

DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 43
Spalio - October 26, 1979

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Salvadoro kariuomenės du-pulkininkai Adolfo Arnoldo Ma-jano ir Jaime Abdul Gutierrez nuvertė 1977 išrinktą krašto pre-zidentą Carlos Humberto Ro-mero už tai, kad jis nesugebėjo suvaldyti teroristų. Į pulkininkų sudarytą juntą buvo priimti ir 3 nuosaikiųjų grupių atstovai, ta-čiau kraštutinės kairiosios grupės ragina gyventojus nuversti ir šią vyriausybę. Junta pažadėjo atstatyti konstitucinę tvarką ir paleido iš kalėjimo kelias-dešimt politinių kalinių.

Turkijos parlamento dalinius rinkimus min. pirmininko Bu-lent Ecevit vadovaujama respublikonų liaudies partija pralai-mėjo, ir min. pirmininkas atsi-statydino.

Izraelio min. kabinetas nuta-rė praplėsti okupuotam vakari-niam Jordano krante 7 žydų kolonijas, panaudojant tam rei-kalui iki 1967 Jordano vyriausybei priklausiusius 1,125 akrus žemės.

Sov. S-ga paragino V. Europos gyventojus priešintis JAV planui išdėstyti jų valstybėse vi-dutinės tolinės modernias raketas.

Pagal gynybos d-to duomenis Sov. S-ga dabar turi prieš V. Europos taikinius nukreiptus 2,100 taktinių branduolinių sviedinių, o 1985 jų skaičius padidės net iki 3,250. Nato valstybės šiuo metu turi tik 500, ir toks skaičius pasiliks ir 1985, nebent jos sutiktų tokius ginklus pakeisti modernesniais.

Atvykęs į Prancūziją Kinijos min. pirmininkas Hua Guofeng pasirašė ūkinio, kultūrinio ir technologinio bendradarbia-vimo sutartis. Ta proga jis dar numato lankytis V. Vokietijoje, Britanijoje ir Italijoje.

Britanijos vyriausybei ultima-tumu pareikalavus, kad Rodezijos partizanų vadai priimtų jos pasiūlytą konstitucijos projektą, pastarieji sutiko, bet Britanijos vyriausybė turėjo pasižadėti su-organizuoti kapitalą atlyginti už iš baltųjų nusavintus ūkius. Tam reikalui finansinę paramą žadėjo suteikti ir JAV vyriausybė.

Afganistano kariuomenė nu-malšino prieš vyriausybę su-rengtą sukilimą ir suėmė kele-tą sukilimo vadų.

Irano konstitucijos ekspertų taryba patvirtino konstitucijos nuostatus, suteikiančius Aya-tollah Ruhollah Khomeini krašto valdymo ir kariuomenės kontro-lę ir tuo būdu padarantys jį teokratinės valstybės vadu.

Pakistano prez. Mohammed Zia ul-Haq atidėjo paramą laikui lapkričio m. turėjusius įvykti parlamento rinkimus, už-draudė visas partijas ir streikus, įvedė spaudos cenzūrą ir arešta-vo eilę opozicijos vadų. JAV dėl to pareiškė savo nepasitenkimi-ną.

V. Vokietijos spauda paskelbė, kad prieš kurį laiką ten pasi-likęs lietuvis sportininkas Vla-dislovas Česiūnas yra gydomas Vilnių, policijos ligoninėje nuo galvos sužeidimų. Sovietų žinių agentūra Tass paskelbė, kad Česiūnas V. Vokietijoje pasilikęs prieš savo valią ir vėliau nuta-ręs susisiekti su Sov. S-gos am-basadą Bonnoje. Spėliojama, kad Česiūnas, priklausydamas poli-cijos sporto klubui, galėjęs turėti ryšių su saugumo policija, o jo žadėtoji parašyti knyga apie sportą Sov. S-goj galėjusi iškel-ti sovietams nemalonių faktų prieš olimpinis žaidimus.

P. Korėjos prez. Pak Chung Hee studentų ir kitų demon-stracijom numalšinti Pusan mieste paskelbė karo būklę.

RELIGIJŲ REIKALŲ ĮGALIO TINIO SUSITIKIMAS SU DEKANAIŠ

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 39

1979 balandžio 17 į Telšių rajono Vykdomojį komitetą bu-vo sukviešti visi vyskupijos de-kanai pokalbiui su Religijų rei-kalų tarybos įgaliotiniu. Iš val-džios pusės dalyvavo: įgaliotinis P. Anilionis, pavaduotojas kata-likų reikalams Juozėnas, Telšių Vykdomojo komiteto pirm. pa-vaduotojas Jankus ir jo pa-vaduotojas religijos klausimais Upermanas (Telšiuose niekam nėra žinomas toks "pavaduoto-jas").

Prieš prasidedant "pokalbiui", įvyko incidentas. Nuo ankstyvo ryto didelė Klaipėdos tikinčiųjų delegacija (apie 15 žmonių) lau-kė atvykstant įgaliotinio, bet jiems buvo vis meluojama, kad įgaliotinio dar nėra. Prieš pat prasidedant pokalbiui, vyskupi-jos valdytojas labai maloniai pri-minė įgaliotiniui, kad jo laukia žmonės ir gal išeitų pas juos kokiai minutei. Įgaliotinis liepė senukui vyskupijos kancleriui kan. Beinoriui pranešti klaipė-diečiams, kad su jais niekas ne-kalbės, nes nėra laiko, o savo pageidavimus tegul išdėsto raštu. Kai kurie dekanai, matyti, susijaudino — kaip suprasti šitą liaudies valdžios atstovų elgesį su darbo žmogumi. Žmonės, dir-bę naktinėje pamainoje, palikę mažus vaikus, nevalgę, buvo priversti laukti net iki 17 val. (jie niekur negalėjo išeiti, bijo-

dami, kad įgaliotinis gali netikė-tai pabėgti — išvykti). 17 val. į-galiotinis jiems pasakė, kad nie-kuo negalės jiems padėti, nes klausimą svarsto Ministrų Ta-ryba. Bet ar šito jis negalėjo pa-sakyti iš karto, ar negalėjo pa-rašyti raštu tikintiesiems? Veltui kartais teigiama, kad tik prie pono durų žmogus turi laukti kaip šuo: pasirodo, kad šitai bū-dinga ir sovietiniams pareigū-nams.

Į pokalbį kartu su dekanais at-vyko TTK Katalikų komiteto na-rys kun. J. Kauneckas. Suėjus visiems į pokalbių salę, susėdus prie kavos puodelių, įgaliotinis liepė valdytojui išprašyti kun. J. Kaunecką. Valdytojas susijau-dinęs kažką kalbėjo kun. Kau-neckui į ausį, bet šis liko sė-dėti. Tuomet įgaliotinis atsi-stojęs garsiai pareikalavo, kad kun. Kauneckas išeitų...

Matyti, šie du incidentai pa-veikė dekanų nuotaikas, ir Tel-šių vyskupijos dekanai savo pa-sisakymuose gana drąsiai gynė Bažnyčios reikalus.

Įgaliotinis kalbėjo tema "Reli-gija ir įstatymai":

"Dabar padėtis tokia, kad daž-nai nebežinoma, kas galima ir kas ne; daugelis galvoja, kaip apeiti įstatymus, kaip jam geriau. Bet TSRS viską reguliuoja įsta-tymai ir dėsniai. Dvasininkai ga-

(nukelta į 2 psl.)

Sovietų pagrobtas sportininkas Vladas Česiūnas

PAGROBTAS V. ČESIŪNAS JAU LIETUVOJE

Praeitą savaitę viso pasaulio spauda rašė apie lietuvių sporti-ninką Vladą Česiūną, kuris rug-sėjo 13 dingo Vakarų Vokietijoje. Prieš tai jis buvo atvykęs su so-vietine grupe sportininkų ste-bėti irklavimo rungtynių. Jam pasisekė iš grupės pabėgti ir pa-sislėpti. V. Vokietija jam buvo suteikęs azyliaus teises. Dabar pati Maskva paskelbė, kad jis savo noru grįžęs į Lietuvą ir dabar esą gydomas Vilniaus ligoninėje. (Plačiau skaityk vedamąjį, 3 psl.)

Prieš 40 metų, 1939 metais spalio 29 Lietuvos kariuomenė įvygiavo į Vilniaus kraštą ir į Vilniaus miestą. Vilniaus lietuviai jai pasitiktį pastatė daug kur gražius var-tus. Tokie vartai buvo ir prie Vilniaus katedros. Nuotrauka paimta iš 1939 metų Kario 53 nu-merio, kuris vaizdais parodė visą kariuomenės žygį.

Kubos įtakai sumažinti prez. Carter yra pasiryžęs teikti Kari-bų jūros ir centrinės Amerikos valstybėm ūkinę ir karinę para-mą, diskredituoti Kubą 3-čiojo pasaulio valstybėse už jo vykdo-mus žmogaus teisių pažeidimus ir Kubai teikiamą Sov. S-gos karinę pagalbą ir padidinti JAV karines pajėgas Karibų jūros sri-ty.

Paskutinis laisvo judėjimo gretkelio 1-5 ruožas, jungias va-karinį pakraščiu Meksiką, JAV ir Kanadą buvo atidarytas nau-dojimui.

Armėnas teroristas Olandijos sostinėje nušovė vienintelį Tur-kijos ambasadoriaus Olandijai Ozdemir Benier sūnų Ahmet.

P. Korėjos parlamento 70 opo-zicijos atstovų, protestuodami prieš jos prez. Park Chung Hee vedamą politiką, pasitraukė iš parlamento.

Naujas filmas apie lietuvius partizanus

Po ilgos pertraukos Lietuvos kino studija vėl gamina filmą, kuriame herojiški "tarybiniai patriotai" susidoroja su lietuvių partizanų karikatūromis. Tai "Gyvačių lizdas", kuriam skrip-tą sulipdė J. Požėra, romano "Šalnos" autorius, tipiškas stali-nistinio mentaliteto rašėiva. "Gyvačių lizdas" filme reiškia

Kambodijos vyriausybė paga-liau leido kitom valstybėm pra-dėti badaujančių žmonių aprū-pinimą maistu. Ši akcija vyk-doma per tarptautinį Raud. Kryžių ir JT specialų fondą, ir maistas dalijamas visiems gyven-tojams.

PABALTIEČIAI MASKVOJE PASMERKĖ GĖDOS DIENĄ

(tąsa iš praeito nr.)

Trečias punktas sa-ko: "Jie pripažįsta teisę visom tautom pačiom pasirinkti vyriausybės formą, prie kurios jie nori gyventi; jie (signatarai) nori ma-tyti atstatytas suverenumo ir ap-sisprendimo teises tų tautų, ku-riom jos buvo jėga atimtos". SSSR vyriausybė prisidėjo prie tos chartos 1941 rugsėjo 24.

Savo deklaracijoje SSSR pareiškė: "Sovietų Sąjunga savo užsie-nio politikoj vadovausis tautų apsisprendimo principu... So-vietų Sąjunga palieka kiekvie-nai tautai teisę į valstybinę nepriklausomumą ir savo krašto teritorinį nepažeidžiamumą, tei-sę susidaryti tokią socialinę san-tvarką ir pasirinkti tokią vyriausybės formą, kokią ji laikys tikslinga ir reikalinga ekonomi-nei ir kultūrinei savo krašto ge-rovei užtikrinti".

Reikia prisiminti, kad pagal tarptautinę teisę tautos negali pasinaudoti apsisprendimo teise, jei jų teritorija yra okupuota sve-timos kariuomenės. Tai yra pa-brėžta Lenino Taikos Deklara-cijoje, kurioj sakoma, kad, jei tautai "neduota teisė turėti lais-vus balsavimus, pilnai neatitraukus iš krašto prijungėjo ka-riuomenės, arba jei yra daromas svetimos jėgos stiprus spaudi-mas, tai toks susijungimas su ki-tu kraštu yra aneksija, arba už-ėmimas per jėgą".

1938 rugsėjo 29 negarbin-go Muencheno susitarimo rezul-tatai buvo panaikinti Vokietijai pralaimėjus karą. Fed. Vokietijos vyriausybė, spaudžiama če-koslovakų viešosios nuomonės, pareiškė, kad Muencheno pak-tas yra negaliojantis nuo jo pasi-rašymo momento.

Tačiau atrodo, kad Molotovo-Ribbentropo paktas teisiškai dar tebegalioja iki šios dienos. Mes manom, kad pasaulio viešosios nuomonės tylėjimas tik padrąsi-na praieities, dabarties ir ateities agresorius.

Mes kreipiamės:

— Į SSSR vyriausybę su pra-šymu, kad paskelbtų viešai pilną Molotovo - Ribbentropo pakto tekstą ir visus prie jo pridėtus slaptus protokolus. Pri-menam, kad (Lenino) Taikos Dekrete Sovietų vyriausybė at-sisakė nuo slaptos diplomatijos. Tuo pačiu mes prašom pareikšti, kad Molotovo-Ribbentropo susitarimas yra negaliojantis nuo jo pasirašymo;

— Mes prašom, kad Vokietijos Federalinės Respublikos ir Vo-kietijos Demokratinės Respubli-kos vyriausybės viešai paskelb-tų Molotovo-Ribbentropo pak-tą negaliojantį nuo jo pasirašymo momento, ir mes prašom padėti SSSR vyriausybei panaikinti to pakto pasekmes: išvesti svetimą kariuomenę iš Baltijos valstybių teritorijos; kad tą uždavinį ga-lima būtų atlikti, reikėtų sudary-ti atitinkamą komisiją iš atsto-vų, paskirtų SSSR, Federalinės Vokietijos ir Demokratinės Vo-kietijos vyriausybų; ji turi likvi-duoti Molotovo-Ribbentropo pakto pasekmes;

— Mes kreipiamės su prašymu į Atlanto Chartos signatarus, kad vykdydami prisiimtą moralinę atsakomybę, aiškiai pasmerktų Molotovo-Ribbentropo pak-tą ir jo padarinius. Mes norim pri-minti, kad pagal tarptautinę tei-sę tokia akcija nėra įsikišimas į kieno vidaus reikalus, nes minė-tas elgesys savo esme ir tikslu sudarė pavojų taikai ir saugu-mui, kai buvo padarytas grubus prasižengimas visom priimtoms tarptautinėm normom. Tautų ap-sisprendimo principas pripažįs-ta legalumą visos eilės formų ir metodų kovoj prieš kolonializ-mą, kuris laikomas tarptautiniu prasižengimu. Su tuo susijęs yra tarptautinės paramos legalu-mas, teikiamas išsilaisvinimo ko-vose. Toliau, pagal tarptautinės teisės principų deklaraciją, kiek-viena valstybė yra įpareigota pa-laikyti ir padėti, vartojant visas kolektyvines ir paskiras priemo-nes, realizuojant tautų lygybės ir apsisprendimo principus;

— Mes primenam JTO genera-liniam sekretoriui, kad ši tarp-tautinė organizacija yra tiesio-ginė įpėdinė Tautų Sąjungos, kurios pilnateisiais nariais buvo Estija, Latvija ir Lietuva, kol nebuvo jom pritaikytos "specia-lios priemonės". Todėl Jum ati-tenka teisinė atsakomybė dėl šių kraštų likimo. Mes prašom arti-miausioj JT Bendrojo sesijoj imti svarstyti klausimą, kaip likvi-duoti Molotovo-Ribbentropo pakto pasekmes.

— Mes norim priminti, kad tautų apsisprendimo principas yra pripažintas dabartinės tarp-tautinės teisės. Jis yra įtrauktas visoj eilėj svarbių tarptautinių susitarimų, kaip Jungtinių Tautų statute (str. 1, 13, 55, 76); toliau — Deklaracijoje apie ne-priklausomybės davimą kolonia-linėm teritorijom ir tautom, kuri buvo priimta JTO Bendrojo se-sijoj 1960 gruodžio 14; JTO

Bendrosios sesiuos 1965 gruodžio 20 rezoliucijoje, kuri pripa-žįsta kolonialinėm tautom teisę kovoti už savo laisvę; Tarptau-tinėj konvencijoje, panaikinan-čioj visas rasinės diskriminaci-jos formas, kuri buvo patvirtin-ta JTO Bendrojo sesijoj 1965 gruodžio 21; Tarptautiniame pakte apie žmonių teises, priim-tame JTO Bendrojo sesijoj 1966 gruodžio 16; Deklaracijoje apie tarptautinės teisės principus, priimtą JTO XXV jubiliejinėj Bendrojo sesijoj 1970 spalio 24. Šiuose ir kituose tarptautinės teisės aktuose, priimtuose JTO, atidengiamas turinys tų dabarti-nių tautų lygiatiseiškumo ir ap-sisprendimo principų.

Tai reiškia:

— Teisę visom tautom laisvai tvarkyti savo likimą, t.y. visai laisvai nustatyti savo vidaus ir užsienio politinę padėtį be už-sienio įsikišimo ir savarankiškai tvarkyti savo politinį, ekono-minį, socialinį ir kultūrinį išsi-vystymą;

— Teisę kiekvienai tautai pa-čiai spręsti, kaip panaudoti savo gamtos turtus ir išteklius;

— Pareigą visom valstybėm veikti kolektyviai ir savarankiškai, kad būtų įvykdyti tautų ly-gybės ir apsisprendimo princi-pai, kaip yra nustatyta JTO sta-tute.

— Lygybės ir savivaldos prin-cipai yra paskelbti kaip svarbūs tarptautinės teisės dėsniai Euro-pos saugumo ir bendradarbiavi-mo konferencijos Baigiamajame akte (Helsinky).

Kaip Jum žinoma, Pone Gene-ralinis Sekretoriau, aukščiaui pa-minėti tarptautiniai dokumentai, kurie yra privalomi visiem, yra laužomi kai kurių valstybių JTO narių. Mes norėtumėm, kad arti-miausioj JTO Bendroji sesija apsvarstytų padėti, kokia dabar yra Latvijoje, Estijoje ir Lietu-voje, nes tų kraštų gyventojam yra atimta teisė ir galimybė tvar-kyti savo pačių likimą.

1979 m. rugpjūčio 23 d.

Parašai:

Romas Andrijauskas, Sta-sė Andriauksienė, Alfonsas Andriukaitis, Edmundas Bar-tuška, Vytautas Bastys, Vytau-tas Bogušis, kunigas Vladas Bo-binas, Romas Vitkevičius, Jonas Volungevičius, Jonas Dam-brauskas, Jonas Eišvydas, Rimas Žukauskas, Ivars Zukovskis (Latv.), Alfredas Zaideks (Lat-vija), Juris Ziemeļis (Latv.), Liā-tauras Kazakevičius, Leonas Laurinskas, Rimas Mažukna, kunigas Mocius, Mart Nik-lus (Est.), kunigas Napoleonas Norkāns, Sigitas Paulavičius, Angelė Paškauskienė, Kęstutis Povilaitis, Jadvyga Petkevičienė, Jonas Petkevičius, Jonas Protusevičius, Sigitas Ran-dis, Endel Ratas (Est.), Antanas Terleckas, Erik Udām (Est.), Intas Calitis (Latv.), Petras Cidzikas, Aroldas Čekanavi-

(nukelta į 2 psl.)

KUN. ALFONSAS SVARINSKAS — VIENAS IŠ DRĄSIAUSIŲ KOVOTOJŲ

Kun. Alfonsas Svarinskas, gimęs 1925, kunigu išventintas 1950 vyskupo Pranciškaus Ramanausko Jutos lageriuose. Jis buvo suimtas už prisidėjimą prie partizanų veiklos dar būdamas klieriku. Sugrįžęs jau kunigu, sėkmingai darbavosi Kulautuvoj, Kauno arkivyskupijoj, kartu su kun. Gustavu Gudanaivičium, ypač jaunimo tarpe. Buvo antrą kartą areštuotas už pastoracinę veiklą. Iš viso iškėlėjo apie 16 metų.

Būdamas kalėjime, pasižymėjo savo drąsa, pasiaukojimu, pamaldumu ir gyvu tikėjimu. Su kaliniais dalinosi paskutiniu duonos kąsniu. Daug padėdavo kaliniam ligoniam, kada pats buvo stovyklos ligoninėj. Iš kun. Račiūno gautais vaisiais jis išgydė kardinolą Slipį, sirgusį plaučių uždegimu ir neturėjusį sąlygų gydytis ligoninėj. Ir kalinimo metu buvo kietas, principingas, nesutiko matytis net su iš Lietuvos atvykusiais Lietuvos vyriausybės ir partijos atstovais.

Paleistas iš kalėjimo antrą kartą, dirbo vikaru Vilkaviškio vyskupijoj Miroslave, paskui Kudirkos Naumiesty. Vėliau buvo paskirtas Igliaukos klebonu. Ten atremontavo iš pagrindų kleboniją ir bažnyčią, sutvarkė jos stogą, išorę, įvedė bažnyčioj šildymą, rengėsi idėti grindis ir paruošė bažnyčią dažymui, bet, veikiant Kapsuko ateistam, buvo iš Igliaukos iškeltas į Viduklę, Kauno arkivyskupijoj. Būdamas Igliaukoj, išigijo plačias tikinčiųjų simpatijas. Žavėjo žmones savo drąsiais, nuširdžiais pamokslais, daug jaunimo pritraukė į bažnyčią.

Nuvykęs į Viduklę, rado gero kai apleistą kleboniją ir bažnyčią. Pradėjo didelius remonto darbus, nepamiršdamas pastoracijos. Buvo visai persekiojamas ir baudžiamas pinigineis baudomis už procesiją į kapines per Vėlines 1977 ir 1978.

Žmonės visai gynė savo kleboną nuo šmeižtų ir puolimų spaudoj. Jis buvo patyręs, kad

Kun. Alfonsas Svarinskas

Raseinių ateistai yra nutarę jį nužudyti. Apie tai jis pranešė žmonėm sekmadienį iš sakyklos. Jei žūsias, tai tikintieji turį žinoti, nuo kieno rankos jis yra žuves. Prašė jį palaidoti

Viduklės kapinėse. Išgirdę tokį pranešimą, Raseinių rajono ateistai nedrįso to žingsnio padaryti.

1978 jis tapo Lietuvos tikinčiųjų teisėm ginti komiteto nariu, parašė eilę drąsių pareiškimų. 1979 jam buvo grasinama areštu. Pastaruoju metu jis ypatingu būdu buvo sekamas.

Kun. Alf. Svarinskas pasižymi gilia tikėjimo dvasia, pamaldumu, blaivumu, Dievo, tėvynės ir artimo meile. Religinė srity jis nelinkęs daryti bet kokių kompromisų ir griežtai smerkia juos darančius. Nesibijo ir tiek iškentėjęs toliau kentėti ir mirti už Kristų. Bažnyčios priešai bando jį visai šmeižti, negailėdami pikčiausių prasimanymų. Kas jį gerai pažįsta, supranta tų šmeižtų melagingumą.

Tai vienas iš pagrindinių ir drąsiausių kovotojų už tikinčiųjų ir žmogaus teises. Yra pagarsėjęs savo nepaprastai iškalingais ir drąsiais pamokslais, labai mylimas tikinčiųjų ir labai nemėgstamas ateistų. Jis vertas didelės pagarbos iš savo tautiečių, ypač dvasinės paramos.

Savaitės įvykiai

Kubos prez. Fidel Castro JT sesijai pasakytų kalboj reikalavo, kad turtingosios valstybės suteiktų neturtingosioms 300 bil. dol. paramą per 10 m. jų gerovei pakelti.

Atlanto valstybių sutarties sąjunga pritarė prez. Carter nusistatymui apginkluoti V. Europos valstybes naujom vidutinės tolinės raketom, nukreiptom prieš Sov. S-gos taikinius.

JAV ginklų kontrolės ir nusiginklavimo agentūra paskelbė, kad Sov. S-ga per 1977 ginklavimosi reikalą išleido 140 bil. dol., arba 1/3 viso pasaulio tam reikalui skirtų lėšų.

Š. m. Nobelio premijos buvo paskirtos taip: taikos — R. katalikų vienuolei Motinai Teresei už jos per kelias dešimtis metų teiktą pagalbą Indijos pamestinukam ir paliečiam; chemijos — Purdue univ. prof. Herbert C. Brown ir V. Vokietijos Heidelbergo univ. prof. Georg Wittig; fizikos — Harvardo univ. prof. Steven Weinberg ir Sheldon L. Glashow ir Londono univ. prof. Abdus Aalam; ekonomijos mokslų — Chicagos univ. prof. Theodore W. Schultz ir Princeton univ. prof. Sir Arthur Lewis ir literatūros — Graikijos poetui Odysseus Elytis.

Iranas, Libija ir Irakas pakėlė eksportuojamo aliejaus kainas apie 10 proc. ir tuo būdu peržengė aliejų eksportuojančių valstybių nustatytas aukščiausias kainas.

Kurdų teroristai nušovė Mehabad miesto policijos vadą pulk. Mohsen Yarjani.

Du Lenkijos katalikų kunigai buvo nuteisti 1 m. kalėjimo bausme sąlyginai ir pinigine bauda už bažnyčių be leidimo statymą.

Indijoj mirė Mahandas K. Ghandi bendradarbis kovoj dėl Indijos nepriklausomybės Jaya Prakash Narayan, kurį buvusi min. pirmininkė Indira Ghandi buvo įkalinusi.

Turkijoj buvo nužudytas V. Vokietijos Merck bendrovės reikalų vedėjas Has Joachim Leib.

Stiprus žemės drebėjimas, siekęs 6.4 pagal Richter lentelę, nusiaubė pietinę Californiją ir šiaurinę Meksiką, padarydamas didelių medžiaginių nuostolių ir sužeisdamas apie 70 žmonių.

Jugoslavijos politikas Milovan Djilas teismo buvo nubaustas pinigine bauda ar 30 d. kalėjimo už tai, kad pogrindiniam žurnale Casovnik paskelbė užsieny anksčiau spausdintus straipsnius, o žurnalo redaktorius Dragoljub Ignjatovic — 30 d. kalėjimo.

PABALTIEČIAI MASKVOJE PASMERKĖ GĖDOS DIENĄ

(atkelta iš 1 psl.)

čius, *Vladas Šakalys, Jonas Šerkšnas, Zigmas Sirvinskas, Mečislovas Jurevičius, kunigas Virgilijus Jaugelis.*

45 pabaltiečių pareiškimą remiančių rusų prierašas

Baltijos respublikos — Lietuva, Estija ir Latvija — buvo įjungtos į SSSR nekreipiant dėmesio į tų kraštų gyventojų norą, iš esmės kaip SSSR armijos okupacijos rezultatas.

Palaikydami lygias teises ir tautų apsisprendimą, gerbdami kiekvienos tautos teisę laisvai spręsti savo likimą, mes laikom,

kad dabartinėj istorinėj padėty Lietuvos, Latvijos ir Estijos apsisprendimo klausimas turi būti išspręstas referendumo būdu, atliekamu kiekviename tų kraštų ir tokiose sąlygose, kad būtų užtikrintas laisvas tautos valios pareiškimas.

Mes palaikom Lietuvos, Estijos ir Latvijos atstovų kreipimąsi ištirti tų kraštų gyventojų teisės pažeidimą dėl apsisprendimo ir laisvės nepriklausomai tvarkyti savo likimą.

1979 m. rugpjūčio 23 d.

Parašai:
Malva Landa, Viktor Nekipelov, Tatjana Velikanova, Sacharov, Arina Gzb (Ginzburg)

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 39

(atkelta iš 1 psl.)

li naudotis religiniais dėsniais tiek, kiek leidžia įstatymai, valstybės nuostatai. Net buržuazinė Konstitucija turėjo nustačiusi tvarką, kad konfesijos neprieštarautų valstybės įstatymams.

Pagrindiniai įstatymai yra šie:
1. TSRS Konstitucija, kurios svarstyme aktyviai dalyvavo net dvasininkai, gal užsigavę, kad nebuvu įtraukti į komisijas.

2. Baudžiamasis kodeksas, str. 143-145.

3. Baudžiamojo kodekso komentaras.

4. LTSR ATP įsakas dėl administracinės atsakomybės už religinių kultų pažeidimus.”
Be to, įgaliotinis minėjo visą eilę nutarimų ir potvarkių, nenurodydamas jų paskelbimo šaltinių:

V. Vokietijos Luebecko uoste rugpjūčio 22 nuo sovietų laivo pabėgo lietuvis jūrininkas Vytautas Mackevičius ir pasiprašė pabėgėlio teisių. Jis nori atvykti į JAV.

Kinijos kovotojas už žmogaus teises Wei Jingsheng buvo nubaustas 15 m. kalėjimo už pervadimą karinių paslapčių užsieniečiui ir už priešrevoliucinę veiklą, o kita kovotoja Fu Yuhua už viešos tvarkos ardyumą yra teisiama. JAV pareiškė Kinijai nepasitenkinimą dėl bausmės aštrumo.

Į V. Vokietiją atvyko du buvę R. Vokietijos politiniai kaliniai Nico Huebner ir Rudolf Bahro su šeimom. Jie buvo amnestuoti R. Vokietijos 30 m. gyvavimo sukakties proga.

Popiežius Jonas Paulius II sukvietė kardinolų kolegiją lapkričio 5-8 Bažnyčios reikalams aptarti.

Naujasis JAV ambasadorius Sov. S-gai Thomas J. Watson, buvęs IBM tarybos pirmininkas, pradėjo eiti savo pareigas.

1966.V.10 nutarimas Nr. 361, pagal kurį RRT įgaliotinis turi teisę aiškinti įstatymus; 1972. III.31 Nr. 31, 1977.XII.28 Nr. 639 dėl nepilnamečių dalyvavimo choruose ir procesijose.

“Šiais dokumentais vadovaujasi visi tarybiniai darbuotojai; jų laikosi ir dauguma kunigų. Yra labai nenormalių dalykų: užsienio laidos, Kronika, kita literatūra, net laidotuvėse kalbama ne apie velionį, o politikuojama.

Pagrindiniai pažeidimai:

1. Kunigai kišasi dėl sutarčių sudarymo, — dvasininkai vilkino, šmeižė, net draudė komitetams jas pasirašyti. Pvz., kun. Paliukaitis, Žeimelio klebonas, išvaikė dvidešimtuką. Kai kurie kunigai neleidžia vykdomajam organui padaryti inventurizacijos bažnyčioje (Salų klebonas Nykštas). Kai kurie klebonai bando pavaduoti komitetą turto valdyme, neduoda pasireikšti revizijos komisijoms (Pociūnėlių klebonas A. Jokūbauskas pats save išsirinko pirminku. Adutiškio klebonas B. Laurinavičius išsirinko save sekretoriumi. Kam? Maža darbo? Reikalus veda patys kunigai: Garjonis, Miškinis, Pudžemis, Budrikis ir kt.

1976.VII.28 RS Nuostatų 19 str. kunigo veikla apribojama jo bendruomenės teritorija, atleidimas galima kvieisti kaimynus, suderinus su vietos valdžia. Būna, kad stato principus ir neprašo. Atsiranda ir tokių politikierių, sako, kad nėra tokio įstatymo. Yra ir būtina laikytis!

Kleb. Svarinskas visur važinėja ir kalba, o atsako šeiminingas. Šilalės rajone nederina pakvietimų tik kleb. Miškinis. Šiluvos kleb. Grauslys vienam neleidžia kalbėti sakykloje, o tas kalbėjo nuo altoriaus.

Pagal LTSR BK 143 str. draudžiama mokyti vaikus tikėjimo tiesų, draudžiamos adoracijos, chorai, patarnavimai, visokios

sargybos (kun. J. Zdebskis net organizuoja stovyklas su šventais paveikslais palapinėse). Kam reikia rizikuoti, kad būtų traukiamas baudžiamojon atsakomybėn?

Mokyti gali tik tėvai, kitaip jokiais formomis, net prisidengiant pamaldomis, negalima. Apmoko vaikus: Šatės, Tverai, Alsėdžiai, Kuliai, Rietavas, Pajūralis, Teneniai, Lenkimai, Žem. Naumiestis, Švėkšna, Tauragė, Palanga.

Kai kurie kunigai bando patys konfirmuoti: Adutiškyje.

Nuostatai leidžia gaminti religinius reikmenis, tyčia vilkinama gamyba, kad sudarytų situaciją, jog pas mus viskas draudžiama. Bet prie Aušros Vartų visko pilna, — kas juos vaiko ar sodina į kalėjimą?

Kalėdoti negalima; bažnyčioje galima rinkti aukas kartu su komitetu. (Kai kur bandoma kalėdoti — Pociūnėliuose, Suvalkiuje ir kt.)

Procesijos leidžiamos lauke tik suderinus su valdžia. Lapkričio 1 kapuose galima melstis, tik be procesijų. Atsirado keletas lapkričio 1 organizavusių procesijas. Vyko teismai, tikintieji gėles mėtė. Vyriausybė kantrybės yra tam tikros ribos. Nežaiskime! Uždėjus baidas, skelbiama iš sakyklų, surenkama kelis kartus daugiau, bet vis tiek baidų nemoka.

Pamokslų per metus Lietuvoje pasakoma apie 10,000, daugiausia gerų. Labai negražūs buvo kun. Garucko laidotuvėse. Telšių katedroje kalbama apie laisvės rytą, apie Lietuvos rusinimą per Rusų dramos teatrą Vilniuje, apie priešą veidą, apie tai, kad rašytojai įterpti į partijos rėmus. Be to, rašinėjami skundai, melagingi pranešimai, kad pakliūtų į Kronikas.

(Bus daugiau)

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldajamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Siuntinių bei kitais reikalais kreiptis tel. 268-1594, adresas: 69-40 Fleet St., Forest Hills, NY 11375.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 968-5454, namų vakarais (516) 757-4296. Antradienį 2-8 val. vak., šeštadienį 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1863 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

FLORIDA REAL ESTATE	Rezidencinės ir Komerinės Nuosavybės Apartmentai • Kondominijai • Nuomavimas Angelė E. Karnienė REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY 3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706 Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738
----------------------------	--

NAUJAUSIJS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Del informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7-8 v.v. 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmadienį 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekmadienį 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.	 Fasolino MEMORIALS 66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS Phones: 326-1282 326-3150 TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — — GAUSI PARODŲ SALE
--	--

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA ● LĖKTUVAI ● LAIVAI (CRUISES) ● TRAUKINIAI (AMTRAK) ● AUTOBUSAI ● NUOMOJAMOS MAŠINOS ● VIEŠBUČIAI ● IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS ● GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE 2129 KNAPP STREET BROOKLYN, N.Y. 11229 TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organė DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metam \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra •
Pavardę pasirašyti straipsniai nebutinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Vlado Česiūno likimas

Praeitą savaitę viso pasaulio spauda rašė, kaip sovietų agentai pagrobė pabėgėlį sportininką Vladą Česiūną, kuris buvo gavęs Vokietijoje azylito teises. Plačiau rašė New York Times spalio 17. Viską suglaudus, Vlado Česiūno yra tokia likiminė istorija.

Rugpjūčio 17 Vladas Česiūnas su grupe sovietinių sportininkų atvyko į Frankfurtą. Jis pats yra žymus irkluotojas, Miuncheno olimpinuose žaidimuose laimėjęs aukso medali. Dabar jis čia turėjo stebėti Dinsbure vykstančias pasaulines irklinių rungtynes.

Frankfurto aerodrome jam pasisekė nuo grupės atsipalaiduoti ir paskambinti pažįstamai Folkertų šeimai, kuri gyvena Altenos mieste, rytų Vestfalijoje. Folkertai jį pasiėmė.

Su Folkertiene jis buvo pažįstamas iš 1972 Miuncheno olimpinų žaidimų. Ji yra kilusi iš Lietuvos. Olimpinų žaidimų metu ji buvo vertėja prie sovietų sportininkų komandos. Po Miuncheno olimpinų žaidimų jie susirašinėjo su Česiūnu, dar lankėsi ir Lietuvoje.

Pabėgęs Česiūnas tikėjosi Vokietijoje gauti irklavimo trenerio vietą, tai atsidėjęs mokėsi vokiečių kalbos. Jis mokėsi Eserlohn mieste Goethes institute. Ten kasdien važiuodavo autobusu. Paskutinį kartą jis buvo matytas rugsėjo 13 d. 6:15 v.v. instituto kieme. Jis užkandžiavo, valgė sumuštinį. Po pusvalandžio prasidėjusioje pamokoje jo jau nebuvo.

Vokiečių policija įtarė iš karto, kad tai sovietų darbas. Netoli tos vietos už 50 mylių yra sovietų karinė misijos būstinė. Tai KGB agentam buvo lengva sukti, kur yra Česiūnas, nes jo korespondencija su Folkertų šeima buvo jiems žinoma, buvo žinomas ir jų adresas. Agentai jį pagrobė ir lengvai susidorojo. Vokiečių spaudos pranešimu, tą pagrobimo dieną iš Frankfurto į

Maskvą skrido du sovietų Aerofloto lėktuvai. Tad visai lengva buvo agentam į tokį lėktuvą įsigabenti ir pabėgėlį sportininką.

Apie jo likimą parašė Maskvoje leidžiama Literaturnaja Gazeta. Ten rašoma, kad jis pats savo noru grįžęs į Lietuvą ir dabar esąs policijos ligoninėje Vilniuje. Kai jis atvykęs į Vokietiją, ten jį apgavę vietos lietuviai, į gėrimą jam įpylę vaistų, kurie susilpninę jo valią ir protą, ir jis nebežinojęs, ką daręs. Kai prasiblaivęs ir supratęs realybę, jis pats nuvykęs į Sovietų ambasadą Bonnoje, ir tie su saugumo palyda palydėję iki namų.

Kodėl jį pagriebė ir išsivežė? Yra dvi svarbiausios priežastys. Pirmą, — sovietai nori įbauginti visus bėglius. O jų vis pasitaiko gana dažnai. Pabėga jų žymūs sportininkai, menininkai. Dabar jie parodė, kad puikiai moka tokius bėglius sutvarkyti. Taip įgąsdino kitus, kurie planuoja kada nors bėgti.

Antra priežastis yra Česiūno užsimojimas parašyti knygą apie sovietinį sportą. Savo pasikalbėjime Draugui rugsėjo 4 jis pasisakė, kad rašysiąs knygą, kuri pavaizduos visas sovietinio sportinio gyvenimo sukybes ir taisybes.

Tokia knyga labai pakenktų sovietam ir visiems olimpiniam žaidimam, kurie bus kitais metais Maskvoje. Sovietai užbėgo už akių, patį autorių sulikviduodami.

Jis būtų išlikęs, jei būtų kitur apsigyvenęs, ne toje šeimoje, kuri agentam buvo žinoma, ir jei būtų buvęs atsargesnis, neprasitaręs apie savo sumanymą rašyti knygą.

Koks bus tolimesnis jo likimas? Tikriausiai jis bus iš sportinio gyvenimo išimtas. Suras būdų ir jį dar nubausti, o gal net ir visai likviduoti. Gal padėtį kiek palengvintų įvairūs užsienio protestai, laisvoji pasaulio spauda, jei jai leistų susisiekti su pačiu pabėgėliu.

Lietuvių Chartos paskelbimas 1949 birželio 14 buvo žinia pavergtai lietuvių tautai, kad iševija pasiryžo nemirti. Tai turėjo būti džiugi žinia kovojančiai lietuvių tautai, kad už tėvynės ribų Vakaruose atsidūrę tremtiniai atmetė romėnų poeto Ovidijaus "tremtis tai mirtis" koncepciją ir neprisiėmė vaidmens "nukirstos šakos", kuri mirinama vystančiais lapais turėtų leisti gailių kvapą.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės įkūrimas skelbė, kad pasaulio lietuviai prisidėmė tremties lemtį ir apsisprendė likti integralia lietuvių tautos dalimi, semiančia gyvybę iš lietuvių tautos praeities ir dabarties ir gaivinamą tų pačių tautos laisvės ir valstybinės nepriklausomybės viziją.

Devynis kartus JAV LB rinko savo vyriausią organą — Tarybą. Kiekviena taryba kritiškai vertino savo darbų rezultatus ir rūpestingai kūrė planus ateičiai. Bendruomenės vadovai visada atvirom širdim priimdavo iš visų pusių ateinančias sugestijas, patarimus, formalius pasiūlymus, kritiką. Lietuviškos problemos apylinkių susirinkimuose, apygardų suvažiavimuose ir tarybos sesijose visada atvirai diskutuojamos, pasiūlymai svarstomi, klaidos taisomos, netobulumai šalinami. Ir štai kodėl Bendruomenės medis auga, šakoja, lapoja ir žydi, o nudžiūvusios šakelės išsopiausimos, kreivos ataugos išgenėjamos. Bendruomenė kietai pasipurtė tik prieš jos griovėjus, nežiūrint, ar jie būtų įsivilkę į kunigiškas sutanas, ar į gydytojų chalatus, ar antipatriotinę praeitį pridengę patriotiniais ornamentais išpuštomis kaukėmis.

Darbų vaisiai gausūs

Būtų diskutuotinas klausimas, ar naujosios tarybos pirmos sesijos darbotvarkės centre turėtų

LB IX Tarybos pirmoji sesija posėdžiauja Clevelande. Nuotr. V. Bacevičius

PASIRYŽOME NEMIRTI

JAV LB IX-osios tarybos I-oji sesija Clevelande rugsėjo 29-30

būti buvusios tarybos darbų vertinimas, ar naujosios tarybos darbų planavimas, tačiau visi sesijos dalyviai, išklausę atskaitinius pranešimus, tiesiog nustebo atliktų darbų gausa. Todėl krašto valdybos nariam, komisiijų pirmininkam ir ypač valdybos pirmininkui Algimantui Gečiui buvo reikšta daug padėkos ir sakytą komplimentų.

Atskaitinius veiklos pranešimus padarė krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys, vykd. vicepirm. Balyš Raugas, išdininkas Feliksas Andriūnas, švietimo tarybos pirm. Bronius Juodelis, kultūros tarybos pirm. Aleksandras Radžius, visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr ir kontrolės komisijos pirm. kun. Kornelijus Bučmys, OFM. Pranešimai daugiausia apėmė laikotarpį nuo paskutinės VIII-sios tarybos sesijos Washington 1978.IX.19. Iš klausius pranešimus, reikia sutikti su Lietuvių Fondo tarybos pirmininko dr. Antano Razmos pareiškimu, jog "buvo atlikti milžiniški darbai".

Darant visų pranešimų suvestinę, Darbininko skaitytojam pateikiame bent dalį tų atliktų darbų.

Organizacinė sritis

JAV-se veikla 71 Lietuvių Bendruomenės apylinkė, pasidalinus į 8 apygardas. Nors ne visose apylinkėse bendruomeniška veikla pilnai įsisiūbavusi, tačiau apylaimai veiklos kreivė eina kylančia kryptimi ir veiklos apimtini, ir jaunų žmonių į veiklą įsijungimu, ir biudžetų augimu. Krašto valdybos rūpesčiu,

Bendruomenės idėja ima prigyti ir lietuviškai nebekalbančių Amerikos lietuvių tarpe. Daugelyje vietų LB apylinkių funkcijos eina vyčių kuopos ar klubai, o apmirusi lietuviybė imama žadinti ir vad. Pennsylvanijos "angliakasių Lietuvoje". Talkinant vyčiam ir sąmoningiem lietuviškų parapijų klebonam, čia organizuojamos lituanistinės mokyklos suaugusiems, puoselėjama tautinė kultūra, netrukus pradės veikti lietuviška radijo valandėlė. Anglų kalba leidžiamas biuletenis **Bridges** (1711 prenumeratorių) šio srity atlieka svarbų vaidmenį. Biuleteneį redaguoja R. Stirbys, administruoja V. Radzivanas, J. Jankus ir H. Venis.

Nežiūrint atkaklios Bendruomenės griovėjų propagandos, balsuotojų skaičius IX-tosios tarybos rinkimuose paaugo. Todėl Krašto valdybos pirm. Alg. Gečys su pagrindu galėjo teigti, jog "LB pirmųjų vizija, kad LB apjungs visą iševiją, pamažu ima tapti tikrove".

Lietuvos laisvinimo sritis

"Milžiniškų darbų" komplimentas gal labiausiai tiktų LB-nės veiklai Lietuvos laisvinimo srityje. Nors apyskaitiniai pranešimai neapėmė periferijoje atliktų su Lietuvos laisvinimu susijusių darbų, tačiau vien Krašto valdybos metinė darbų sąmata nesunkiai galėtų konkuruoti su, sakysime, Amerikos Lietuvių Tarybos dešimtmečio sąmata.

Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr raštu pateiktą pranešimo neskaitė, tik vertingais komentarais paryškino šio darbo prasmę, apimtį ir sąlygas.

Laikraštiniame rašinyje, neįmanoma pateikti pilnos atliktų darbų apyskaitos, tad tenka pasitenkinti pagrindinių darbų prisiminimu:

a. Informacija kitataučiam.

Išleistas aštuntas "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" metinis leidinys (autorai — dr. T. Remeikis ir B. Nainys); baigiamas ruošti dr. T. Remeiko dokumentinis veikalas "Dissent in Lithuania"; dr. R. Šilbajoris redaguoja kolektyvinį veikalą apie sovietų okupuotoje Lietuvoje vykdomą kultūrinį genocidą; leidžiamas dr. B. Kaslo veikalas

prancūzų kalba "La Lithuanie A La Recherche De La Liberte"; leidžiamas L. Kerulio veikalas, apimantis į Sibirą išvežtųjų kartoteką.

Apie Lietuvą pruoštos anglų kalba radijo programos Vasario 16 proga panaudotos 43 kartus, Birželio įvykių proga — 20 kartų. Ilgų pastangų dėka, JAV Geografo įstaiga išleido valdžios įstaigom nurodymus, kad valdiniuose žemėlapiuose būtų įrašyta Baltijos valstybių okupacijos nepripažinimo pastaba. Vasario 16 ir Birželio įvykių proga visi JAV Kongreso nariai apūpinami specialiai paruošta medžiaga, o pagal Krašto valdybos direktivą į šią akciją plačiai įsijungia apylinkės ir apygardos.

b. Politinių kalinių gelbėjimas. Šiuo reikalu palaikomi ryšiai su Amerikos Raud. Kryžiumi, Jungtinėmis Tautomis, Tarptautine žmogaus teisių lyga, Amerikos žydų komitetu, Amnesty International, JAV Kongresu ir t.t. Artimai bendradarbiauta su JAV delegatu JT Žmogaus teisių komisijoje E. Mezinisky. Politiniam kaliniam gelbėti įkurta "Koalicija išlaisvinti Petkui ir Čajauskui", į kurios garbės komitetą įėjo 38 įtakingi visuomeninio, religinio ir kultūrinio gyvenimo vadovai. LB rūpesčiu, prof. R. Krickus paruošė studiją politinių kalinių klausimu. Politinių kalinių reikalas Bendruomenės darbuotojų pastangom keliamas visoje Amerikos spaudoje. Paruoštos anglų kalba radijo programos irgi daugiausia liečia politinių kalinių klausimą.

c. Žmogaus teisių paneigimas Lietuvoje. Nebeminint asmenų ir institucijų aprūpinimo "Violations" leidiniu, specialūs memorandumai su dokumentine medžiaga buvo įteikti JAV ambasadoriui Albert W. Sherer, Jr., Tarptautinės žmogaus teisių lygos pirm. Jerome Shesrack, Valstybės dept. pasekretoriui R. Barry bei atitinkamom JAV Kongreso komisijom. LB visuomeninių reikalų tarybos nariai — kun. K. Pugevičius, D. Kezienė ir A. Zerr — priklauso Lietuvos žmogaus teisių komisijai, Alg. Gečys — Respublikonų partijos žmogaus teisių komisijai.

(nukelta į 4 psl.)

NELLO
VIAN

ŠV. ANTANAS PADUVIETIS

IŠVERTĖ ANTANAS VAIČIULAITIS

19

Montepaolo namelis

Montepaolo namelis, kalnuose už Forlio, buvo labai skurdi vietelė, kur gyveno broliai pasauliečiai, paprastai ir nemokytai, atsidėję žemės darbams. Tame nuošalume jie labai pasigesdavo mišų, nes arti nebūta kunigo. Kalnas nebuvo per aukštas, bet nuo viršūnės atsivėrė platus akiratis, kurį abiejose šonuose užstojo Fitano ir Falteronės kalnai. Ten tiesėsi ištiesa eilė aukštumų, nusodintų ki-parisais, pro kuriuos geltonavo prinokę javai. Tolumoje buvo lyguma, taip pat geltona. Ji ėjo ligi Adrijos jūros. Ant kalvų stūksojo bažnytkaimiai ir miestai, arba buvo išsidrięję jų papėdėse. Tenai aukštai buvo Bertinoras ir Cesena, o palei mėlyną marių juostą — Ravenos ir Rimini miestai.

Pirmutinių pranciškonų palinkimas į nuošalų gyvenimą derinosi su giliu Antano sielos troškimu. Vos atvykęs į Ravenos

provinciją, jisai pasiprašė broli Gracijoną, kad nusiųstų jį kur į nuošalų namelį. Provincijolas, žinojęs Montepaolo brolius norint savo tarpe kunigo, pagalvojo apie šį paprastą ir tylų svetimšalį. Jis menkai tetiko pamokslams, nes itališkai kalbėjo nekaip ir atrode tik pakilęs iš ligos.

Brolis Antanas tose aukštumose atrado ramybę ir tylą, kurios ieškojo. Jis tenai neturėjo valdžios. Pirmųjų pranciškonų papročiu, viršininkais galėjo būti ir pasauliečiai. Montepaolo vykdė Pranciškaus regulą. Vieni broliai turėjo laikytis Mortos, kiti — Marijos gyvenimo. Pirmuosius tada vadino "motinomis", antruosius — "sūnumis". Anų laikų dokumentas, kuriame matyti Pranciškaus širdis ir dvasia, taip sako: "Tie, kurie laikysis Marijos gyvenimo, turės nuošalią buveinę, ir kiekvienas jų mažą kambarėlį melstis ir miegoti. Po tercijos jie galės kalbėtis, nueiti pas savo "motinas" ir iš jų pasiprašyti duonos

Dievo meilės vardan, kaip mažyčiai pavargėliai. Jie nieko neįsileis iš savo pastogę — ir jie neužmirš šio nuostato. Broliai, kurie bus "motinos", vengs visų pašalinių žmonių ir nieko nepriels prie "sūnų", taip kad joks žmogus su jais nesikalbėtų. O "sūnūs" nesikalbės su nieku iš gyvųjų, tik su savo "motinomis", arba provincijolu arba viršininku, kai jie teiksias apsilankyti, laiminant Dievui. Laikas nuo laiko "sūnūs" atliks "motinų" pareigas pagal tai, kaip bus regulos nustatyta".

Vienas brolis, kad galėtų geriau atsiduoti meditacijoms, kalno urve įsitaise mažą kambaryką. Buvo tai ankšta ir tamsi grota, kurios nesiekė joks triukšmas. Siela ten klausėsi Dievo — mėlyno dangaus ir gamtos aki-vaizdoje. Šis urvas labai patiko broliui Antanui. Buvo tai tikra vienetovė, apie kurią jis visada svajojo. Brolis, įsirengęs šį kampą, suprato svetimšalio troškimą ir buvo toks geras anam užleistu urvą. Tai gavęs, brolis Antanas labai džiaugėsi. Patekęs įsitraukė, po pamaldų, jisai kopdavo į tą kertę, atsinėsdamas maisto visai dienai: duonos ir molinį dubenį su vandeniu. Jis praktiškai davė kiaušį dieną tam-siam urve ir žemyn nusileisdavo tik pamaldoms, kaip buvo regulos įsakytą. Vieną dieną jisai išgirdo skambant nedidelį varpą, šaukiantį brolius iš sodo ar iš mąstymų į koplyčią, ir skubiai kėlėsi eiti. Bet jisai buvo išvar-

gęs nuo budėjimo ir pasninko. Jis žengė kelis žingsnius į stiprią saulės šviesą ir sugriuvo. Nere-gėdami jo, broliai palypėjo ligi urvo ir pakėlė jį. Antanas vos laikėsi ant kojų.

Vienok naktų gilumoje, kada aukštai žerėjo žvaigždės, didžioje kalnų tyloje jo siela džiaugėsi Dievu ir kilo prie Jo.

Pranciškonų kontempliacija

Brolis Antanas jautėsi esąs šiai bendruomenei nenaudingas ir dar visiškai neišrovęs proto pui-kybės šaknų. Jis pasiprašė priimamas į virtuvę plauti indų. Kai nuvargė ir dulkėti grįždavo išmaldas rinkę vienuoliai, jisai atnešdavo šotį su vandeniu ir, atsiaklaupe prieš juos, nuplaudavo kojas. Paskui jis maldingai jas pabučiuodavo atsimindamas Išganytoją, kuris buvo nusilenkęs prie nusidėjėlių. Kartais jis nukelirdavo ligi Montepaolo su kitu vienuoliu ir, pasirišęs krepšį po kaklu, ėjo baltais anos šalies vieškeliais. Jis labai gėrbė brolių palydovą ir visur jam nusileisdavo.

Kelionė nenutraukdavo jo apmąstymų. Jisai gilinos į savo mintis, tiek būdamas ant lygaus kelio, tiek kalno urve.

Apylinkių kaimiečiai pasakoję, kad Antanas, grįždamas namo, sukalbėdavo tik vieną "Tėve mūsų", kol užkopdavo nuo Kastrakaro ligi Montepaolo. Jis ilgai užtrukdavo ties kiekvienu sakiniu. Jis, Pranciškaus dvasios

pavyzdžiu, medituodavo, kaip tai išreiškia nuostabios jo maldos. Pranciškus jas kalbėdavo ir dieną ir naktį, nepraleisdamas nė vienos valandos. Dažnai jas kartodavo ir broliai, drauge imdami savo apmąstymų pagrindus. Tai seniausia dvasinės pranciškonų minties esmė, pirmutinių mokinių permąstyta. Yra tai "Tėve mūsų" malda, pergromuluota Pranciškaus dvasios ir širdies. "Švenčiausias Tėve, mūsų Sutvėrėjau, Išganytojau, Gelbėtojau ir Ramintojau, kuris esi danguose, savo angeluose ir šventuosiuose, kuris juos nuskaidrini ir leidi pažinti, kad esi Šviesa, juos uždeganti meile, nes Patsai esi Meilė, gyvendamas juose ir juos pripildydamas palaimos, nes Tu, Viešpatie, esi aukščiausias gėris, amžinasis gėris, iš kurio plaukia kiekvienas gėris, be kurio nėra jokio kito gėrio.

"Tėsie šventas Tavo vardas, tėsie mums aiškesnis Tavo vaizdas, idant mes galėtume suprasti Tavo geradarybes. Kokį neišpasakytą gėrybių mums užtikrina Tavo pažada, prakilnioji Tavo Didybė ir Tavo sprendimų gelmė.

"Teateinie Tavo karalystė, idant Tu savo malone viešpatautumei mums ir mus pavadin-tumei į savo karalystę, kur mūsų laukia amžinoji būtis ir begalinis džiaugsmas palaimintoje Tavo akivaizdoje.

"Tėsie Tavo valia žemėje, kaip ir danguje, idant mes Tave

mylėtume visa širdimi, visa savo siela siekdami Tavęs, visa savo dvasia trokšdami Tavęs visados, visomis savo jėgomis ir galiomis visuose dalykuose ieškodami Tavo garbės ir Tavo šlovės, savo sielos ir kūno pokėliais atsiliepdami vien tik į Tavo meilę, ir galop artimą mylėdami kaip patį save ir jokiai žmogui, koks jis bebūtų, nedarydami kliaudos.

"Duok mums kasdienės duonos, kitaip tarus, suteik mums numylėtinį savo Sūnų, mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, — duok mums Jį atminti meilei, kurią Jis mums parodė, ir visa tam, ką Jis yra kalbėjęs, padaręs ir iškentėjęs dėl mūsų.

"Ir atleisk mums mūsų kaltes per savo neišpasakytą gailėstingumą, per savo numylėtinio Sūnaus, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus mirtį ir per palaimintuosius Švč. Panelės Marijos ir visų šventųjų užtarimą.

"Kaip mes atleidžiame savo kaltininkams, — suteik, Viešpatie, kad mes atleistume visiškai, kad mes nuoširdžiai mylėtume savo priešus, kad nuoširdžiai juos užtartume pas Tave, kad nė vienam nepadarytume blogo ir kad visi mes rastume prieglobstį Tavyje.

"Ir nevesk mūsų į pagundą, nusišleptą ar aiškiai regimą, stagią ar pasalomis priselinančią, bet gelbėk mus nuo viso pikto, buvusio, dabar esančio ir būsimmo. Amen."

(Bus daugiau)

JAV LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ 70-TIES METŲ PERSPEKTYVOJE

KUN. VYTAUTAS PIKTURNA

(tąsa iš praeito nr.)

Antrojo pasaulinio karo metu Lietuvą okupavo Rusijos bolševikai. Daug lietuvių iš tėvynės pasitraukė į Vokietiją. Reikėjo rūpintis jų šalpa. 1940 rugpjūčio mėn. buvo sukvietas Kunigų Vienybės seimas Atlantic City. Seimas nutarė gelbėti Lietuvą, ugdyti Tautos Fondą. Kunigų Vienybės centro valdyba buvo įpareigota parašyti Amerikos vyskupam laišką, išdėstant Lietuvą ištikusią nelaimę, ir prašyti pašalpos. Dėta daug pastangų, kol 1941 iš NCWC lietuvių reikalams gauta 60,150 dol.

1941 rugpjūčio 6 Marianapoly buvo sušauktas Kunigų Vienybės seimas. Išrinktas komitetas rūpintis lietuvių šalpa Europoje. Į komitetą buvo išrinkti šie asmenys: kun. Juozas Končius, prel. Jonas Balkūnas, kun. Juozas Karalius, kun. Kazimieras Reklaitis (marijonas) ir kun. J. Čepukaitis. Tas komitetas 1942 sausio mėn. persiorganizavo į "Lithuanian R.C. Priests' Committee of the War Distressed Lithuanians". Iš JAV vyskupų per NCWC (National Catholic Welfare Conference) lietuvių šalpai gauta apie 160,000 dolerių. Iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus gauta 10,000 dol. Tais pinigais buvo šelpiama Lietuvos atstovybė Vatikane ir siunčiama šalpa lietuviams Europoje.

Kunigų Vienybės Šalpos Komitetas darė žygių, kad UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation Administration) priimtų jį nariu. Prašymas, nežūrint protestų, nebuvo patenkintas. Dėl to 1944 gegužės mėn. buvo įsteigtas Bendras Amerikos Lietuvių Fondas (BALF). Ir po to Kunigų Vienybė glaudžiai bendradarbiavo su BALFu ir visur rėmė jo darbus.

1955 kovo 15 prie Kunigų Vienybės buvo įsteigta Kunigų Šelpti Draugija, kurios tikslas yra šelpti bet kur gyvenančius ir nelaimės ištiktus lietuvių kunigus. Šiuo metu ta draugija turi 143 narius ir 17,775 dol. kasoj.

1960 suorganizuota Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa (Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc.). Savo įstaigą atidarė Brooklyn, N. Y., vėliau persikėlė į Maspeth, N.Y., o dabar ji veikia atskirame pastate prie Kultūros Židinio Brooklyne.

LRŠ tikslas — aprūpinti kunigus Lietuvoje ir ištėrime religiniais reikmenimis, ieškoti pašaukimų bei rengti jaunus žmones į kunigus ir vienuolius, kad, laikui atėjus, jie galėtų dirbti Lietuvoje. Leidžia katekizmus ir brošiūras, remia religines radijo programas per Vatikano radijo stotį. Organizacijos veiklą vykdo direktoriatai ir vieneriem metams renkama valdyba. Pirmininkas yra vysk. Vincentas Brizgas. Penkiolika metų reikalų vedėju buvo kun. Stasys Raila, o nuo 1975 tas pareigas eina kun. Kazimieras Pugevičius. Dėl mums suprantamų priežasčių apie Religinės Šalpos atliekamus darbus ir veiklos metodus viešai spaudoj negalima rašyti.

Lietuvių Katalikų Tarnyba

Eilę metų K.V. seimuose buvo svarstomas reikalas suorganizuoti centrą, kuris sistemingai rūpintųsi lietuvių katalikų pastaracija, telktų jėgas lietuvių dvasiniam ugdymui ir, kur įmanoma, atstovauti lietuviams katalikams. Taip 1972 K.V. metiniame seime buvo sudaryta komisija, kuriai įėjo prof. kun. Stasys Yla, tėvas Gediminas Kijauskas, SJ, ir kun. Kazimieras Pugevičius. Ta komisija, gerai išstudijavusi reikalą, po kelių pasitarimų su lietuviškų parapijų klebonais, vienuolių atstovais ir taip pat lietuvių katalikų organizacijų atstovais bei pavieniais lietuvių katalikų visuomenės veikėjais, 1973 K.V. metiniame seime pranešė svarstymų ir pasitarimų

išvadas. Seimas nutarė suorganizuoti Lietuvių Katalikų Tarnybą ir jai vadovauti pakviestą Baltimorėj gimusį tos vyskupijos kunigą Kazimierą Pugevičių. Jam pavesta rūpintis lietuvių katalikų religinės ir visuomeninės veiklos derinimu bei stiprinimu. LKT stengiasi pagelbėti lietuviams katalikams kuo tiksliausiai panaudoti turimus finansinius išteklius bendradarbiavimo keliu. LKT išlaikymu rūpinasi Kunigų Vienybės centro valdyba, ieškodama paramos pas lietuvių katalikus pasauliečius.

LKT, vadovaujama kun. K. Pugevičiaus, informuoja JAV valdžios atstovus, šio krašto vyskupus ir anglų kalba leidžiamus laikraščius apie Katalikų Bažnyčios ir tikinčiųjų padėtį Lietuvoje.

Kai Lietuvoje pasirodė pagrindinio spauda, tai tuojau pat, Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikai pasiekus šį kraštą, padaroma jos santrauka ir informuojama amerikiečių spauda. Po to kiekvienas Kronikos numeris be jokių pakeitimų bei praleidimų tiksliai išverčiamas į anglų kalbą, Kunigų Vienybės rūpesčiu ir finansavimu išspausdinamas ir išsiunčiamas visiems JAV vyskupams, senatoriams, kongresmanams, Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komiteto nariams ir visiem anglų kalba leidžiamiesiems katalikiškiems laikraščiams bei žinių agentūrom. Tų darbų pasekmė sėkmingai garsinama Lietuvos reikalais ir jos nelaisvė. LKB Kronikų leidimu anglų kalba rūpinasi beveik vien Kunigų Vienybė.

Kronikų leidimas bei jų išplatimas kitataučių tarpe nėra vien tik Kunigų Vienybės, bet visų lietuvių pareiga. Štai ką tuo reikalu yra parašiusi LKB Kronikos redakcija:

"Šiandien Kronika peržengė Tėvynės sienas ir daugeliui atidarė akis. Kronika — Tautos sąžinė, kovojančios Bažnyčios balsas ir visą pasaulį apskriejančių pagalbos šauksmas.

Kronikos nebūtų be plumpų, nišlių, lapienų, be tauriausių lietuvių aukos. Todėl Kronika yra labiausiai dėkinga tiems, kurie dėl tiesos žodžio kenčia už spygliuotų velių.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos prezidiumas Vilniaus universitetui sukakties progą paskyrė "Tautų draugystės ordina". Prie universiteto vėliavos jį iškilmingai prisegė Operos ir baleto rūmuose vykusiame pagrindiniame minėjimo posėdyje Lietuvos komunistų partijos sekretorius Petras Griškevičius. Anksčiau universitetas yra gavęs sovietinį "Raudonosios vėliavos ordiną". P. Griškevičius minėjime pasakė ir politinę kalbą, pabrėždamas, kad komunistų partijos politika atvėrė kuo plačiausius kelius mokslui ir kultūros suklestėjimui. Politines sveikinimo kalbas pasakė ir maskviniai svečiai — Sovietų mokslo akademijos prezidentas A. Aleksandrov, aukštojo ir specialiojo mokslo ministeris V. Jeliutinas, "Žinijos" pirmininkas N. Basovas, Rytų Vokietijos mokslų akademijos prezidentas V. Seleris, Unesco atstovas T. K. Balbiras. Sukakties progą Vilniaus universitetas garbės daktaro laipsnius suteikė keliems kvietiesiems svečiams: R. Vokietijos mokslų akademijos prezidentui V. Selerui, Prahos universiteto rektoriui Z. Českai, Krokuvos universiteto profesoriui kalbininkui J. Safarevičiui. Tuos garbės daktaro diplomus iškilmingai įteikė rektorius J. Kubilius. Universiteto dailės kūrinių paroda (per 200 paveikslų) atidaryta Dailės muziejuje — buvusioje Vilniaus rotušėje, statytoje garsiojo architekto L. Stuokos-Gucevičiaus. Spaudoje rašoma, kad sukakties

Kronika būtų silpnutis kūdikis, jei nebūtų šimtų lietuvių, rizikuojančių laisve, bet kruopščiai renkančių žinias, platinančių ir skaitančių tuos paprastus, bet skausmu bei heroizmu persunktus puslapius.

Kronika be galo dėkinga broliams ir sesėms Vakaruose, nes be jų kruopštaus triūso tiesos žodis atsimuštų į geležinę uždangą ir tik aidu sugrįžtų, nepasiekęs plataus pasaulio".

Taigi kiekvieno lietuvių pareiga Kronikas paskleisti kuo plačiausiai visame pasaulyje. Aukos Kronikų leidimui galima siųsti Kunigų Vienybės centro valdybos išdinkino adresu: Lithuanian R.C. Priests' League, c/o Rev. V. Dabušis, 147 Montgomery Place, Paterson, N.J. 07501. Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių.

Kunigų Vienybė visada buvo artimi Lietuvos reikalai. Ji kovojė dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, džiaugėsi jos laisve, kovoją prieš bolševikų pavigimą, visas pastangas deda, kad šiame krašte lietuviybė būtų gyva ir veikli. Dieve, duok Kunigų Vienybei sėkmingai dirbantis ir ateity.

Kai 1959 metais buvo minima K.V. 50 metų veiklos sukaktis, tai tais metais rugsėjo 23-24 Chicagoje vykusiam jubiliejiniam seime prel. Mykolas Krupavičius pasakė tai, kas ir šiuo metu tebegalioja: "Aš sveikinu Kunigų Vienybę ne tik iš mandagumo, bet nuoširdžiai, nes ji savo darbais yra nusipelnusi ne tik sveikinimo, bet gilios padėties ir pagarbos. Linkiu jai iš visos širdies mesti į kovos bazę už savo idealus visas turimas jėgas. ... Gal ne vienas atsidūsęs pasakys — nedaug mūsų, broliai, yra, ką mes padarysime. Ne kiekviena, bet kokybė svarbu. Didžiuosius darbus atlieka ne minios, bet idealistų ir užsidegusių bei pasižventusių sąjaukė. Kunigų Vienybės šeimoje, ačiū Dievui, tokių dar yra".

(Kunigų Vienybės darbų apžvalgai panaudota medžiaga iš dr. A. Kučo knygos "Amerikos lietuvių istorija", iš Kunigų Vienybės metinių seimų protokolų ir iš Lux Christi žurnalo.)

iškilmėse dalyvavo svečių ne tik iš Sovietų Sąjungos, iš socialistinių kraštų, bet ir iš viso pasaulio — iš V. Vokietijos, Anglijos, Kanados, JAV, Prancūzijos, Japonijos, Kongo ir t.t.

— Lietuvos spaudoje paminėta operos solisto Jono Stasiūno 60 metų amžiaus sukaktis. Solistas gimė 1919 rugsėjo 26 Ničūnų k., dabartiniame Kupiškio rajone. Mokėsi Panevėžio gimnazijoje, dainavo M. Karkos vadovaujamam choro. Kauno konservatorijoje pas Petrą Oleką dainavimą studijavo 1940-41. Operoje dainuoja nuo 1941. Yra sukūręs apie 60 ryškių baritono vaidmenų. Nuo 1962 dainavimą dėstė ir Vilniaus konservatorijoje. Ruošė koncertus, su "Armonikos" ansambliu yra apkeliajęs beveik visus Lietuvos miestus. Jonui Stasiūnui yra suteikti Lietuvos lietuvių artisto ir Sovietų Sąjungos liaudies artisto garbės vardai.

— Paminėta ir aktoriaus Juozo Kanopkos 75-erių metų amžiaus sukaktis. Yra gimęs 1904 rugsėjo 27 Bajorų k., Širvintų vls. 1929 baigė Vilniaus lietuvių gimnaziją. Vilniaus universitetą studijavo matematiką, suorganizavo studentų scenos būrelį, netrukus išaugusį į žinomą Vilniaus krašte Vaidilos teatrą. Teatras su mažomis pertraukomis veikė nuo 1930 iki 1940. J. Kanopka pats kūrė veikalnius, režisavo, vaidino. 1937-39 Kauno universitete studijavo istoriją, 1939 Kaune baigė

IX - tas Amerikos Lietuvių Kongresas vyko Clevelande spalio 13-14. Kongreso delegatai ir svečiai. Pirmoj eilėj iš k.: Lidija ir Romas Giedra, V. Jokūbaitis. Nuotr. V. Bacevičius

PASIRYŽOME NEMIRTI

(atkelta iš 3 psl.)

d. Ryšiai su JAV administracija. Krašto valdybos ir visuomenių reikalų tarybos pastangoms JAV administracija Lietuvių Bendruomenei rodė išskirtiną palankumą, sudarydama sąlygas kontaktams su atsakingais pareigūnais. Konferencijoje bei įvairiuose pokalbiuose buvo keliami Lietuvos valstybingumo ir Lietuvos aneksijos su visomis pasekmėmis klausimai. Santykiuodama su LB atstovais, krašto administracija suprato, kad demokratiškai besitvarkanti Lietuvių Bendruomenė sudaro vieną tautinę grupę, reprezentuojamą intelektualiai pajėgių žmonių, su kuriais galima vesti prasmingus pokalbius. Už respektu krašto administracijoje lietuviams laimėjimą pagrindiniai nuopelnai priklauso A. Zerr, R. Česonui, Alg. Gureckui, Alg. Gečiui ir jų talkininkams — kun. K. Pugevičiui, D. Kezienei ir kt.

Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr išvardijo per 15 metų laiko tarpą įvykusių svarbesnių audienčių, konferencijų bei priėmimų JAV valdžios įstaigose. Iš jų paminėtina: prezidento žmonos priėmimas-vaišės Baltuosiuose rūmuose LB sesijos dalyviams, do-

kumentacijos įteikimas JAV misijai prie Jungtinių Tautų Baltijos valstybių dekolonizacijos reikalų; jaunimo atstovų priėmimas Valstybės departamente; LB delegacijos pasitarime su Valstybės dept. psekretoriu R. Barry diskutuota Lietuvos valstybingumo stiprinimo, žmogaus teisių paneigimo ir sovietų pilietybės įstatymo klausimai; JAV misijai prie Jungtinių Tautų įteikta jaunimo peticija su 144,000 parašų. Ši peticija jau atsidūrė Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komisijoje Ženevoje; visa eilė kitų pasitarimų su atsakomais valdžios pareigūnais, kuriem visada būdavo įteikiami memorandumai ir paruošta dokumentacija.

e. Santalkoje su kitais. Vykdydama Lietuvos laisvinimo darbus, Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba įėjo į sėkmin-

autorius Jonas Aničas piktai puola visus laisvajame pasaulyje rašiusius apie Vilniaus universitetą. (Lit. ir Menas, Nr. 37-38). J. Aničiui labiausiai nepatinka istorikų P. Rabikausko ir R. Krasausko iškelti universiteto nuopelnai katalikų bei lietuvių bei. Rimtų mokslininkų teigimus jis mėgina supolitininti ir nuvertinti, teigdamas, kad "visi veiksniai, nepriklausomai nuo jų ideologinių bei politinių atspalvių, universiteto jubiliejų mini iš siaurų nacionalistinių bei klerikalinių pozicijų" ... J. Aničiui ir jį panašioms sovietinėms tarnoms rūpi dirbtinai pabrėžti senojo Vilniaus universiteto internacionalizmą ir vadinamosios "laisvosios" minties apraiškas — marksistinis vertinimo metodas tuo reikalauja, ir propagandinams rašėvoms rūpi ne objektyvi tiesa, o tik savas karpalis.

— Rugsėjo viduryje Nidoje vyko fotografų stovykla-seminaras. Be Vilniaus ir Kauno žymiesniųjų fotografų, jį semina — rą "pamokyti" lietuvių atvykusių fotografų iš Maskvos, Minsko, Kazanės, iš Karaliaučiaus srities. Prasimanyta ir sovietinės fotografijos 60-ies metų sukaktis. Paskaita 20 paskaitų. Su seminaro dalyviais teoriniu ir praktiniu patyrimu dalinosi lietuvių fotografai: V. Dineika, A. Sutkus, A. Macijauskas, S. Valiulis, R. Ozolas (abu pastarieji Vilniaus universiteto dėstytojai). Parodos tema buvo propagandinė — pasienio sargybinių darbų ir veikla.

— Rugsėjo 30 Lietuvoje mirė žymi operos solistė Marija Aleškevičiūtė. Buvo gimusi 1925 spalio 3 Alytaus aps. Baigusi Vilniaus konservatoriją, nuo 1950 dainavo Vilniaus operoje. Yra sukūrusi per 50 mezzosoprano vaidmenų. Dažnai dainuodavo koncertuose. Jai buvo suteiktas nusipelnusios Lietuvos artistės vardas.

— Spalio 2 labai iškilmingai buvo paminėta poeto Eduardo Mieželaičio 60 metų amžiaus sukaktis. Meno darbuotojų rūmuose suorganizuotam vakare pasakyta liaupsinančių kalbų. Fotografijos salone surengta fo-

gus ryšius su daugeliu kitų tautinių bei tarptautinių institucijų bei veiksmų, k.t.: susitikimai ir informacinės medžiagos apie būklę Lietuvoje pateikimas Kinijos Liaudies Respublikos pareigūnams; ryšiai su darbo unijomis; lietuviams atstovavimas įvairiose tautinių ir tarptautinių institucijų ruošiamose konferencijose, keliant Lietuvos pavergimo klausimą ir dalyvius aprūpinant informacine medžiaga.

Visas šitas darbas buvo atliktas pasižventusių Krašto valdybos narių ir jų talkininkų, neturint net nė vieno apmokamo tarnautojo. Susumuojant Lietuvių Bendruomenės atliktus darbus Lietuvos laisvinimo srityje, reikia pritarti valdybos pirmininko Alg. Gečio teigimui, kad "tiek prez. Fordo, tiek prez. Carterio administracijų LB-nei parodytas išskirtinas dėmesys leido LB-nei tapti pirmąja lietuvių laisvinimo srities veiksmu".

(Bus daugiau)

J. K.

tografo A. Sutkaus speciali fotografijos paroda, skirta E. Mieželaičiui. Poetas yra gimęs 1919 spalio 3 Pakruojo vls., užaugęs Kaune. Nuo jaunų dienų įsijungęs į komunistinę veiklą, ir dabar jis rašo: "mūsų sostinė — Maskva, mūsų tėvynė — Sovietų Sąjunga". Už poemą "Žmogus", rodančią komunistinio žmogaus viziją, laimėjo Lenino premiją (1961-62). Pats parašė 6 toms "Žmogaus" komentarų ir iš viso pasuko į seklų tuščiažodžiavimą. Išliekančios vertės turti tik nedaug egotistinių ir gamtinių eilėraščių, daugiausia sutelktų į rinktinę "Mano lakštingala" (1956). E. Mieželaitis ir sovietinėje Lietuvos valdžioje turi didelės pareigas. Dėl to nenuostabu, kad jis taip iškilmingai pagerbiamas.

— Rugsėjo 27 Vilniaus dailės muziejuje atidaryta Vytauto K. Jonyno ir jo žmonos Irenos D. Grižės kūrinių paroda. Atidaryme kalbėjo Dailininkų sąjungos pirmininkas J. Kuzminskis, Dailės muziejaus direktoriaus pavaduotojas R. Budrys, dail. V. Jurkūnas, Justas Paleckis. Kalbą pasakė ir pats dail. V. K. Jonynas. Kreipdamasis į oficialius pareigūnus, titulavo juos "draugais", dėkojo partijai ir vyriausybei. Stebina toks staigus V. K. Jonyno sugebėjimas įsivartinti visas komunistinės propagandos kalbos plonybes. Mūsų dailininko laižymasis okupantų statytiniams sukelia pasipiktinimą ir gailėstį.

— Rugsėjo 16 į tradicinę "Puodžių dieną" Šiauliuose suvažiavo puodžiai. Aušros muziejuje buvo atidaryta keramikos paroda, o miesto parko estradoje vyko puodų žiedimo varžybos, kuriose dalyvavo apie 50 puodžių. Puodžių puodžiaus titulus laimėjo kūrėniškai Vladas Damskus ir Bronius Radeckas.

— Kauno politechnikos instituto Šiauliuose veikia vakarinis fakultetas paminėjo savo darbo dvidešimtmetį. Spaudoje rašoma, kad per tą laiką vakariniame fakultete aukštojo mokslo diplomus įsigijo apie 900 inžinierių.

Pr. N.

FAKTAI KALBA UŽ LIETUVĄ

Nauja knyga apie Lietuvą — LAND OF CROSSES, The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939-1978

Praeitą savaitę Lietuvos Religinę Šalpą pasiekė dar viena knyga, kuri kaip skydas gina lietuviškus reikalus ir kovoja dėl religinės lietuvių laisvės. Ta knyga vadinasi *Land of Crosses*. Jo autorius *Michael Bourdeaux*, lietuviams jau pažįstamas ir girdėtas, nes jis 1977 lankėsi Amerikoje ir čia susitiko su eile lietuvių, kalbėjo lietuvių susirinkimuose. Jis yra žinomas religijų padėties Sovietų Sąjungoje specialistas.

-0-

Knygos pasirodymas tikrai pradžiugino kiekvieną, nes ji ateina ne iš lietuviškų sluoksnių, ne lietuvių organizuota ir išleista. Čia kitataučiai įsijungia į lietuviškąją bylą ir stoja ginti lietuvių reikalų visu nuožirsdumu, visu gilumu, nes tuos reikalus labai gerai pažįsta ir moka juos gerai nušviesti bei interpretuoti. Kai savieji kalba apie savus, tai ir sakome, — kad kitaip ir negalėjo būti. Kai kalba svetimieji mūsų klausimais, tad kalba labiau yra klausoma ir kur kas labiau paveikia pasaulio opiniją. Šią pasaulio opiniją ir formuoja naujoji knyga, formuoja ištisai palankia Lietuvai prasme.

Kas jos autorius?

Minėjome, kad jis 1977 lankėsi Amerikoje. Vadinasi, jis ne amerikietis, jei čia atvažiavo. Iš pavardės atrodo, kad prancūzas. Jis yra prancūziškos kilmės anglas. Gimė 1934 metais Cornwell, Anglijoje. Studijavo vokiečių ir prancūzų kalbas. Būdamas kariuomenėje, ėmė mokytis rusiškai. Po kariuomenės studijas tęsė Oxfordo universitete. Studijavo prancūzų ir rusų kalbas. Baigė su pagyrimais 1957. Už poros metų baigė ir teologijos studijas.

Tuo laiku buvo atrenkami studentai pasikeitimo programai su Sovietų Sąjunga. Ir jį parinko, ir išsiuntė į Maskvą studijuoti. 1958-1960 studijavo Maskvoje Rusijos istoriją. Čia jis iš arti turėjo progos stebėti sovietinį gyvenimą. Patraukė jį religiniai žmonių nusiteikimai ir jų konfliktas su bedieviška valdžia, kuri visom priemonėm silpnina religiją, o platina ateizmą.

Jis aplankė Ukrainą, Estiją, susitiko ir lietuvių žmonių ir juose pajuto labai gilius religinius jausmus. Į Lietuvą jam nepavyko nukeliauti.

Grįžęs iš Maskvos, 1960 metų gale jis buvo iššventintas į anglikonų kunigus. Čia pradedo naują jo veiklą. Savo gyvenimą jis skyrė kaip tik pavaižuoti religijų padėčiai Sovietų Sąjungoje. Keliavo ir kalbėjo apie komunizmą, apie Sovietų Sąjungą, kaip ji nori prispausti ir išnaikinti bet kokią religiją.

Rašė jis ir knygas, nes tai viena iš geriausių kovos priemonių. Viena tokia knyga buvo Opium of the People. Čia buvo bendrai kalbama apie krikščionybę Sovietų Sąjungoje. Antroji knyga lietė protestantus Sovietų Sąjungoje, trečioji — ortodoksų pravoslavų Bažnyčią. Parašė dar ir kitų knygų apie religiją ir Sovietų Sąjungos politiką.

Įkūrė studijų centrą

Kad darbas būtų labiau centralizuotas, jis 1969 įkūrė specialų centrą, kurio uždavinys pasidaryti lietuvių religijų padėties Sovietų Sąjungoje. Iš to centro išaugo ir Kestono kolegija.

ios kolegijos svarbiausias tikslas atremti sovietinę propagandą, reikalaujanti laisvės visom religijom, politiniam kaliniam. Kolegija yra studijinio pobūdžio. Joje dirba apie 10 žmonių ir palaiko ryšius su Londono universitetu.

Jos darbą remia privačios įstaigos. Taip iš Fordo fondacijos gavo 20,000 dol. konkrečiam darbam bei leidiniam leisti.

Kolegija leidžia savo biuletenį

Kun. Michael Bourdeaux, knygos "Land of Crosses" autorius

ir išleido visą eilę įvairių knygų, brošiūrų.

Kodėl Lietuva?

Aprašęs ir protestantus ir ortodoksus, jis savaime turėjo sustoti ties katalikų Bažnyčia. O tos Bažnyčios pagrindiniai atstovai Sovietų Sąjungoje yra lietuviai. Patraukė jį dar ir pažintys su lietuviais, iš kurių, kaip minėjau, jis patyrė gily tikėjimą.

Taip pradėjo rinkti medžiagą knygai apie Lietuvos religinę padėtį. Tos medžiagos jis rado nemaža. Buvo išleista kun. dr. J. Vaišnoros knyga "Kova prieš Dievą". Jos angliškas vertimas plačiai pasklido. Per tą knygą surado ir kitas, susitiko ir su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, neišsenkamu šaltiniu.

Apžvelgė 40 metų

Susidarė nemaža medžiagos,

DOVANA VANDENS SPORTO MĖGĖJAM

Jei kitose sporto šakose sportininko žvaigždė leidžiasi sulaukus apie 30 metų, tai buriuoti einasi iki 70 su viršum. F. Chichester apibūriavo vienas apie pasaulį būdamas 68 metų.

Kiekviena sporto šaka turi savo technikinį žodyną, bet buriavime ir motorvalčių sporte dar tik daroma pradžia, nes iš viso tik pora vadovėlių pasirodė apie buriavimą ir nieko apie motorvaltes bei aukštos jūros navigaciją.

Šiai spragai užkišti neseniai Jūrininkystės Knygos Fondas, kurio pirmininku yra dr. A. Pacevičius, išd. H. Stepaits ir sekr. E. Namikienė, išleido knygą "Būrės ir varikliai", kurią turėtų įsigyti kiekvienas vandens sporto, buriavimo, motorvalčių ir jūrininkystės mėgėjas. Telkinio pinigų, daug pasidaravio fondo įgaliojimai V. Petukauskas Clevelande ir V. Zelenis Los Angeles, surasdami eilę leidėjų ir rėmėjų.

Tai pirmas tokios apimties leidinys, kuriame išsamiai rašoma apie laivų rūšis, statybos būdus, valčių ir laivų užlaikymą, paruošimą plaukiojimui ir žiemojimui, apie buriavimą jachtomis, valtimis ir skydlenėmis. Specialiame skyriuje aprašomos variklių rūšys, jų darbas, sudėtinės dalys ir jų pavadinimai, priežiūra, paruošimas žiemojimui, dažniau pasitaikantieji gedimai ir jų pašalinimas tiek turint priekabinamus variklius, tiek borto, t.y. įstatytus laivo viduje.

Nauja šiame leidinyje yra tai, kad netrumpas skyrius apie astronominę ir elektroninę navigaciją, kur aprašoma įvairios koordinacinių sistemų, astronominių metraštis ir altitudės bei azimuto lentelės, sekstantas ir

faktų, dokumentų. Jis apsiribojo tik okupacijų metais, kaip Katalikų Bažnyčia buvo vienaip ar kitaip traktuojama nuo 1939 metų, nuo karo pradžios ir pirmosios bolševikų okupacijos. Čia surinkta daug medžiagos, dokumentų, kurie parodo sovietinius kėslus ir jų metodus, kaip ateistam reikia naikinti Bažnyčią.

Apžvelgti ir paliesti visi svarbieji klausimai — padėtis pirmaisiais metais, vokiečių okupacija, gyvenimas antroje okupacijoje, kaip plečiama kova prieš religiją. Plačiai supažindinama su disidentų bylomis, su Nijole Sadūnaite, Kovaliovu, Vladu Lapieniu, Ona Pranskūnaite ir kitais.

Čia nesišvaistoma pigiais propagandos žodžiais, bet patys faktai taip išdėstomi, kad jie kalbėtų už Lietuvą, už religijos laisvę.

Pageibinė literatūra

Prisitaikydamas prie skaitytojų, jis įdėjo ir Sovietų Sąjungos žemėlapi, kur nurodyti Pabaltijo kraštai. Atskirai įdėtas Lietuvos žemėlapis, pažymėtos visos vietos, kurios knygoje prisimintos. Paaikškinti sovietų terminai.

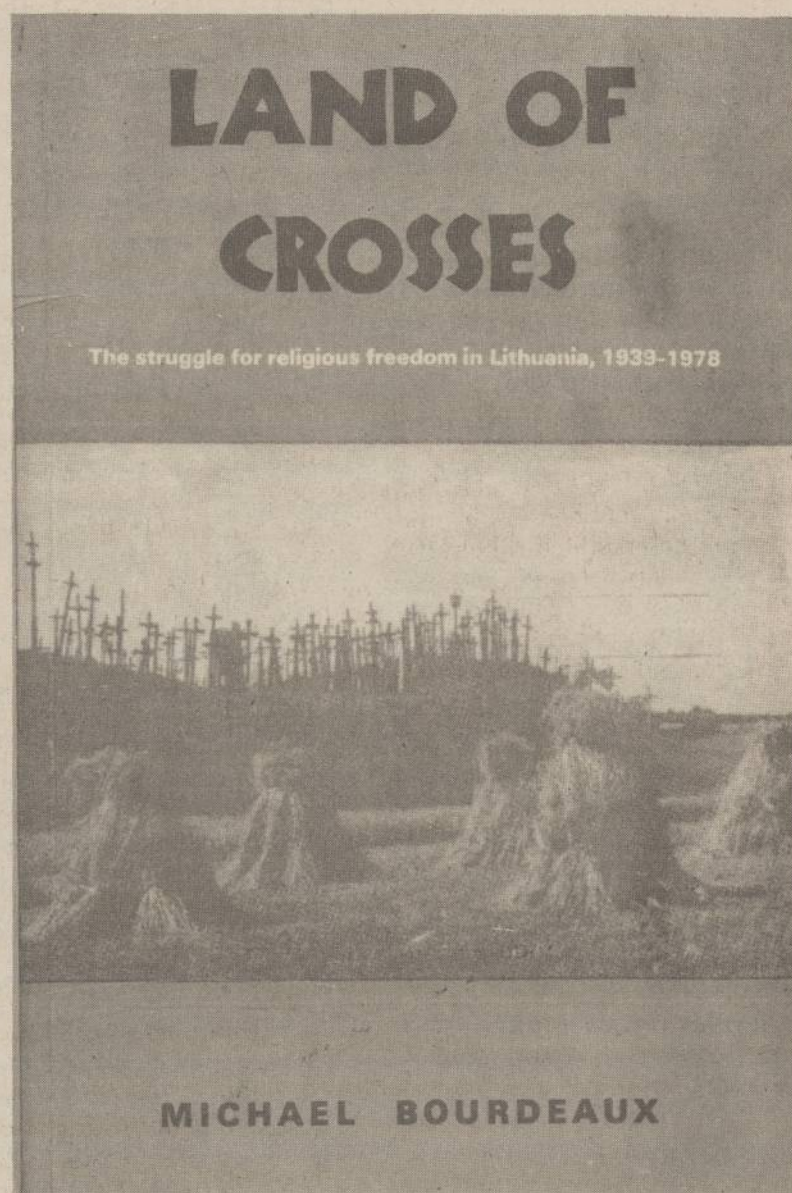
Kardinolo žodis

Knygos įvadą parašė Vienos kardinolas Franz Koenig. Įžanga parašyta su meile Lietuvai, tai tautai, kuri taip giliai religinga ir kuri taip atkakliai gina savo religines teises.

Kardinolas tikisi, kad knyga pasklis Rytuose ir Vakaruose ir bus didelė moralinė parama tiems puikiems Lietuvos vyrams ir moterim, kurie taip atkakliai kovoja dėl savo religinių teisių.

-0-

Knyga labai plačiai pasitarinaus lietuviškiems interesams. Tad, kur galime, paskleiskime ją, padovanokime kitiems. Ji turi 339 puslapius. Tikriausiai ją platins ir lietuviškų knygų platiniojai. Ją platina Kestono kolegijos atstovybė Amerikoje. Ją galima gauti rašant šiuo adresu: Society for the Study of Religion and Communism, Box 601, Elgin, Ill. 60120. Visi kviečiami su ja susipažinti. (A.D.)

Ką tik pasirodžiusios knygos Land of Crosses viršelis

XIII MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖS DALYVIŲ NUTARIMAI

1. JAV ir Kanados XIII Mokytojų studijų savaitės, įvykusios 1979 liepos 8-15 Kennebunkporte, Maine, dalyviai, apsvairstę neseniai Lietuvoje paskelbtą ir įsakytą vartoti pakeistą iki šiol buvusią bendrinę lietuvių kalbos rašybą, nutarė prašyti Lituanistikos Institutą peržiūrėti reformuotą rašybą, nutartį, kas mums priimtina, ir pasirūpinti pakeistos rašybos vadovėlio išleidimu, kad mūsų mokyklos, spauda ir visuomenė galėtų šios rašybos laikytis.

2. Kadangi šeima yra svarbiausias lietuvių veiksnys, prašyti JAV ir Kanados LB švietimui vadovaujančias institucijas paraginti visas lituanistines mokyklas ir LB apylinkes organizuoti paskaitas ir diskusijas jaunoms šeimoms lietuviškojo auklėjimo temomis ir visais galimais būdais talkinti tėvams ugdyti lietuvių savo vaikuose.

3. Suprasdami Chicago Pedagoginio lituanistinio instituto vaidmenį, paruošiant mokytojus lituanistinėms mokykloms, prašo Instituto vadovybę peržiūrėti savo programas ir suaktyvinti akivaizdinio ir neakivaizdinio skyrių studijas, o švietimo tarybą ir lietuvių bendruomenę prašo Instituto vadovybės pastangas visokeriopai paremti.

4. Prašyti švietimo centrines institucijas įpareigoti lituanistines mokyklas, kurios dar nėra to padariusios, įsteigti lietuvių kalbos klases lietuviškai nekalbantiems vaikams ir paraginti tų vaikų šeimas pasinaudoti angliškai kalbančių vaikų specialiomis vasaros stovyklomis, kurios yra rengiamos Dainavoje ir Nerinijoje ar kitose vietose.

5. Prašyti JAV LB švietimo tarybą ir Kanados švietimo komisiją imtis iniciatyvos suorganizuoti suaugusiųjų lietuvių kalbos kursų angliškai kalbantiems, bendradarbiaujant su Lietuvos vyčiais, kur sąlygos leidžia.

6. Prašyti centrines švietimo institucijas užmegzti ryšį su Lituanistikos instituto psichologų sekcija, per kurią būtų galima pasinaudoti psichologų talka, ruošiant vadovėlius, studijų savaites, paskaitas. Iširtina galimybė paruošti lietuviškųjų ver-

kyti ir pas E. Namikienę, 302 Wright Ave., Toronto, Ont. M6R 1L9, Canada. Tel. 534-3763. Chicagoje — pas gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos pirmininką E. Vengianską, 3931 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60632.

V. Mašalas

tybių pratimus, naudojantis naujaisiais psichologiniais duomenimis.

7. Išskaus lietuvių kalbos seminarą ir įsitikinę nuolatinių lietuvių kalbos pasitobulinimo svarbą, mokytojų studijų savaitės dalyviai kviečia visus lituanistinių mokyklų mokytojus skaityti lietuviškuose žurnaluose dedamus lietuvių kalbos skyrius.

8. Padėkoti JAV ir Kanados lietuvių fondams ir lietuvių Bendruomenių vadovybėms už suteiktą finansinę paramą lituanistiniam švietimui ir prašyti tą paramą, pagal galimybę, didinti.

9. Mokytojų studijų savaitės dalyviai reiškia pagarbą tėvams, leidžiantiems savo vaikus į lituanistines mokyklas ir jas išlaikantiems.

10. XIII Mokytojų studijų savaitės dalyviai reiškia nuodėdžią padėką JAV LB švietimo tarybai ir Kanados švietimo komisijai už šios studijų savaitės surengimą ir savaitės vadovui Antanui Masioniui už jos sėkmingą pravedimą.

Nutarimų komisija: Stasys Rudys — pirm., T. Gečienė, Br. Juodelis, A. Rinkūnas, kun. J. Vaišnys, SJ

PHILADELPHIA, PA.

Balfo koncertas

Balfo veiklos 35-rių metų veiklos sukaktis Philadelphiajioje bus minima spalio 28, sekmadienį, 12 val. Šv. Andriejaus parapijos salė.

Meninę programos dalį atliks solistė O. Šalčiūnienė, akomponuojama F. Stankuvienės. Pirmą kartą Philadelphiajos lietuvių pasirodys jauna ir talentinga, su koncertais gražiai besireišianti, kanklininkė solistė Mirga Bankaitytė iš Clevelando. Ji atliks keturis komp. Alfonso Mikulskio kūrinius. Kanklininkė M. Bankaitytė taip pat su kanklėmis akomponuos keturiom solistės O. Šalčiūnienės dainom — f.a.

REKORDINĖ AUKA

Jau keleri metai, kaip Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapija, vadovaujama klebono prelato Jono Kučingio, savo dosnumu Lietuvos Katalikų Religinei Šalpai viršija visas pasaulio lietuvių kolonijas.

Šiais metais Šv. Kazimiero parapijos klebonas L.K. Religinei Šalpai pasiuntė parapijos 8019 dol. suaukotą sumą. Tai didžiausia suma Religinei Šalpai ne tik Šv. Kazimiero parapijos istorijoje, bet ir Religinės Šalpos istorijoje.

Kun. K. Pugevičius

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Balė Vaivorytė — VILTRA-KIŲ VAIKAI. Apsakaka jaunimui. Antroji laida. 1979. Lietuvių Rašytojų Draugijos 1952 m. jaunimo literatūros premija. Ilustracijos tekste — dail. Povilo Osmolskio. Viršelis — dail. D. Stončiūtės-Kuolienės. Spaudė "Laiko" spaustuvė Argentinoj. 112 psl. Gaunama ir Darbininko administracijoj.

Tai keturiolika simpatiškų apsakymėlių, kurių visų veikėjai yra Viltračių vaikai. Veikimo vieta — laisvosios Lietuvos laukai bei sodybos. Apsakymėlių autorė, čia prisidengusi slapyvardžiu, yra žinoma rašytoja Petronėlė Orintaitė, savo raštuose pasižyminti spalvingu pasakojimu ir sodriu žodžiu.

Prieš dvidešimt septynerius metus ši knyga buvo premijuota. To laiko lietuvių išeivių jaunimui ji tiko. Dabar, pasirodžius jos antrajai laida, kyla klausimas: kažin, ar dabartiniam, svetur gimusiam, lietuviui jaunui ji betinka? Jis jau ne Lietuvos laukų vaikas, ir jau labai sunku jį į tuos laukus nuvesti, kalbinant jį turtingu, bet jam sunkiai suprantamu žodynu. Duok, Dieve, kad būtų kitaip.

DAGYS KLAJOJA IR GALVOJA. Eilėraščiai. Poemos. Epas. Išleido autorius. Jo ir iliustracijos. Toronto — 1979. Tiražas — 800. Spausdino Litho Art. 164 psl.

Knygos autorius — Jokūbas Dagys. Jį pažįstam kaip talentingą skulptorių, pasirašančią vien pavarde ir neminintį savo vardo. Mažai kas žinojo, bet Lietuvių Enciklopedijoj buvo pažymėta, kad jis rašė ir eilėraščius. Prieš porą metų pasirodė jo eilėraščių knyga "Dagys dejuoja ir dainuoja" o dabar štai panašiu imantriu pavadinimu išleista ir kita knyga — "Dagys klajoja ir galvoja".

Literatūrinės vertės tos abi knygos neturi, tačiau jomis domimės dėl ne eilinio jų autoriaus.

Jonas Miškinis — LIETUVA IR VILNIUS PAVERGEJŲ SOKURIUOSE. 1979. Brooklyn, N.Y. Išleido autorius. Viršelio piešinys — dail. Liudo Vilimo. Spaudė Pranciškonų spaustuvė. 1944 psl.

Straipsnelyje "Prieš pradedant" autorius rašo: "Nūdien daugeliui, ypač jaunesiems, atrodo, kad nėra prasmės nei reikalo prisiminti praeitį. Kam gali būti naudingi tie prisiminimai iš negrįžtančios praeities? O vis dėlto žvilgsnis praeitin gali būti prasmingas ir reikalingas, nes be to negalima kaip reikiant suprasti ir įvertinti dabarties." Tai suprasdamas, kaip sakoma toliau, autorius ir ryžosi parašyti šią knygą, suglaustai nušviesdamas "Lietuvos praeities tragiškus įvykius, visos lietuvių tautos ilgą kovų laimėjimus ir skaudžias okupacijas".

Autorius, nuolatiniš išeivijos lietuvių spaudos bendradarbis, į šią knygą yra sudėjęs trisdešimt su viršum neilgų ir visai trumpų straipsnių šiomis antraštemis: Lietuva amžių perspektyvoje, Kova dėl Lietuvos spaudos, Vilniaus seimas, Didysis karas, Kelias į Lietuvos laisvę, Vilniaus pagrobimas, Pirmoji bolševikų okupacija, 1941 metų birželio naktys, Mokytojų likimas, Hitlerio ir Stalino karas, Antroji bolševikų okupacija, Partizanų kovos Dūkijos miškuose ir kt.

Knyga turi savo prasmę, bet jos lietuviškai dvasiai (kalbiniu atžvilgiu) pakenkia kad ir tokia dedikacija (tituliname puslapy): Skiriu pagerbimui žuvusiems dėl Lietuvos laisvės... (Turėtų būti: Skiriu pagerbimui žuvusių...) Suklumpama ir cituojant V. Kudirkos eiles: pacituojama netiksliai (22 psl.).

Nori įsigyti lietuvišką knygą, skambink į Darbininko administraciją — 827-1351. Prašyk, kad pasiųstų knygą į namus.

LIETUVOS
VYČIŲDARBAI
IR DIENOSLIETUVOS REIKALAI VYČIŲ
SUVAŽIAVIME

Rugpjūčio 16-19 Chicagoj per Lietuvos vyčių suvažiavimą Lietuvos reikalai nebuvo užmiršti.

Vienas iš įspūdingiausių punktų seimo eigoj buvo Romo Giedros pranešimas. Jis su žmona Lidija neseniai imigravo iš okupuotos Lietuvos. Jam teko kelerius metus sėdėti Sovietų kalėjime už bandymą pagrobti lėktuvą, kuriuo norėjo pasiekti Vakarus.

Susilaukė daug dėmesio ir Juozo Simanio seminaras. Jis informavo Lietuvos reikalų sekciją, turėdamas daug patirties JAV administracijoje. Pareiškė, kad vyčiai, būdami Amerikos piliečiai, gali tiksliau savo vaidmenį atlikti Washingtono Lietuvos bylos atžvilgiu.

Lietuvos reikalų vaidmuo vyčių organizacijoje buvo taip pat svarbus punktas pirmame centro

valdybos posėdy po suvažiavimo. Lietuvos reikalų komisijos pirmininko pavaduotojais buvo pakviesti Marian Skabeikis, *Lithuanian Life-Line* aplinkraščių redaktorė, ir Juozas Simanis.

Vyčiai junjorai savo atskiroj sesijoje su dideliu susidomėjimu išklause kun. K. Pugevičiaus pranešimą apie *Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką*. Lietuvos vyčių ryšininku su Lietuvių Katalikų Religine Šalpa buvo išrinktas jaunas, energingas ir gabus Bill Sidtis, iš Maspeth, N.Y. Į savo naujas pareigas jis ateina su gera patirtimi ir konkrečiais užsimojimais.

Kun. K. Pugevičius
Centro valdybos
Lietuvos reikalų
pirmininkas

VIDURIO ATLANTO
APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Mūsų ekskursijai į Amsterdam, N.Y., pasitaikė ypatingai graži diena.

Šeimnininkai buvo 100 kuopa. Vos atvykus prie Šv. Kazimiero parapijos, dalyvius nufotografavo John Sidtis.

Po susipažinimo ir atgaivos kun. K. Balčys pradėjo posėdį malda. Dalyviai pasveikino kun. Balčį, neseniai atšventusį savo kunigystės 30 m. sukaktį. Taip pat sveikino 100 kuopos pirmininkas Anthony Radzevitch.

Negalint dalyvauti broliui Jurgiui Petkevičiui, OFM, jo pranešimą, surištą su lietuviškos veiklos problemomis, perskaitė Marian Skabeikis, 110 kuopos narė. Ji taip pat perskaitė pranešimą centro valdybos pirmininko Philip Skabeikio, taip pat negalėjusio dalyvauti. Skabeikis pranešė apie Chicago suvažiavimo darbus. Pilnas pranešimas išspausdintas *Vytuje*.

Jean Janonis perskaitė pranešimą apie suvažiavimą Newark, N.J., vykusi birželio mėnesį.

Larry Janonis kalbėjo apie Vidurinio Atlanto apygardą ir augantį narių skaičių. Šiuo metu yra 6 junjorai, 1182 nariai ir 19 kuopų.

Pranešimus taip pat padarė Jonas Adomėnas, narystės vicepirmininkas, ir Milie Pietz, išdininkė.

Kun. Kazimieras Pugevičius pranešė apie pasirodžiusią naują knygą *Land of Crosses*, kurioje aprašoma Lietuvos kova dėl tikėjimo. Prašė visus dalyvius šią knygą perskaityti, kitiems pareko-

menduoti ir padovanoti draugam Kalėdų proga. Taip pat priminė apie atletą Vladą Česiūną ir prašė narius rašyti kongresmanam apie jį bei Gajauską, Petkų ir kitus, kurie kenčia dėl tikėjimo. Prašė visus skaityti ir skleisti *Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką*.

Ritualo pranešimą padarė Jovita Sleder, 12 kuopos narė.

Lietuvos vyčių trečią laipsnį gavo septyni nariai iš 100 kuopos ir trys iš 110 kuopos: kun. Antanas Drugaitis, Edward Barauskas, Elizabeth Kuzmas, Eleanor Aučinski, Anthony Radzevitch, Nellie Liberis, Helen Radzenawitch (visi iš 100 kuopos), Nellie Skabeikas, Ann Sidtis, John Sidtis (iš 110 kuopos).

Patikėtinių pranešimą padarė Helen Shields.

Buvo išrinkta tokia valdyba: Larry Janonis — pirmininkas, John Sidtis — I vicepirmininkas, Br. George Petcavage — II vicepirmininkas, Millie Pietz — išdininkė, Jean Janonis — sekretorė, Genevieve Chase — visuomeniniai ryšiai Jovita Sleder, Jos. Rameika ir Eva Kazokas — kultūriniai reikalai, Helen Shields, Joseph Boley, Elsie Kaminski, Ann Wargo — patikėtiniai, Bernice Aviza, Casimir Yarish, Helen Yurkus — lietuviškieji reikalai.

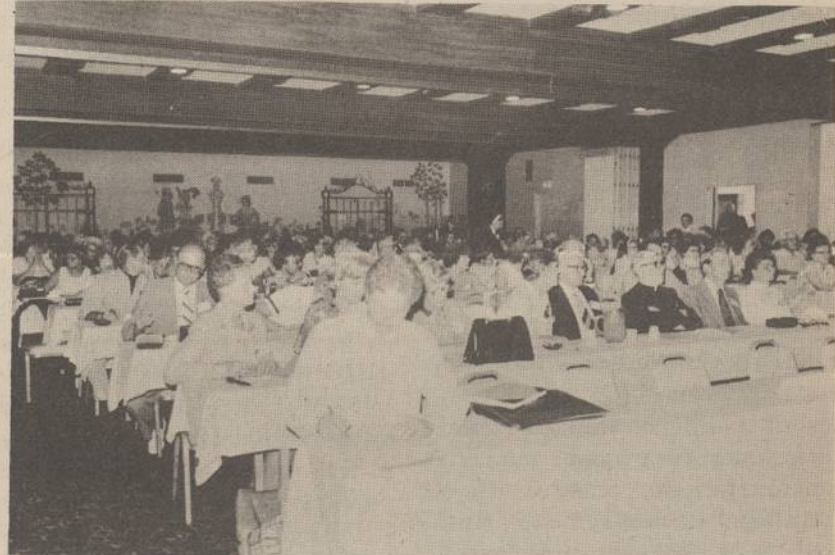
Padėkota kun. K. Balčiui už vyčių gražų priėmimą.

Nutarta, kad piknikas Lake-woode bus 1980 rugpjūčio 17. Vyčių metinis suvažiavimas bus Bostone 1980 rugpjūčio 6-12.

12 kp. delegatė

Lietuvos vyčių seime kalba kongresmanas Edvardas Derwinski. Jis buvo apdovanotas Lietuvos Draugo auksiniu medaliu. Šalia sėdi Liet. gen. konsulė J. Daužvardienė ir vysk. V. Brizgys. Nuotr. V. Noreikos

Lietuvos vyčių 66-to seimo dalyviai posėdžio metu. Nuotr. V. Noreikos

Jei turi kokių lietuviškų spaudos darbų, kreipkis į lietuvių pranciškonų spaustuvių Brooklyne. Skambink 212 827-1350.

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 827-1351 ir prašyk, kad plokštės atsistų į namus.

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugam amerikietim. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

Philip Skabeikis, Lietuvos vyčių pirmininkas, Washingtono

PIRMININKO VEIKLA

L. vyčių centro valdybos pirmininkas Philip Skabeikis su žmona Marian, *Lithuanian Life-Line* aplinkraščių redaktore, JAV prezidento Carter ir jo žmonos kvietimu dalyvavo priėmime popiežiui Jonui Pauliui II, jam lankantis Baltuosiuose Rūmuose Washingtono.

Ryšium su vizitu ir popiežiaus kalba Jungtinėse Tautose Skabeikis jam nusiuntė telegramą. Tarp kitko pareiškė: "Jūs kalba mum davė vilties. Jūs užtvirtinot žmogaus įgimtą teises. Mes meldžiamės kartu su jumis, kad ateitų laikas, kada visi turės sąžinės laisvę be jokios baimės. Mes dėkojam Jums už Jūsų tvirtą vadovavimą, taip pat dėkojam už savo brolius ir seseris, kurie šių teisių neturi".

Grįžę iš Washingtono, Skabeikiai tą patį vakarą dalyvavo solidarumo valandėlėje "Eucharistijos Bičiuliai", kuri įvyko Maspeth.

Solidarumo šventė

Spalio 7 Maspetho 110 kuopa bendrai su kitom vyčių kuopom surengė solidarumo dieną su Eucharistijos Bičiuliais Lietuvoje. Kuopos nariai su savo šeimomis dalyvavo mišiose ir kalbėjo specialias maldas už persekiojamą Lietuvos Bažnyčią. Kun. Stasys Raila, parapijos vikaras ir kuopos dvasios vadas, aukėjo mišias. Savo pamoksle kun. Raila priminė solidarumo per mal-

dą svarbumą mūsų skriaudžiamam tautiečiam Lietuvoje. New Yorko 12 kuopa spalio 7 taip pat atšventė solidarumo šventę. Kun. J. Tamulionis aukėjo mišias, kuriose dalyvavo daug narių, jų šeimos ir kiti parapijiečiai. 12 kuopos valdyba nešė aukas prie altoriaus. Tarp tų aukų buvo *Kronikos* egzemplioriai, Lietuvos žemės bei gintaro. Po mišių buvo specialūs pusrityčiai, kurių metu kuopos nariai tarėsi, kaip geriau skelbti Eucharistijos Bičiulių veiklą tarp kitų lietuvių. Ragino visus daliau dalyvauti mišiose, lankyti Švč. Sakramentą ir ypač praktikuoti artimo krikščionišką meilę. To mus prašo mūsų broliai ir seserys Lietuvoje, dažnai kenčią dėl savo drąsių pasireiškimų ir religinių įsitikinimų. Jie mus prašo moralinės stiprybės, maldų ir pasiaukojimo. Šis mūsų brolių prašymas yra ypatingai svarbus šiuo laiku, kada taip neseniai mūsų Šventas Tėvas prašė Amerikos piliečius akty-

viau reikštis dirbant dėl teisių viso pasaulio žmonėms. Sveikinam Lietuvos vyčius, taip gražiai atjauniančius savo brolius. Vyčiam nereikėjo popiežiaus priminimo. Jie šią rezoliuciją padarė savo suvažiavime Chicagoj pereiną rugpjūtį.

KAS, KĄ, KUR?

— Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet L. vyčių organizacija įteikė stipendijas pavyzdingiems vyčių junjorams. Šios stipendijos yra skiriamos tiems, kurie siekia aukštesnių mokslų. Stipendijas gavo Susan Bumila ir Michael Grigaliūnas.

Susan Bumilajau daugiau kaip 6 metus priklauso prie Brockton, Mass., kuopos. Vasarą Neringoj ir priklauso prie vietinės tautinių šokių grupės. Dažnai dalyvauja kaip vyčių organizacijos atstovė apygardos ir valstijos suvažiavimuose. Savo kuopoj dažnai buvo renkama į valdybą. o Naujosios Anglijos apygardoj buvo lietuviškos veiklos pirmininke. Pereitame vyčių suvažiavime ji buvo išrinkta II vicepirmininke vadovauti junjoram. Tai didelis dalykas gabiai vos tik 18 metų narei. Sveikinam!

Michael Grigaliūnas, 19 metų amžiaus, priklauso prie Šv. Mykolo parapijos Bayonne, N.J., ir vyčių 67 kuopos. Jis jau yra dalyvavęs trijuose vyčių suvažiavimuose. Visa jo šeima priklauso prie 67 kuopos, ir visi yra veiklūs nariai. Mokslą jis pradėjo Fairleigh-Dickinson universitete, bet greit įstojo į Kent State universitetą Ohio valstijoje ir ten pasinaudod augančiu lietuviškų studijų departamentu. Studijuos telekomunikaciją. Jau yra nemažai dirbęs radijo srity ir filmuose. Linkim jam sėkmės, ypač Kent State universiteto lietuviškame departamente.

— L. vyčiai veikliai dalyvavo neseniai Clevelande vykusia-

viau reikštis dirbant dėl teisių viso pasaulio žmonėms.

Sveikinam Lietuvos vyčius, taip gražiai atjauniančius savo brolius. Vyčiam nereikėjo popiežiaus priminimo. Jie šią rezoliuciją padarė savo suvažiavime Chicagoj pereiną rugpjūtį.

LIETUVIŲ KATALIKŲ
SUSIVINIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirties.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELJ, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

LIETUVIŲ TAUPOMOJI IR SKOLINAMOJI ĮSTAIGA

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, New Jersey 07032
Telef. 991-0001, 991-7260

55 veikimo metai (1924-1979) — SAVI, PAS SAVUOSIUS!

TURTAS (ASSETS) \$15,000,000.00

Taupymo indėliai apdrausti iki \$40,000.00
Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D.C.

● Mokami aukšti, įstatymų leidžiami dividendai.

Lietuvių vadovaujamos finansinės įstaigos Schuyler Savings and Loan Association, Kearny, N.J., pastatas

Netermininiams indėliams dividendai mokami nuo įdėjimo ligi išėmimo dienos.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 3 v. popiet, penktadienį nuo 9 v.r. iki 6 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r. iki 1 v. popiet. **AUTOMOBILIAMS LANGELIS VEIKIA:** pirmadienį-ketvirtadienį nuo 3 v. p.p. iki 6 v.v. ir reguliariomis darbo valandomis.

5 1/2% Indėliams be termino	6 1/2% Taupymo Lakštams nuo \$2,500.00 2 metams
7 1/2% Lakštams nuo \$4,000.00 4 metams	7 3/4% Lakštams nuo \$4,000.00 6 metams
8 % Lakštams nuo \$4,000.00 8 metams	

POPIEŽIUS AMERIKOJ

Mayflower laivu atvykę į Šiaurės Ameriką kolonistai atsivežė ir aštrų nusistatymą prieš katalikus. Beveik kiekviena kolonija kovojo prieš "papistus". 1741 New Yorke buvo pasmerkti mirti du katalikai: vienas dėl to, kad buvo įsitikinęs katalikas, ir antras, kad buvo katalikų kunigas. Tačiau 19 a. didėjanti katalikų imigracija ir pamažu auganti jų politinė jėga privertė Amerikos protestantus su jais skaičytis. Dar ir 1928, kandidatuojant į Amerikos prezidentus katalikui Al Smith, prieš katalikus sukilo nuodingos aistros. Ir tik II-ajam Vatikano susirinkimui paskelbus, kad kiekviena religija turi teisę garbinti Dievą taip, kaip jai patinka, aistros prieš katalikų religiją nubluko, nors tam tikrų intelektualų, liberalų ir humanistų praktikuojama katalikų netolerancija nėra išnykusi ir dabar.

Spinduliuojanti popiežiaus šiluma tirpdo ledus

Jungtinių Tautų gen. sekretoriaus pakviestas į JT sesiją, popiežius Jonas Paulius II praleido Amerikoje septynias dienas, lankydamas kelis miestus ir pasakydamas eilę kalbų įvairiems gyventojų sluoksniams. Iš vidaus spinduliuojančia šiluma jis visiems parodė, kad žmogus gali daugiau ir geresnių darbų padaryti, kaip kad jis tikėjosi. Jo pasirodymas visur sutraukė minias žmonių: nuo lietaus išmirkusioj Bostono Common aikštėj jo laukė 400,000, Philadelphiajos Logan Circle aukojamose mišiose dalyvavo 1 mil. ir Chicagojos Grant Parke 500,000 žmonių. Visur jis skyrė didelę dėmesį vaikams, savo stipriom rankom juos pakeldamas ir priglausdamas. Jaunam Harlemo prelatui priklaupus pabučiuoti jo žiedo, jis jį pakėlė ir į abu skruostus pabučiavo. Šv. Patriko katedroj New Yorke jis švelniai nušluostė prakaitą nuo chorui dirigavusio nervingo kunigo kaktos. 19,000 jaunimo iš entuziazmo drebinant Madison Square Garden pastato sienas, jis pats įsijungė į jų džiaugsmo pareiškimus. Pastebėjęs Bostono katedroj vežimely sėdinčią paralyžuotą moterį, jis priėjęs pakėlė jos ranką, pabučiavo į kaktą ir padėjo ant jos kelių dėžutę su popiežiaus insignijom. Atidariusi dėžutę, moteris jo rado baltą rožančių su auksu kryželiu. Jos džiaugsmas buvo neišsakomas.

Bostonas

Išlipęs iš lėktuvo, jis pabučiavo lietaus nuplautą grindinį ir pareiškė, kad norėtų aplankyti kiekvienus namus ir pasisveikinti su kiekvienu, tačiau, negalėdamas to padaryti, jis pacitavo iš "America the Beautiful" giesmės vieną eilutę: "And crown thy good with brotherhood from sea to shining sea". Šv. Vardo katedroj chorui sugiedojus "Ecce sacerdos magnus", popiežius pakartojo pirmojo Massachusetts gubernatoriaus John Winthrop pasakytus žodžius: "Mes turim mylėti vienas kitą tyra širdim ir turim kiekvienam padėti nešti savo naštą". Nuo lietaus išmirkusioj Boston Common aikštėj jo laukė minios žmonių. Nepaisydamas lietaus, permirkusiais žilais plaukais, brisdamas per purvą, jis pasirodė 300 kunigų prieky, dalydamas žmonėm komunią. Tą dieną buvo išdalyta 60,000 komunių, kurias per savaitę, dirbdamos po 12 val., pagamino vienuolės.

New Yorkas

Į New Yorką atskridusį pasveikino eilė aukštų dignitarių. Jų tarpe buvo ir N.Y. burmistras Edward Koch. Pristatydamas jis pasisakė esąs burmistras. Atsakydamas popiežius jam sakė stengsis būti geru piliečiu. Shea stadijone jo laukė 60,000 žmonių minia, kurią jis prakalbino 4 kalbom.

JT pasakytų kalboj jis atkreipė pasaulio politikų dėmesį į svarbiausias pasaulio problemas, tačiau pagrindinė kalbos

mintis buvo ši: pasaulio taikai didžiausią pavojų sudaro žmogaus teisių negerbimas. Nepaisydamas, kad čia yra susirinkę atstovai ir tų valstybių, kurios ir šandien praktikuoja koncentracijos stovyklas, priespaudą ir kankinimus, jis pabrėžė, kad JT tik tada pasieks savo tikslą, kai kiekvienas jos narys sau pačiam pritaikys 1948 JT paskelbtą visuotinę žmogaus teisių deklaraciją.

Madison Square Garden

Čia ir Yankee stadijone buvo pasiekta aukščiausia emocinė viršūnė. Yankee stadijone susirinkusiai 75,000 miniai jis priminė atsisakyti hedonizmo, nes Kristus reikalauja atvirumo visiem ir nuoširdžios pagalbos reikalingiem, o ne tik atliekamų trupinių. Madison Square Garden 19,000 jaunimo jis vėl prabilo apie Kristaus misiją, nes tik Jis suteikys gyvenimo prasmę. Čia jam buvo įteikta "jeans", T marškiniai su įrašu ir gitara, kuria jis moka skambinti. Lankydamas nualintas miesto sritis, jis ragino nepasiduoti nevilčiai.

Philadelphioj

Popiežius čia aiškiai pasisakė dėl Katalikų Bažnyčios kylančių nesusipratimų. Ukrainos katalikam, siekiantiems didesnę autonomijos, jis priminė paklusti jo autoritetui, o 14,000 kunigų, moterų vienuolių ir seminarijos auklėtinių pareiškė bekompromisinį nusistatymą nešventinti moterų kunigais, dėl kunigų celibato ir kunigystės neatsaukiamumo, bet visų buvo entuziastingai sutiktas ir pagerbtas. Logan Circle mišių metu pasakytu pamokslu pasmerkė lytinį palaidumą, nes laisvė negali būti moralinės anarchijos pretekstu.

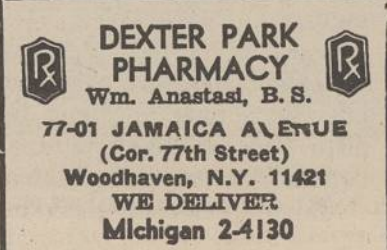
Iowa

Lankymasis šioj valstijoj nebuvo iš pradžių numatytas, bet, Truro ūkininkui laišku paprašius aplankyti ir žemdirbių kraštą, popiežius sutiko. Rengiantis jo sutikimui, vienas mokytojas puodžius praleido 110 val., gamindamas mišiom reikalingus indus — taure, ampules, švostelius ir padėklą, gėlininkų pora nutarė atidėti savo persikėlimą, kad galėtų gelėm papuošti altoriaus platformą, o 15 savanorių per dvi savaites pagamino gabalinių kilimą. Aplankęs mažą Šv. Patriko bažnyčią, jis ragino visus dėkoti Dievui už Jo teikiamas malones ir linkėjo, kad jų gyvenimo ir aplinkos paprastumas būtų derlingas įsipareigojimais Kristui. Aukodamas mišias 350,000 miniai, jis priminė, kad ūkininkai gali parūpinti maisto nieko neturintiems milijonam žmonių. Mišių aukai čia buvo atnešta sauja žemės, įvairių įrankių ir daržovių.

Chicagoj

Seminarijoj, kalbėdamas 300 JAV vyskupų, jis atsidėjo katalikų doktrinos aiškinimui. Cituodamas pačių vyskupų 1976 išleistą ganytojišką laišką, jis pasmerkė skrybąs, nevedybinių lytinį santykiavimą, abortus, nęstumui išvengti priemones, rasinę neapykantą ir diskriminaciją. Tuo jis aiškiai pabrėžė, kad katalikybė yra tvirtų dogmų suma, o ne prisitaikanti laiko aplinkybėm. Grant Parke aukojamose mišiose dalyvavo 500,000 žmonių.

Chicagoj popiežius savo iniciatyva pasveikino ir lietuvių šiais žodžiais: "Mano nuoširdus sveikinimas Amerikos lietuviams. Likite ištikimi Kristui ir Bažnyčiai. Branginkite kilnius jūsų tautos tradicijas. Tegu globoja jus Dievo Motina Marija. Garbė Jėzui Kristui!"

Washington

Pirmą kartą istorijoj įžengdamas į Baltuosius Rūmus, popiežius buvo sutiktas paties prezidento Carter ir 3,500 įvairių pareigūnų. Kai prezidentas, jį sveikindamas, pareiškė, kad Dievas ypatingai pagerbęs Ameriką jį čia atsiųsdamas, popiežius atsakė, kad jis čia atvykęs kaip taikos ir meilės pasiuntinys. Washington Mall aukojamų mišių klausė 200,000 minia.

Užsklandai

Nors popiežiaus skelbiamos religinės tiesos ir nepaveikė visų Amerikos katalikų tiek, kad visi jom paklustų, bet jo asmens jėga, natūralios vado savybės ir vidinė šiluma sukėlė visų katalikų pasididžiavimą sava religija. Visų konfesijų Amerikos gyventojai trokšta pastovumo ir kelių nurodymo, o popiežius visai žmonijai priminė, kad žmogus turi ir kilnesnę prigimtį ir kad visi turi vėl moraliskai atgimti. Ne veltui ir įtakingas Time žurnalas spalio 15 laidoj paskyrė popiežiaus kelionei 8 iliustracijų ir 10 teksto puslapių, viršely įdėdamas liturginiais drabužiais pasipuošusio ir laimnančią ranką iškelusio spalvotą popiežiaus fotografiją su stambiu įrašu "John Paul, Superstar". J.K.

VYSK. ANTANAS DEKSNYS ROCHESTERY

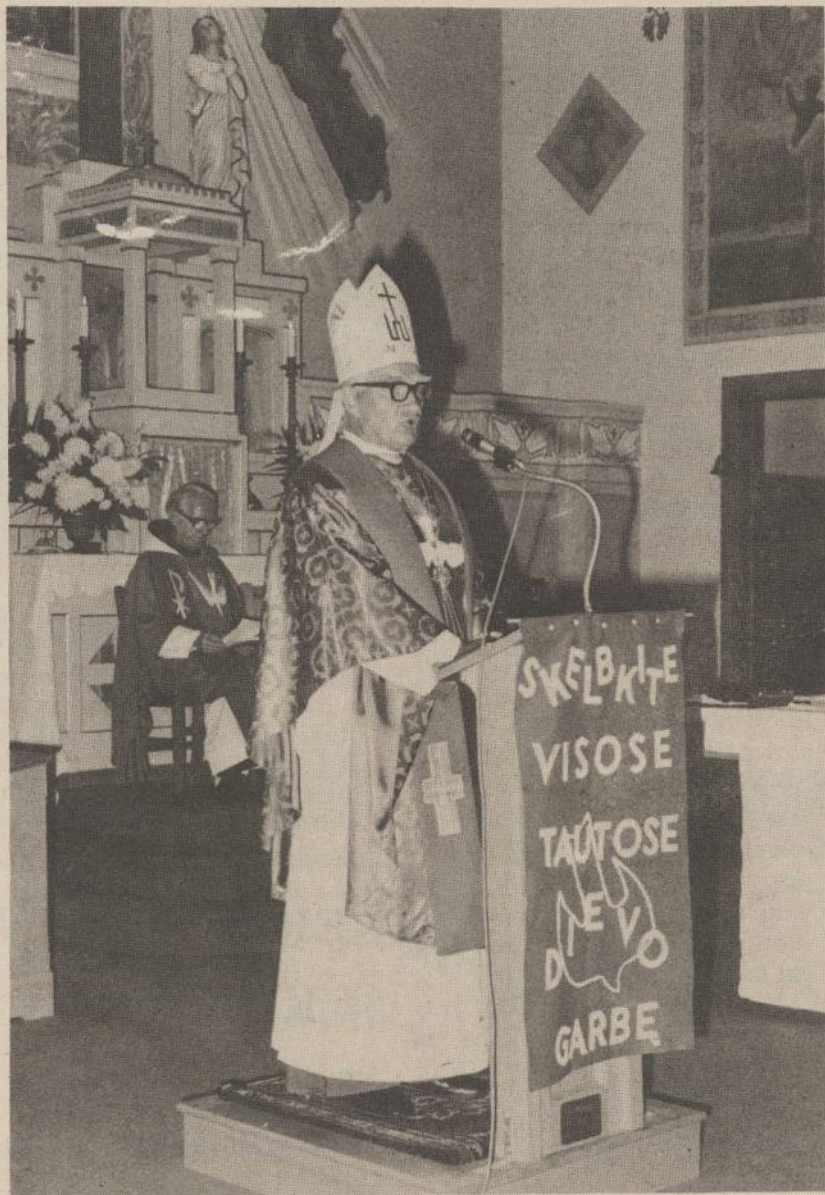
Spalio mėnesio septintos dienos sekmadienis mažai Rochesterio lietuvių parapijai buvo didelė šventė. Tą dieną, po LKMA suvažiavimo Amerikoje tebevyšs Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys suteikė būreliui jaunimo sutvirtinimo sakramentą. Vyskupo atvykimas mažon parapijon ypatingai reikšmingas dar ir dėl to, kad tų sutvirtinamųjų buvo tik aštuonetas: Vilija Dėdinaite, Darius Kiršteinas, Raimundas Kiršteinas, Raimundas Lapinas, Andrius Olis, Tomas Skučas, Aras Tamošiūnas ir Raimundas Tamošiūnas.

Po vienuoliktos valandos mišių, per kurias buvo suteiktas ir sutvirtinimo sakramentas, parapičiai susirinko į salę susitikti su vyskupu. Čia klebonas kun. Justinas Vaškys, OFM, vyskupą pasveikino parapijos vardu, parapijos tarybos pirmininkas Albertas Wizmanas sveikino angliškai kalbančių parapičių vardu, o tarybos narys Jurgis Jankus — lietuviškai kalbančiųjų.

Vyskupas Deksnys į sveikinimus atsakė dviem turiningom kalbom, lietuviškai ir angliškai. Iš tikrųjų tą dieną jis pasakė net keturias kalbas. Pirmą buvo pamokslas bažnyčioj, kuriame pirmiausia kreipėsi į sutvirtinamuosius, o paskum ir į visus susirinkusius, pabrėždamas, kad sutvirtinimo sakramentas mena tą momentą, kai Kristus liepė savo mokiniams eiti ir skelbti Evangeliją visiem. Tų mokinių pradžioj buvo tik vienuolika, bet jie ėjo, skelbė Evangeliją, ir šandien krikščionių yra šimtai milijonų. Ar jų būtų tiek, net ir mes patys ar būtume krikščionys, jei Kristaus mokiniai būtų nepravėrė burnų? Visas negerumas, kas daugumas šių dienų krikščionių, ir gerų krikščionių, bijo praversti burnas, bijo pasisakyti, kas jie yra ir ką tiki, kad nebūtų pajuokti.

Salėj vyskupas savo mintį praplėtė, kad buvimas geru ir atviru krikščioniu padeda lengviau išlikti ir geru lietuviu. Ne tik padeda pačiam, bet stiprina ir kitus. Kaip gerą pavyzdį, paminėjo Nijolę Sadūnaite, kurios vardu Vokietijoj kuriasi net krikščioniškas judėjimas, ir jau yra moterų nešiojančių Nijolės vardą.

Po kalbų, prie kavos ir pyragaičių, vyskupas dar šnekučiavosi su atskirais parapičiais. Šnekučiavosi, kol sutvirtintųjų tėvai pasikvietė jį į kitą salę jau prie sotesnių užkandžių. Čia Algis Olis tėvų vardu padėkojo už atvykimą ir jų vaikam suteikimą sutvirtinimo sakramento, kartu džiaugdamasis ir stebėda-

Vysk. Antanas Deksnys Rochesteryje. Nuotr. Vytauto Štaškevičiaus

masis vyskupo nuoširdumu ir dideliu paprastumu. Skautų vardu dar pasveikino Vytautas Žmuidzinas, kartu prisipažindamas, kad nusteбės mitroj pamatydamas Gedimino stulpus ir dar kažin ką panašų į skautų ženkluką.

Čia vyskupas turėjo progos sugrįžti į savo jaunystę. Pasisakė, kad dvylikametis tapo ateitininku, netrukus ir skautu, vėliau net šauliu. Ateitininkai jį traukė savo idėjiskumu, o skautai savo žaismingumu. Abi organizacijos jam daug stiprybės davusios brendimo metais, ir abi labai vertinę visą gyvenimą ir dabar tebevertinąs.

Vakare klebonas kun. Justinas

(j.)

WORCESTER, MASS.

LB apylinkės tradicinė vakarienė įvyks lapkričio 3, šeštadienio vakarą, Maironio Parke. Meninę programą atliks dailiojo žodžio šešetukas Sutartinė iš Rochesterio. Parodoj bus išstatyti D. Jakubauskienės vėlesnieji meno darbai. Bus taip pat ir šokiai.

Vilniaus Universiteto 400 metų sukakties minėjimą lapkričio 11, sekmadienį, 3 val. popiet Maironio Parke rengia Akademinio Skautų Sąjūdžio Worcesterio filisterių skyrius. Paskaitą skaitys dr. V. Mantautas. P. Molis pristatys Adolfo Venclausko parašytą ir skautų akademikų išleistą knygą "Kovoje su milžinu". Ta kova — tai lietuvių kova su sovietiniu okupantu. A. Venclauskas yra pasižymėjęs visuomenininkas ir priklauso prie skautų šeimos ir dr. V. Kudirkos šaulių kuopos. Yra apdovanotas Vytauto Didžiojo ordinu.

Amerikos Lietuvių R. Katalikų Moterų S-gos 5-ta kuopa lapkričio 18, sekmadienį, 1 val. popiet Maironio Parke rengia S-gos įsikūrimo 65 metų sukakties minėjimą. Meninę dalį atliks Moterų S-gos 5-tos kuopos choras, vadovaujamas centro valdybos pirmos vicepirm., garbės narės, G. Kaneb.

Ursulė Daukantienė, viena iš pirmųjų A.L.R.K. Moterų S-gos įkūrėjų, priklauso prie Worcesterio kuopos. Ji pirmiausia ir įsteigė Worcesterio kuopą. Worcesteris yra Moterų Sąjungos gimtinė, tik vėliau kuopai teko penktoji vieta. U. Daukantienė taip pat buvo pirmoji centro valdybos pirmininkė ir "Moterų Dirvos" žurnalo redaktorė. Organizavimo darba pradėjo 1913. Nuo pat pirmų dienų daug dirbo centro, apskrities ir kuopos valdybos įvairiose pareigose.

Naujosios Anglijos Šaulių rinktinės suvažiavimas ir S-gos 60 metų įkūrimo minėjimas vyks lapkričio 24, šeštadienį, Maironio Parke. Vėliavos pakeliamos 9 val. ryto. 11 val. iškilmingas posėdis, 12 val. pietūs, 1 val. K. Miklo iš New Yorko paskaita, 7 val. vak. koncertas, kurio programą atliks solistė Irena Stankūnaitė-Silva iš New Jersey ir pianistė Dalia Sakaitė iš New Yorko. Po koncerto vakarienė ir šokiai. Visi kviečiami. Šauliai iš anksto registruojasi pas N. Anglijos rinktinės sekretorę E. Gorodeckienę, 66 Fifth Ave., Worcester, Mass. Telef. 757-7984.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukaktis minima lapkričio 25, sekmadienį. Minėjimą rengia Dr. V. Kudirkos šaulių kuopa ir Nevėžio bei Neringos tuntu skautai-tės.

Marijos N. Prasidėjimo — Putnamo seselių rėmėjų Šv. Kazimiero parapijos skyrius Maironio Parke spalio 14 surengė pietus su programa ir gintaro dirbinių paroda. Šių pietų tikslas — padėti seselėm statybos darbuose. Svečius pasveikino seselių rėmėjų skyriaus pirm. Angelė Garsienė ir programai vadovauti pakvietė skyriaus sekretorę. Po pietų. V. Balčiūno maldos susikaupimo minute pagerbti mirusieji seselių geradarijai. Meninę programos dalį atliko solistas N. Lingertaitis, akomponuojamas A. Lingertaitienės. Abu iš Bostono. N. Lingertaitis yra ne tik solistas, bet ir puikus gintaro dirbinių menininkas. Pietuose dalyvavo Marijos N. Prasidėjimo seselių vyriausia vadovė sesuo M. Margarita, seselės Augusta, Palmyra, Binifacija ir kitos. Tarp dalyvių matėsi viešnių bei svečių ir iš kitų miestų. Rėmėjos ir seserys dėkoja visiem asmenim ir organizacijom, prisidėjusiems prie šio renginio pasiekimo darbu, dalyvavimu ir aukomis. J.M.

IŠ VISUR

— Lietuvių Amerikos Piliečių klubo direkcija Clevelande spalio 9 posėdy slaptu balsavimu šių metų klubo 1000 dol. kultūrinę premiją paskyrė LB Clevelando apylinkės pirmininkui Jurgiui Malskiui už jo ilgametę visuomeninę veiklą. Klubo direkcija taip pat paskyrė 500 dol. Andriaus Kuprevičiaus fortepijono muzikos plokštelei išleisti ir 250 dol. Žaibo sporto klubui. Klubo direkcijos nariai yra pirm. R. Bublys, A. Širvaitis, R. Kudukis, A.J. Natkus, J. Stempužis, V. Jokubaitis, J. Duleba, R. Svarcas, V. Sniečkus, V. Plečkaitis, G. Motiejūnas, R. Babickas.

— Pabaltijo tautų draugystės balius Chicagoj, Jaunimo Centre, įvyks spalio 27. Vakara rengia LB Vidurio Vakarų apygarda.

— Juozas Stempužis, kurio vadovaujama Tėvynės Garsų radijo programa spalio 20 atšventė 30 metų veiklos sukaktį, jau 19 metų dirba Cuyahoga apskrities administracijoj. Jis taip pat yra vienas iš Ohio tautybių sąjūdžio steigėjų ir yra tautybių tarybos centro vicepirmininkas. Taip pat yra ir Clevelando valstybinio universiteto etninių studijų tarybos narys.

— Solistės Ginos Čapkauskienės koncertai spalio — lapkričio mėnesiais vyksta Australijoje. Šiom gastrolėm teikiama ir PLB Kultūrinės Tautos komisijs parama.

— Vasario 16 gimnaziją šiais mokslo metais lanko 62 mokiniai. 17 mokinių yra atvykę iš užsienio: 9 iš JAV, 3 iš Kanados, 4 iš Brazilijos ir 1 iš Venecuelos. Visos P. Amerikos lietuvaits dalyvavo IV PLJ kongrese ir nutarė pasilieti vienerius metus lietuvių gimnazijoj.

— Lietuvių fotografų darbų aštuntoji paroda Chicagoj, Jaunimo Centro Čiurlionio Galerijoje, įvyks lapkričio 2-11.

— Ateitininkų studentų darbo savaitgalis, įvyksias Clevelande, iš lapkričio 3-4 atidėtas į lapkričio 10-11 savaitgalį.

— Alinos Skrupskelienės redaguotos lietuvių rašytojų antologijos Lithuanian Writers In The West sutiktuvs įvyks lapkričio 9, penktadienį, 8 val. vak. Chicagoj, Jaunimo Centro kavinėj. Vakara rengia Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla.

— Balzeko Lietuvių Kultūros muziejus suorganizuoti kalėdinę papuošalų gaminimo kursai tęsis visą lapkričio mėnesį, penktadienį vakarais 7:30 val.

— VI-osios Tautinių šokių šventės lėšų telkimo banketui suruošti pakviestas komitetas pasiskirstė pareigomis: Jūratė Jakaitienė — pirm., Gražina Talandienė — vicepirm., Irena Šerelienė — koresp., Danutė Giersštikienė — rezervacijom; nariai talkininkai: Stasė Bacevičienė, Aldona Gasnerienė, Aldona Grinienė, Bronius Juodelis, Aldona Kaminskienė, Jolanda Kerelienė, Kazimieras Laukaitis, Violeta Paulienė, Leonas Radvila, dr. Antanas Razma, Genė Rimkienė, Albinas Smolinskis, Vanda Stankienė, Pranė Šlutienė ir dr. Jonas Valaitis.

— Kennebunkport, Maine, lietuvių pranciškonų vienuolynui reikalingas virėjas arba virėja. Informacijom rašyti arba skambinti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

— Nauji Darbininko skaitytojai: K. Sabalytė, Flushing, N.Y., F. Talalas, Shirley, Mass., V. Trinavech, So. Boston, Mass. Užsąskė kitiem: kun. A. Račkauskas, Brooklyn, N.Y. — J. Peleckiui, Detroit, Mich. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsąskėtojam. Darbininko prumerata pirmiem metom naujiem skaitytojam tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metam.

Per skautybę — lietuvių bei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
s. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421

VĖLINĖS

Anais gražiais nepriklausomybės laikais lapkričio 2, labai iškilmingai būdavo atšvenčiamos Vėlinės. Ypač gražiai jos būdavo švenčiamos Kaune, kur prie Nežinomojo Kario paminklo vykdavo iškilmingos apeigos. Būdavo prisimenami ne tik mirę artimieji, bet ir visi lietuviai kariai, kurių kapus ne visada galėjo aplankyti jų šeimų nariai. Tada kapinės sumirgėdavo tūkstančiais žvakutėlių, kurios parodė, kad mirusieji yra visada prisimenami ir gerbiami.

Provincijoj taip pat vykdavo iškilminga procesija į kapines. Kapinėse būdavo atlaikomos pamaldos ir papuošiami kapai bei uždegamos žvakutės. Graudu ir nepaprastai gražu ir įspūdinga būdavo tą vakarą.

Čia, išeivijoj, retas kas prisimena tą gražų paprotį. Nėra čia

iškilmingų procesijų nei apeigų prie Nežinomojo Kario paminklo. Vienas kitas pavienis žmogus papuošia savo artimųjų kapus.

Būtų gražu, kad mes, lietuviai skautai, padarytume mažą iškilnelę į kurias nors miesto kapines, kuriose yra palaidoti lietuviai, ir papuoštume jų kapus šios dienos proga. Net ir tuos, kurių gal jau niekas nebepuošia...

Taip pat minty uždekim žvakutę ir ant partizano kapo, ir ant to, kuris apdengtas Sibiro pusynų, ir ant to, kuris be jokio ženklų yra praėjusių frontų vietose.

Prisiminkim mirusius ir žuvusius lietuvius karius, lietuvių skautus ir visus mūsų tautos vaikus, kurie kadaise dalyvaudavo mirusiųjų prisiminime, Vėlinių dienoj.

B.K.

LS BROLIJOS IR LS SESERIJOS TUNTININKŲ, VADOVŲ-VIŲ KONFERENCIJOS REIKALU

Bendra Seserijos ir Brolijos tuntininkų-ių ir aktyvių vadovų-ių konferencija įvyks lapkričio 23-25 Beaumont, Ohio, amerikiečių skautų stovyklavietėj, kur vyko 1973 jubiliejinė stovykla, netoli Clevelando.

Stovyklavietės salėse vyks užsiėmimai ir paskaitos nustatyta darbotvarkė. Ten pat apšildomose kabinose gyvensim ir maitinsimės iš bendros virtuvės. Konferencijos mokėstis, įskaitant maistą ir nakvynę, yra \$35, sumokamas registruojantis.

Konferenciją globoja ir visais ūki reikalais (patalpos, maitinimas) rūpinasi LSB vadijos narys v.s. Vytautas Jokubaitis, padedamas Clevelando vadovų-ių. Atvykstą iš tolimesnių vietų lėktuvais ar kitomis susisiekimo priemonėmis į Clevelandą dėl transporto į stovyklavietę teiraujasi pas v.s. V. Jokubaitį—3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117, tel. (216) 481-7161. Tik rašyti ar skambinti broliai Vytautui neatidėliodami ir nelaukdam paskutinės dienos.

Smulkia konferencijos programą (paskaitos, lektoriai) ruošia v.s. Lilė Milukienė ir v.s. Česlovas Kiliulis.

Kviečiami visi tuntininkai-ės, vietininkai-ės aktyviai tuntuose veikią vadovai-ės gausiai šioj konferencijoj dalyvauti. Rajonų vadeivos, tuntininkai-ės ir vietininkai-ės yra raginami, kiek jų išdų ištekliai leidžia, apmokėti bent dalį išlaidų tiems vadovams, kuriems vykas į konferenciją sudarytų finansinių sunkumų.

Labai svarbu registruotis iš anksto iki lapkričio 9. Tuntininkai-ės ir vietininkai-ės yra prašo-

mi sudaryti savo vietovių konferencijos dalyvių sąrašus arba užpildyti pridedamus registracijos lapus ir juos kartu su mokesčiu siųsti Brolijos ar Seserijos išdininkui.

Brolijos išdininkas: s. Ramūnas Bužėnas, 5285 Coringa Dr., Los Angeles, CA 90042. Tel. (213) 254-6048.

Seserijos išdininkė: j.s. Daiva Gaušienė, 7800 S. Massasoit, Burbank, IL 60459. Tel. (312) 424-0053.

Rajonų vadeivos yra prašomi sekti registraciją savo rajonuose ir teikti informaciją konferencijos reikalui.

Būdėkime!

ATLANTO RAJONO VADOVŲ-Ų SUVAŽIAVIMAS

Rudeninis Atlanto rajono skautų-čių vadovų-ių suvažiavimas įvyks lapkričio 11, sekmadienį, Waterbury, Šv. Juozapo parapijos mokyklos patalpoje, 29 John St.

9:30 val. ryto — registracija, 10 val. — atskiri Seserijos ir Brolijos posėdžiai, 12:30-1:30 val. — pietų pertrauka.

Po pietų — bendras posėdis, kuris numatomas baigti apie 4 val. popiet.

Suvažiavimą globoja ps. Juzė Satkauskienė.

Visi rajono vadovai-ės kviečiami šame suvažiavime kuo daugiau dalyvauti. Iki pasimatymo!

S. Mykolas Banevičius
Atlanto rajono vadas

Atlanto rajono Švyturio stovykloj įvykusioj vadovų sueigij buvo paminėta 25-rių metų sukaktis nuo pirmosios Atlanto rajono Rambyno stovyklos, įvykusios 1954. Nuotraukoj skautai vadovai po minėjimo prie vaišių stalo.

Atlanto rajono Švyturio stovykloj buvo įteikti pažymėjimai aukščiausius skautų vadovų Gilvelio kursas baigusiems vadovams. Kursantus sveikina v.s. Č. Kiliulis, amerikiečių suaruštų Gilvelio kursų direktoriaus pavaduotojas, o šalia jo stovi LSS Pirmijos vicepirmininkas v.s. P. Molis. Kursantai iš k.: V. Rapšys, M. Banevičius, G. Matonienė, S. Gedgaudienė, J. Lileikis, J. Asminas. Trūksta kun. A. Saulaičio, SJ, ir S. Ilgūno.

NERINGOS IR NEVĖŽIO TUNTŲ SUKAKTIS

WORCESTER, MASS.

25 metų sukaktis atšvęsta rugsėjo 8 Maironio Parke, Shrewsbury, Mass. Šventė susidėjo iš dviejų dalių.

3 val. popiet iškilmingoj abiejų tuntų sueigij dalyvavo kvieštiekių vietovių vadovai, Seserijos vyr. skautininkė I. Kerelienė ir buvusieji tėvų komiteto pirmininkai.

Abiem tuntam išsiriškus, įneštos vėliavos ir sugiedotas Lietuvos himnas. Po abiejų tuntų raportų ir įsakymų, skautus sveikino dalyvaujį svečiai: vyr. skautininkė I. Kerelienė, rajono vadas M. Banevičius, rajono vadeiva A. Treinys, latvių vyriausias skautininkas A. Oga, sesė A. Pliodžinskienė iš Clevelando. Taip pat sveikino šie buvusieji tėvų komiteto pirmininkai: St. Prapuolenis, A. Šermukšnis ir J. Pipiras.

Po sveikinimų skautas vytytis vyr. sklt. E. Meilus pravedė trumpą skautų pasirodymą. Vakare įvyko iškilmingas balis su programa ir akademine dalimi. Visai programai vadovavo s. R. Jakubauskas. Pasveikinęs skautų vadovus ir svečius, pakvietė dvi skaites prisegti gėles buvusiems tėvų komiteto pirmininkams — St. Prapuoleniui, J. Pipirui, A. Šermukšniui, J. Palubeckui, J. Steiniui ir dabartinei pirmininkei R. Vainiskienei. Buvusiom tuntininkėm ir tuntininkam irgi buvo prisegtos gėlės: Elenai Gorodeckienei, Ramintai Molienei, Danai Marcinkevičiūtei, Danai Thomas, Toniui Prapuoleniui, Petriui Moliui ir šiuo metu einančiam tuntininkų pareigas I. Markevičiūnei ir R. Jakubauskui. Prisegant po gėlę, buvo pagerbti: vyr. skautininkė I. Kerelienė, Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Miciūnas ir Maironio Parko pirmininkas K. Adomavičius.

Po kun. A. Miciūno maldos svečiai pakviesti vakarienei. Po vakarienos buvo tęsiama akademine dalis. V. s. P. Molis trumpai papasakojo skautų-čių įsikūrimo ir veiklos istoriją. Prieš 25 metus būrelis pasišventusių skautų-čių įkūrė Worcesterį pirmą skautų skiltį. Iniciatorius buvo tuo laiku čia gyvenęs s. K. Jonaitis. Vienos skaitės iš pradžių veikė silpnai. Įsikūrus skautam, veikla sustiprėjo. Sesių pirmoji skiltininkė buvo Ida Šimulynaitė-Mantau-tienė. Brolius įsteigė V. Blumfeldas. Sesių vienetai išaugo į vietininkiją, duotas Neringos vardas, o skautai pasivadino Nevėžio tuntu. Švenčiant dešimtmetį, sesės jau vadinosi Neringos tuntu.

V. s. P. Molis pabrėžė, kad šalia skautiškos programos abu tuntai dirbo lietuvišką kultūrinį darbą. Kasmet buvo ruošiamos Kaziuko mugės, kur buvo proga skautam-tėm parodyti savo sugebėjimus. Dalyvautaminėjimuose ir tautinėse šventėse. Kariuomenės šventės minėjimus ruošė

skautai, kviesdami dalyvauti visuomenę. Worcesterį ruošiamos Atlanto rajono sporto šventės, tad visą paruošiamąjį darbą atlieka abu tuntai. Turėjo dvi tautinių šokių grupes, kurios šokdavo ne tik įvairių minėjimų metu, bet buvo kviečiamos šokti ir pas amerikiečius įvairiomis progomis. Veikė vyr. skautų ir skautų vyčių sekstetas ir orkestrėlis, kuris turėjo ypatingą pasisekimą ir buvo kviečiamas groti į aplinkinius miestus. Vyr. skautės ruošdavo rankdarbių ir gintaro parodėles Clark universiteto bibliotekoj. Buvo leidžiamas neperiodinis laikraštėlis Žaibas. Jame, be skautiškos veiklos straipsnelių, būdavo ir Worcesterio žinių. Kasmet ruošiamos Kūčios, ne tik skautam, bet ir jų tėvams.

Pabrėžė, kad šiuo metu daugelis skautų-čių vadovų aktyviai dirba kitose organizacijose, kaip valdybių nariai. Būtent: Bendruomenė, Organizacijų Taryboj. E. Meilus Worcesterį veda lietuvių radijo valandą. I. Markevičienė ir N. Prancevičienė vadovauja tautinių šokių grupei Žaibas, kurią globoja Bendruomenė. N. Prancevičienė taip pat dirba kaip mokytoja šeštadieninėj liutuanistinėj mokykloj. Maironio Parko vadovybėj yra net 5 skautai vadovai.

Pradėjus skautam plačiau veikti, St. Prapuolenis suorganizavo tėvų komitetą, kuris gražiai bendrai veikia su abiem tuntais iki šios dienos. Tai yra didelis ramstis ruošiant Kaziuko mugę, stovyklą bei iškylą.

Dainininkės iš Detroito, Kristina ir Regina Butkūnaitės, pirmoj daly, pavadintoj "Melodijos iš Lietuvos", padainavo: Pili balandžiai, Ažuolai šlamesys, Smėlio kopos, Vasaros lapai, Toli, toli. Gitara akomponavo Kristina.

Sveikino: Seserijos vyr. skautininkė I. Kerelienė, skautų tėvų komiteto pirm. I. Valinskis, Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos pirm. VI. Gedmintas, Worcesterio LB apylinkės pirm. P. Babickas, Organizacijų Tarybos pirm. P. Molis, Lietuvių Klubo pirm. E. Tamulevičius ir Maironio Parko pirm. K. Adomavičius, kuris yra nuolatinis skautų rėmėjas.

Vėl pakviestos dainininkės padainavo: Čigonų berniukas, Iki pasimatymo, Sudiev, mama, Tavo langų šiluma ir Jau rytas. Gražiai ir nuotaikingai skambėjo jų dainos, ir publika nenustojo plojus. E. Meilus abiem sesutėm įteikė po rožių puokštę, kaip padėką už puikų dainavimą.

Tuo baigta iškilmingoji dalis. Programos vedėjas R. Jakubauskas padėkojo dainininkėm, svečiam, kalbėtojam, publikai už atsilankymą į šią iškilmingą ir gražią skautų-čių šventę ir kvietė visus toliau linksmintis, grojant geram orkestrui.

E.G.

Duok Darbininką paskaltyti savo kaimynui ir paragink užsiprenumeruoti.

A.A. OLGĄ DILBIENĘ PALAIDOJUS

Su vasaros pabaiga amžinybėn iškeliavo a.a. Olga Dilbienė-Lefflytė, bostoniško skautininko Vytauto Dilbos motina. Mirė ji kraujui išsiliejus į smegenis rugpjūčio 26.

Velionė buvo gimusi 1909 rugsėjo 9 Marijampolėj. Ištekėjusi už Adolfo Dilbos, nuo 1930 gyveno Kaune. Kaune ji gimė sūnus Vytautas.

Artėjant antrajai bolševikų okupacijai, visa šeima 1944 pasitraukė į Vokietiją, o 1949 atvyko Amerikon. Nuo 1958 gyveno So. Bostone.

Sūnus Vytautas, atitarnavęs kariuomenėj, įstojo į Bostono universitetą, kurį baigė 1963 BA laipsniu iš pritaikomojo me-

no. Tais pačiais metais vedė Daną Liaugaudaitę, baigusią BA laipsnį tą patį universitetą. Nuo pat mokyklos baigimo Vytautas dirba Honeywell Co., o Dana — St. Margaret ligoninėj. Jie abu yra veiklūs skautų vadovai, augina sūnų ir dvi dukras.

Velionė po mišių Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioj palaidota Forest Hills kapinėse. Jos atminimas įamžintas Lietuviškos Skautybės Fonde, suakojant jos vardą 430 dol.

Brangios motinos netekus, reiškiam nuoširdžiausią užuojautą s. Vytautui Dilbai ir jo šeimai, o taip pat ir kitiem gimimėm. - k.n.

TRUMPAI

Atlanto rajono skautų vyčių ir vyr. skaučių sąskrydis įvyks 1980 sausio 19-20 Kultūros Židiny, New Yorke. Sąskrydžio šeiminkai — New Yorko vyr. skautės ir skautai vyčiai. Sąskrydžio programa rūpinasi šių šakų vadovai rajone: vyr. skautėm — v.s. Ramutė Česnavičienė, sk. vyčiam — s.v.v.s. Bronius Naras.

-o-

Įvertindami Darbininko savaitraščio prielankumą skautam, spausdinant skautam rūpinamas naujienas ir jau beveik tuziną metų skiriant jiems šį puslapį, Atlanto rajono vadeivos paskyrė 50 dol. auką šiam laikraščio paremti.

-o-

Šių metų Atlanto rajono stovykloj labai daug darbavosi dvi gail. seserys — v. sk. Irena Jalinskienė iš Connecticut valstijos ir p. Ireną Bilerienė iš New Yorko. Jom priklausė visų stovyklautojų ir jų tėvų nuoširdi padėka. Pažymėtina, kad Irena Bilerienė yra New Yorko Skautam Remti K-to pirmininkė. Taip pat ji randa laiko teikti pirmos pagalbos instrukcijas skautėm, kurios ruošiasi patyrimam ir specialybėm.

-o-

Naujai atvykusiam į New Yorką Tėvui Antanui Prakapui, OFM, be eilės pareigų Kultūros Židiny ir liutuanistinėj Maironio mokykloj, teko dar ir kitas uždavinys. Tėvas Antanas maloniai apsiėmė rūpintis ir New Yorko skautų-čių religine programa. Skautiškas ačiū jam!

-o-

New Yorko Neringos ir Tauro tuntų iškilminga sueiga bus lapkričio 17, ne lapkričio 18, kaip buvo anksčiau numatyta. Visi skautai-ės šioj sueigij dalyvauja uniformuoti. Lapkričio 18 įvyks jaunimo pamaldos, taip pat — vyr. skaučių ir skautų vyčių sueiga. Sueigos vyks Kultūros Židiny.

-o-

Dvi šio rajono skautininkės vyksta Kanadon, kur spalio 27-28

HARTFORD, CONN. Sukakties minėjimas

Prieš 30 metų Hartfordas pirmą kartą išgirdo "Vis budžiu!" Pirmosios ištare "Vaidilutės".

1949 spalio 16 susirinko 14 tėvynės ilgesiu degančių sesių, kurios įskėlė tą pirmąjį "Dievui, tėvynei ir artimui" žiežirbą. Netrukus prisijungė broliai. Gretos plėtėsi, "Vis budžiu!" garsėjo, žiežirba virto negestancija liepsnele, kurios sargyboj tebebudi ir pirmieji broliai bei sesės.

Šių metų lapkričio 4 Šatrijos ir Tėviškės vietininkijos rengia 30-ties metų skautiškos veiklos minėjimą. 9 val. ryto Švč. Trejybės bažnyčioj mišios, po jų parapijos salėj iškilminga sueiga, veiklos apžvalga ir skautiškų nuotykių prisiminimai su ryčių metu.

Sesės ir broliai, atsiliepkite! Jei atvykti negalite, pabendraukite su mumis tą dieną bent raštu. Papasakokite apie save ką veikiate, kiek skautukų auginate. Maloniai kviečiame, laukiame!

Šatrijos-Tėviškės Vietininkijos

bus jų darbų paroda. Misisauga, Ont., Anapilio parodų salėj. V. s. Ina Nenortienė yra žinoma ne vien šiame rajone. Ji yra turėjusi eilę parodų beveik visose didesnėse lietuvių kolonijose ir amerikiečių tarpe su savo emalio darbais. Taip pat ir s. Birutė Kidolienė jau turėjo ar dalyvavo aštuoniose parodose su siuvinėtais gobelenais — paveikslais. Šią parodą ruošia Anapilio moterų būrelis, kuriam vadovauja s. Birutė Mažeikienė.

-o-

Skautininkai Apolonija (Blynaite) ir Voldemaras Šenbergai, gyvenę Clevelande, atšventė vedybinio gyvenimo 50 m. sukaktį. Šenbergai, kurie turi 17 anūkų ir 3 proanūkius, ir dabar tebesidomi skautiška veikla ir kiek gali, joje dalyvauja.

Ilgiausių metų!

IŠ BADEN- POWELLIO MINČIŲ

— Tik paikas žmogus laiko save visko masty.

Jei susirūpintume berniukais laiku, dešimtys tūkstančių galėtų būti kasmet išgelbėti.

— Veržkimės pirmyn, tikėdami sąjūdžio sveikumu ir ateities galimybiomis, ir darykime tai su meile, kuri galingiausia jėga iš visų.

— Meilė kitiems šildo ir šviečia.

— Vadovas, tikėdamas skautybės sąjūdžio idealais ir sistema, vada besiveržiantį veikti ir karžygius sekti jaunimą į ateitį.

Patirta, kad didelis procentas piliečių, kurie niekam netinka, galėjo būti veiklūs sveiki žmonės, jei jie būtų buvę suprasti ir jei jais būtų protingai rūpinasi.

— Pareikšti netikri jausmai arba vaizduotas netikras žinojimas tik kaip žvakė nušviečia mūsų trūkumus ir kitų įvertinami kaip bergždžias ir beprasmiškas bandymas dengti nuoširdumo stoką.

Neužmirškite, kad fizinė sveikata nebūtinai yra fizinės mankštos rezultatas. Ji gali būti įgyjama per lauko žaidimus, iškylą, stovyklą, sveiką mitybą ir tinkamą poilsį.

— Neleiskime techniškams dalykams nustelbti moralinius. Stovyklavimas, išsklavimas, gerieji darbai, sąskrydžiai tėra priemonės, ne tikslas.

— Bendravimas su jaunais gaivina ir palaiko vyresniųjų širdies jaunumą.

— Pakelę žvilgsnį į viršų, augsime į viršų; įsiknisę į pašaipą ir niekinimą kitų, tiktai žemai brisime.

— Skautybė nėra vien žaidimas vaikams, bet ir būdas gyventi suaugusiems.

— Mes, skautai ir vadovai, turime daugiau išeiti į gamtą, visvien, ar kūno, ar dvasios sveikatai.

— Kartais skautams sveika ir įdomu žygiuoti, o įžymiam vadovui linksma matyti šauniai pražygiuojančius.

TĖV. PAULIAUS BALTAKIO, OFM, PAGERBIMAS IR IŠLEISTUVĖS

Specialus komitetas, sudarytas iš įvairių organizacijų atstovų, spalio 13 Kultūros Židinys surengė Tėv. Pauliaus Baltakio, OFM, naujojo pranciškonų provincijolo, pagerbimą. Drauge tai buvo ir išleistuvės, nes jis persikėlė gyventi į Kennebunkportą, kur yra provincijolo būstinė.

Iškilmės pradedant

Tėv. Paulius Baltakis, statydamas K. Židinį ir jį administruodamas, susidarė didelį būrį artimųjų talkininkų bei šiaip bičiulių. Tad nenuostabu, kad į jo pagerbimą susirinko 230 svečių. Visi sėdėjo prie apskritų, gražiai patiestų stalų. Prie scenos buvo pultas, kur vyko visos sveikinimo kalbos.

Sceną dekoravo dail. Česlovas Janušas. Ant raudono skydo buvo gražus lietuviškas kryžius, žemiau — lietuviška koplytėlė su pranciškonų herbu — dviem rankomis. Dar žemiau — monograma — PB. Iš jos ėjo balti siūlai į pranciškoniškus lietuvių vienuolynus. Vėliau dail. Č. Janušas turėjo progos paaiškinti, ką tai reiškia. Tai šv. Pranciškaus stigmos — vienuolijos viršininko skausmai ir vargai.

Komiteto pirmininkas Vytautas Alksnis vadovavo programai. Jis pakvietė LB apygardos pirmininką Aleksandrą Vakselį, kad pristatytų Tėv. Leonardą Andriekų, OFM, naująjį vienuolyno viršininką Brooklyne.

A. Vakselis kalbėjo trumpai, o Tėv. L. Andriekus prisiminė, kaip čia buvo organizuojamas

Židinys, kiek darbo įdėjo Tėv. P. Baltakis, išryškino jo nuopelnus organizuojant ir vykdančią didelę statybą. Prisiminė ir tą faktą, kad K. Židinio administracija buvo pervesta specialiai įkurtai korporacijai.

Ilgiausių metų!

Dabar visi susirinkusieji pakėlė šampano stiklus ir išvyks tančiam Tėv. Pauliui Baltakiui sugiedojo ilgiausių metų! Kad jam sektųsi naujose pareigose!

PHILADELPHIJOS TALENTAI PRADŽIUGINO NEW YORKĄ

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa jau kelintą kartą New Yorko lietuvių publikai suteikia kokią gražią kultūrinę atgaivą. Spalio 20, šeštadienį, L.K.R. Šalpos iniciatyva Kultūros Židinio scenoje reiškėsi Philadelphiajos meninės pajėgos.

Pradžioje Vilties choras, diriguojamas Frances Stankuvienės, padainavo J. Gaidelio — Malda už tėvynę, K.V. Banaičio — Gale kiemelio, P. Ambrazo — Šešupėje miela, V. Bučinsko — Motinai, A. Aleksio — Jaunystei.

Solistė Ona Šalčiūnienė padainavo: J. Stankūno — Žiburėlis, J. Gaubo — Ar negaila, seserėle?, O. Metrikienės — Užburti gintarai, J. Naujalio — Burtai. Solistei akomponavo Frances Nasutavičius-Stankus. Solistė savo pasirinktus kūrinius

atliko kukliai ir ramiai, be perdėto persitempimo.

Po to Gintarė Gečytė pranešė apie pasikeitimą tautinių šokių atlikimo eilę. Scenoje keitėsi berniukai ir mergaitės, o vieną šokį pašoko ir mišri grupė. Jaunimas pašoko: Oželį, Sukčių ir Blezdingėlę. Akordeonu pritarė J. Puodžiūnas. Grupei vadovauja Eimutis Radžius. Aušrinės šokėjai žavėjo žiūrovus savo grakštumu ir vikriais bei tiksliais judesiais.

Pianistė Claire Stankus, stropiai akomponavusi ir Vilties chorui, paskambino pianinu Beethoveno Sonata opus 78 — pirmą dalį ir Chopino Scherzo in B Flat Minor. Eiliniam klausytojui tai labai maloniai nuskambėjo. Iš specialistų teko nugirsti, kad tuos pačius kūrinius yra ir geriau skambinusių.

Vilties choras, vėl sugrįžęs į sceną, padainavo: J. Zdaniaus — Siūbau, lingau paukštelis, L. Abariaus — Taip toli žadėta, J. Gaidelio — Pavasario daina, liaudies dainą — Augau aš pas tėvelį, S. Gailevičiaus — Iš visų kraštų. Bisui pakartota Augau aš pas tėvelį.

Choras, pasipuošęs dideliu jaunimo procentu, dainas atliko puikiai, įstojimai buvo taisyklingi, o lietuviškų žodžių tarsena labai ryški ir maloniai taisyklinga. Tai choro vadovės Frances Stankuvienės ir jos padėjėjo Petro Vaškio bei visų choristų ir chorisčių nuopelnas. Įdėtas darbas rodė vaisius.

Viskas, įskaitant ir trumpą Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos reikalų vedėjo kun. K. Pugevičiaus įvadinį žodį bei pabaigą jo trumpą padėką ir informaciją, tetruko tik valandą ir 20 minučių. Jokių pertraukų, jokių pranešinių apie atliekamus dalykus. Juk visi klausytojai buvo aprūpinti programomis. Retas lietuviškas renginys išvengia nereikalingo pranešinių baltalo.

Taigi beveik tobulas vakaras. Tą tobulumo viziją kiek drumstė prisimintos kelios mintys iš New York Times dienraščio. O buvo taip. Pasibaigus New York City operos orkestrantų streikui, pirmuoju spektakliu buvo pastatyta G. Verdi operos "Falstaff" premjera. Dirigavo Bostono operos direktorė Sarah Caldwell. New York Times vyriausias muzikos kritikas Harold C. Schonberg spalio 13 spektaklį įvertino palankiai. Prieš baigdamas recenziją, pridėjo ir tokią pastabą: "But one of the few disappointments of the evening was Miss Caldwell's conducting. She gave the impression that she was in a subsidiary role, content to be a timebeater". Tas Schonbergas išsireiškimas ne kartą grįžo atmintin ir šio koncerto metu. Gal geriau būtų buvę, kad tos recenzijos New York Times būčiau neskaitys...

Po meninės dalies vyko vaišės, šokiai, laimėjimų traukimai. Dėkojame L.K. Religinei Šalpai ir Philadelphiajos talentam už gražų vakarą. (k.b.)

Kiek knygų įsigijai praeitais metais? Vieną, dvi, tris? O gal akis uždengęs praėjai pro lietuvišką knygą, kad tik nereikėtų jos nusipirkti. Žinoma, tokiu būdu lietuviškos knygos išsilikymo neparemsi.

Sveikina žodžiu

Pasveikinę ir palinkėję šampano tostu, tuoj pat sveikino ir gyvu žodžiu. Viso Tėv. Paulių Baltakį žodžiu sveikino 27 asmenys. Sveikinimus pravedė komiteto pirmininkas V. Alksnis. Jie ėjo tokia tvarka: B. Kidolienė sveikino skautų tuntų vardu, K. Jankūnas, LB apygardos pirmininkas, — New Jersey lietuvių vardu, Moterų Vienybės pirmininkė Elena Andriušienė. Dar ji pridėjo ir auką — 75 dol. Židiniui. Petras Ažuolas sveikino Altos vardu. Petras Juškevičius — Lietuvos vyčių 110 kuopos vardu, J. Klivečka — ramovėnų vardu, Janė Gerd — (nukelta į 11 psl.)

Tėv. Pauliaus Baltakio, OFM, pagerbime susirinkę gieda Ilgiausių metų. Nuotr. L. Tamošaičio

DR. STASYS PETRAUSKAS ŽMOGAUS SVEIKATOS TARNYBOJ

Medicina yra trumpai aptariama kaip gydymo menas, kuris reikalauja gilaus ligų priežasčių pažinimo, o taip pat jų gydymo bei sveikatos saugojimo mokslo žinojimo. Serga ne vien tik žmonės, bet viskas, kas gamtoje yra gyva. Todėl galima tarti, kad ligos yra atsiradusios kartu su pačia gyvybe. Ir taip žmogus veda kovą su įvairiomis ligomis jau nuo neatmenamų laikų.

Elizabetho ir apylinkių lietuviai yra laimingi turėdami nuosirdų ir pareigingą lietuvių gydytoją, kuris juos gydo jau daug metų.

Dr. Stasys Petrauskas gimė Kulautuvoj, tikriau Jučionių kaime. Galbūt paveiktas Kulautuvoj buvusios klimatinės gydyklos, jis pasirinko studijuoti mediciną. Toj gydykloj buvo tiriamos širdies, kvėpavimo takų, reumatinės bei nervų ligos. Baigęs Kauno berniukų Aušros gimnaziją 1931, jis pradėjo medicinos studijas Kauno Vytauto Didžiojo universitete ir jas baigė 1937. Atlikęs reikalingą praktiką, 1939 gavo teisę verstis gydytojo profesija. Jo buvo tūkstantasis numeris Vytauto Didžiojo universiteto išduotame gydytojo diplome!

Pradžioj jo darbas buvo Karo ligoninėj Kaune. Čia jaunas gydytojas įsigijo nemaža patirties ir 1941 buvo paskirtas Kretingos apskrities ligoninės vedėju. Tai buvo vokiečių okupacijos ir karo metai. Sunkus buvo tas laikotarpis, nes viskas buvo skiriama frontui. Gydymo priemonių ir vaistų labai stigo. Be to, Lietuvos jaunimą gaudė naciai ir vežėsi Vokietijon įvairiam darbui. Nemaža lietuvių gydytojų buvo geri patriotai ir rizikuodami daug kam padėjo. Ir šių eilučių autorius rado prieiglobstį Kretingos ligoninėj kaip "ligonis" ir tuo būdu išvengė ankstyvos kelionės į nacių reichą.

Artėjant antrajai rusų okupacijai, dr. Petrauskas su savo žmona ir mažamete dukrele iš Šventosios uosto nedideliu laiveliu laimingai perplaukė Baltijos jūrą ir 1944 rudenį pasiekė Švediją. Kelionė buvo nepaprastai rizikinga ir pavojinga, nes kutery vietos tebuvo tik 25 asmenys, o bėglių atsirado 39 asmenys. Tačiau didžiausias siaubas apėmė visus, kai kažkaip per neatsargumą pats laivelio kapitonas iškrito per bortą į jūrą ir greitai nuskendo. Išgelbėti jo niekaip nepavyko. Tiesiog Dievo Apvaizda lydėjo visus, nes bėglių tarpe atsirado keletas žemaičių mechanikų ir plaukiojimo žinovų. Šiaip taip jiems po maždaug 30 valandų kelionės pagaliau pasisekė pasiekti Gotlando salą. Tai buvo nepaprastai dramatiška odisėja.

Švedijoj dr. Stasys Petrauskas gavo darbo žinomąjį Karolinska ligoninėj, kur ketverius metus išdirbo bakteriologijos skyriuj. Tuo metu Švedijoj buvo apie 400 pabėgėlių lietuvių. Reikėjo rūpintis jų socialiniais, kultūriniais ir šalpos reikalais. Dr. Pet-

tas kas kurį laiką buvo Balfo iga-liotiniu, o taip pat ir lietuvių draugijos sekretorium Stockholme.

Nors ir pakenčiamai įsikūręs, tačiau Švedijoj jis nutarė neapsigyventi ir štai 1948 rudenį atvyko į Elizabethą, New Jersey. Čia prasidėjo vėl kitas jo gyvenimo etapas. Reikėjo mokytis ir išlaikyti gydytojo licenzijai gauti nustatytus egzaminus. Darbas didelis ir nelengvas, tačiau egzaminus išlaikė ir leidimą verstis gydytojo praktika jis gavo 1952. Taigi jis dirba savo srity Amerikoj jau 27 metus. Be to, jam teko net 24 metus išbūti U.S. Metal Refining Company gydytoju Carteret mieste, netoli Elizabetho.

Suprantama, kad svarbiausias jo gyvenimo tikslas yra gelbėti sergantį žmogų ir išsaugoti jo sveikatą. Taigi nėra abejonės, kad pagrindinis dr. Petrausko rūpestis yra kova su ligomis. Tačiau, kaip lietuvis, jis nesilaiko neutralioj zonoj ir nėra atitrkęs nuo mūsų visuomeninio gyvenimo. Būdamas Lietuvių Bendruomenės narys, jis remia visas naudingas pastangas padėti savo skriaudžiamai tautai atgauti laisvę. Nepadėti žmogui, juo labiau savo tautiečiui, jam būtų tiesiog neatleidžiama nuodėmė. Jeigu nemaža gydytojų šiame krašte yra smarkiai pralobę, tai dr. Petrausko žemiškieji turtai geriausiai atveju tėra kuklūs. Tai rodo, kad jis už patarnavimus savo pacientam "nelupa kailio"

Gimtadienio jubiliejų jis kukliai atžymėjo savo šeimos, vaikų, kelių kolegų ir artimesnių bičiū-

Dr. Stasys Petrauskas kalba U.S. Metal Refining Co., Carteret, N.J.

lių tarpe. Išgyvenęs ne vieną skaudų asmeninį smūgį gyvenime, jis tebėra žvalus, nuolat skubantis ir vis giliai pozityvus žmogus. Ir nors visagalio Laiko tėkmė rugsėjo 14 jam atskaičiavo septyniasdešimt metų amžiaus, dr. Stasys Petrauskas žiūri į ateitį viltingai savo aukšniui brandumu.

Tebūna leista šiam simpatingam lietuviui gydytojui palinkėti sulaukti dar daug brandžių metų, o savo pamėgtoj profesijoj ir toliau teikti paguodą ir viltingą kūno sopulių slegiamam žmogui!

Ilgiausių metų!

Julius Vebraitis

BALTIMORĖS ŽINIOS

40 valandų atlydų proga Šv. Alfonso bažnyčioj daug maldininkų dalyvavo pamaldose. Šv. Sakramentas buvo garbinamas per visas tris dienas. Šv. Alfonso mokyklos vaikučiai dalyvavo procesijoj ir giedojo per mišias. Altoriai buvo skoningai gėlėmis papuošti.

Edvardas ir Albina Jurgelaitis spalio 13 minėjo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Giminės ir svečiai dalyvavo iškilmėse Holiday Inn, kur pasveikino suktuvinius, Jurgelaičiai yra susipratę lietuviuose parengimuose.

Jautienos kepsnių balių surengė Lietuvių posto 154 legionieriai spalio 21 gražioj Eastern Center salėj. Publikos buvo privažiavę iš Pensilvanijos. Be jautienos, buvo ir kitų valgių.

Lietuvių Svetainės šėrininkai rengia jautienos kepsnių pietus lapkričio 4 Lietuvių Svetainės kambariuose. Rengėjai kviečia visus į šį linksmą pobūvį. Bi-lietius galima dabar gauti Lietuvių Svetainėj. Be jautienos, bus kitokių valgių ir gėrimų. Šokiam gros geras orkestras. Bus ir lo-

terija su įvairiais laimėjimais. Pelnas skiriamas Lietuvių Svetainės reikalui.

Metiniai Šv. Alfonso parapijos pietūs įvyks sekmadienį, lapkričio 11, Šv. Alfonso mokyklos salėj. Pietūs prasidės 1 val. popiet ir baigsis 6 val. vak. Parapijos moterys pagamins gardžius pietus. Norintiems šokti bus smagi muzika, vyks loterija.

Lietuvių Postas 154 ir jų padėjėjos Šv. Alfonso bažnyčioj turės ypatingas pamaldas "Back to God" lapkričio 11, sekmadienį. Legionieriai susirinks prie bažnyčios 9:30 val. ryto ir su veliavomis žygiuos į bažnyčią, kur užims jiems skirtas vietas. Mišias aukos kapelionas kun. A. Dranginis.

Dr. Jonas Valuntis, paskutiniuosius ateivijos lietuvis, po ilgos ir sunkios ligos mirė spalio 13. Velionis dalyvavo lietuviškuose parengimuose. Gedulingos mišios aukotos už jo vėlę Šv. Alfonso bažnyčioj spalio 17. Nuliūdime liko žmona Elena, sūnus Kastytis, anūkas Jason ir draugai. Palaidotas Loudon Park kapinėse.

Lietuvių Bendruomenės Baltimore's apylinkės valdyba rengia metinį vakarą lapkričio 17, šeštadienį. Programą atliks iš Chicagos atvykusios humoristinė trupė "Antras Kaimas".

Jonas Obelinis

Lietuviškos spaudos atgavimo minėjime Kultūros Židinyje rengėjai ir programos dalyviai. Iš k. Paulius Jurkus, Margarita Samatienė — LMK Federacijos pirmininkė, Stasys Santvaras, Aldona Kepalaitė, Irena Vebraitienė, Vytautas Valiukas, Aldona Pintsch. Nuotr. L. Tamošaičio

ELIZABETH, N.J.

A. a. B. Bočkūtė-Zemeikienė

Rugsėjo 17 mirė B. Bočkūtė-Zemeikienė, sulaukusi 77 m. amžiaus, nuliūdime palikusi du sūnus kunigus Petrą ir Alfredą Žemeikius, dukrą Dorothy Bolonowską, seserį vienuolę pranciškiečių Ignatą, pusseseres Bronę Bartkuvienę, Anastaziją Libnickienę ir kitus artimuosius.

Velionė buvo gimusi 1902 spalio 14 Veiviržėnuose, Kretingos apskrityje. Į Ameriką kartu su savo vyru Petru Žemeikiu atvy-

ko 1928 ir visą laiką gyveno bei dirbo Elizabethė įvairius darbus. Būdami religingi, išaugino ir išmoksino du sūnus kunigus ir dukrą mokytoją Dorothy. Sūnus kun. Petras Žemeikis jau dešimt metų sėkmingai klebonauja Elizabetho Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijoje. Deja, velionės vyrui Petriui neteko džiaugtis savo vaikų pasiektais mokslais, nes 1957, tik vienam mėnesiui praėjus po kun. Petro primicijų, jis mirė. Velionė, likusi našle, neprarado savo pasiryžimo bei energijos ir, sunkiai dirbdama, stengėsi iš-

mokslinti ir antrąjį sūnų kun. Alfredą, taip pat ir dukrą mokytoją Dorothy.

Velionė buvo pašarvota Brazilijos laidojimo namuose. Per dvi dienas buvo gana gausiai lankoma parapiečių. Jos intencija buvo užprašyta daugiau kaip 100 mišių. Rugsėjo 21 ji buvo pervežta į Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčią, kur sūnūs kunigai Petras ir Alfredas, asistuojant-koncelebruojant 26 laidotuvėse dalyvavusiems kunigams, už jos sielą aukėjo mišias. Lekcijas skaitė mirusios antkai Kazimieras ir Ričardas Bolonovskiai. Po mišių prie kars-to maldas skaitė ir velionės kūną palaimino laidotuvėse dalyvavęs Newarko vyskupas augziliaras Jerome Pechillo. Ilga automobilių vilkstinė velionės kūną palaidėjo į Šv. Gertrūdos kapines, kur po sūnų kunigų Petro ir Alfredo maldų buvo palaidota amžinam poilsui šalia savo prieš 22 metus mirusio vyro Petro Žemeikio.

Po laidotuvių visi jose dalyvavusieji buvo pakviesti parapijos salėn gedulingiems pusryčiams.

Mž.D-6

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

LIETUVIAI FLORIDOJ

Gegužinė — išvažiavimą į gražią Floridos gamtą spalio 28, šį sekmadienį, 12:30 val. rengia LB Floridos Auksinio Kranto apylinkės valdyba. Gegužinė vyks Tradewinds Parke, Pompano Beach. Gegužinės tikslas — lietuviško švietimo rėmimas ir visų lietuvių artimesnis bendravimas damiai veikliai puoselėti. Visi dalyviai bus vaišinami LB Auksinio Kranto apylinkės ponių gardžiai pagamintais valgiais, pyragaičiais ir kavute. Veiks lengvų gėrimų baras, bus loterija ir laimės šulynys.

Svečiai iš šiaurės ir visi atostogautojai maloniai kviečiami dalyvauti. Norį dalyvauti prašomi iš anksto pasiinformuoti ir gauti gegužinės — išvykos detales telefonu 943-9735 arba 941-3786.

Inž. Pijus Bielskus, veiklus LB Floridos Auksinio kranto apylinkės valdybos sekretorius, liepos 9 mirė Chicagoje. Palaidotas liepos 13 Chicagoje Šv. Kazimiero kapinėse.

Tolimesnė šių metų veikla numatyta paminėti Lietuvos kariuomenės šventę, surengti grįžtantiems iš šiaurės malonų priėmimą ir lietuviškas kūčias gruodžio 24 Chamber of Commerce patalpose, Deerfield Beach. Visi kviečiami.

Pranas Skardupėnas

Metinis visuotinis ŠALFASS suvažiavimas

Metinis visuotinis ŠALFASS-gos suvažiavimas įvyks spalio 27-28 Clevelando Lietuvių Namuose, 877 East 185th St., Cleveland, Ohio.

Suvažiavimo pradžia — spalio 27, šeštadienį, 11 val. ryto. Sekmadienį, spalio 28, suvažiavimas bus tęsiamas tuo atveju, jei darbotvarkė nebus baigta šeštadienį.

Pagal ŠALFASS statutą, suvažiavime sprendžiamųjų balsu dalyvauja sporto klubų rinkti atstovai, rinktieji ŠALFASS organai bei skirtieji administraciniai pareigūnai. Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio lavinimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportiniu judėjimu besidomį asmenys.

Šį kartą suvažiavimo darbotvarkė yra ypatingai plati. Šalia rutininių pranešimų bei apyskaitų priėmimų bus pristatyti net 3 statutai: naujas ŠALFASS-gos, jos garbės teismo ir Pasaulio Lietuvių Sporto Sąjungos. Stambokas punktas bus sportinio kalendoriaus bei programų nustatymas 1980 metams, kurie, kaip žinoma, yra olimpiniai metai. Olimpiniai žaidimai vyks Maskvoje, taigi sovietų okupuotom tautom priderėtų protestuojamai reaguoti, kad jų kraštai negali būti atstovaujami žaidimuose.

Specialūs punktai bus: Lietuvių Sporto Fondo reikalai, sportinė išvyka į Australiją ir išeivio sporto istorijos leidinio reikalai. Taigi užsimojimai platus, ir darbo iki kaklo.

Suvažiavimą globoja Ona ir Vytautas Jokūbaičiai.

Smulkios informacijos bei suvažiavimo darbotvarkė yra išsiuntinėta visiem sporto klubams bei ŠALFASS administraciniam pareigūnam. Organizacijos bei asmenys, norintieji gauti smulkų informaciją ar pateikti pasiūlymų bei sugestijų, prašomi kreiptis į ŠALFASS centro valdybos pirmininką Praną Bernecką, 32 Rivercrest Rd., Toronto, Ont. M6S 4H3, Canada, telef. (416) 763-4429, arba vicepirmininką Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117, telef. (216) 481-7161.

ŠALFASS-gos Centro Valdyba

-0-

Naujas RSA vadovas

Irena Jankauskienė išbuvo ŠALFAS Sąjungos Rytų apygardos sporto vadove beveik ketverius metus. Tai buvo pirmas ir gerai pavykęs bandymas įjungti į sporto sąjungos veiklą moteris, kurios sugeba vadovauti dinamiško charakterio organizacijom neblogiau už vyrus. Irena pasižymėjo organizaciniais gabumais dar skautų judėjime ir Rytų sporto apygardą valdė su entuziazmu bei moterišku apskrumu.

Šiomis dienomis, Jankauskienė ir kitiem Rytų apygardos

Duok Darbininką paskaityti savo kaimynui ir paragink užsiprenumeruoti.

sporto darbuotojam pilnai pritarant, nauju RSA vadovu paskirtas pareigas ir gabus Baltimorės Lietuvių Atletų Klubu pirmininkas Algirdas Veliuona. Baltimorė ir Washingtonas sudaro lyg ir kartu veikiantį sportinio judėjimo branduolį, todėl reikia tikėtis, kad tenai netrūks žmonių ir energijos toliau tęsti Rytų pakraščio sportinį gyvenimą. Visi RSA sporto klubai dėkoja I. Jankauskieni už nuosirdų vadovavimą ir linki Algirdui Veliuonai sėkmingos veiklos.

-0-

Pabaltiečių tinklinio pirmenybės rengiamos gruodžio 1 Clevelande. Varžybos vyks tarp atskirų lietuvių, latvių ir estų klubų komandų, vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių grupėse. Klubai pirmenybėm privalo užsiregistruoti iki lapkričio 5 šiuo adresu: Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117, tel. (216) 481-7161. Dėl bet kokių informacijų kreipitis į A. Bielskų.

-0-

Stalo teniso ir šachmatų pirmenybės įvyks lapkričio 10 ir 11 Kultūros Židiny New Yorke. Dalyvaus Amerikos bei Kanados lietuvių, latvių ir estų žaidėjai. Kviečiami ir pavieniai, klubam nepriklausą sportininkai šiose varžybose dalyvauti. Dėl informacijų kreipitis į Pr. Gvildį, 93 Wheeling Ave., Staten Island, N.Y. 10309, tel. 212 356-7871, arba Antaną Mičiulį, 86-23 112 St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 212 441-1131.

Alg. Š.

Rygos tarpzoninis turnyras davė du tikrus dalyvius pasaulio kandidatų varžybom: buvusį pasaulio meistrą M. Talį ir maskvietį dm L. Polugajevskį. Trečias dalyvis paaiškės šį mėnesį iš papildomo 6 partijų turnyro tarp abiejų vengrų: Z. Riblio ir A. Adorjano.

Rio de Janeiro tarpzoninis turnyras po 14-kos ratų turėjo tris pirmūnus: Vengrijos dm L. Portišą, V. Vokietijos dm R. Huebnerį ir Sovietų S-gos dm buv. pasaulio meistrą Petrosjaną, surinkusius po 8 taškus, tačiau Portišas ir Huebneris dar turėjo po 1 nebaigtą partiją. Po to ėjo brazilas Sunje ir sovietų Vaganjanas, turėdami po 7.5 taško ir po 1 nebaigtą. Labai svarų tašką šiame turnyre pelnė Filipinų dm E. Torre, įveikęs pirmūną L. Portišą.

Greta šio tarpzoninio Rio de Janeiro mieste vyksta moterų tarpzoninis turnyras, kuriame įtikinamai pirmauja 17-metė tbilisietė Nana Ioseliani, turėdama iš 10 sužaistų partijų 10 taškų (1), po to eina vengrė Ž. Vereci — 8 tš., N. Aleksandrija, taip pat tbilisietė — 7.5 tš., M. Lazarevič — 7.5 iš 11, E. Polichroniadi — 6.5 iš 9. Iš viso 17 dalyvių.

Clevelando lietuviai dalyvaavo pereitų metų miesto tarpklubinėse, pradedančiųjų grupėse. Jie iškovojo pirmą vietą, laimėję 11 žaidimų ir 2 sužaidę lygiomis. Imponuojanti pasėkmė! Komanda suorganizuota Vlado Čyvo iniciatyva. Po laimėjimo komanda įkelta į stipresnę varžovų grupę. Lygos žaidimai vyksta dukart per mėnesį. Pratimam lietuvių šachmatininkai renkasi pažaisti pirmadienį vakarais į Clevelando Lietuvių Namus. Šiomet galvojama įkelti į lygos varžybas dar ir antrą lietuvių komandą.

Bostono lietuviai su savo komanda Lithuanian vardu lapkričio mėn. pradės 31-ąjį Bostono MET lygos sezoną. Kas galėtų įsijungti į mūsų komandą MET lygos varžybom, prašomas pranešti K. Merkiui, tel. 268-0853, arba klubo sekretoriui B. Skrabuliui tel. 471-4704. Sachmatininkai renkasi pažaisti kas ketvirtadienį nuo 7 v.v. į So. Bostono LPD klubą, 368 W. Broadway. Itin kviečiamas jaunimas, kad sustiprintų savo šachmatų žaidimą.

KNYGOS ANGLŲ KALBA
BOOKS IN ENGLISH

For Those Still at Sea, by S. Kudirka \$8.00

Manyland Presents Their Best, by S. Zobarskas \$6.00

Lithuanian Cookery, by I. Sinkevičiūtė. One of the largest collections of Lithuanian traditional recipes. \$8.00

Introduction to Modern Lithuanian, by L. Dambriūnas, A. Klimas, W. Schmalstieg. A Grammar and Textbook for the Lithuanian Language, \$10.00

English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas. \$8.00

Lithuanian-English Dictionary, by B. Piesarskas, B. Svesevičius. \$8.00

Lithuanian Self-Taught, by M. Variakojytė. \$3.50

Namų-artimos aplinkos žodynlis, by Černius. \$2.50.

Mano žodynas, by Richard Carry. For children, Illustrated. \$6.00

The USSR-German Aggression against Lithuania, by B. Kaslas. \$15.00

Lithuanians in America, by Dr. A. Kučas. \$6.00

Lithuania: the Outpost of Freedom, by C.P. Jurgėla. \$15.00

The Lithuanian Short Story 50 Years, by S. Zobarskas. \$12.50

Lithuania 700 Years, by A. Gerutis. \$12.00

Lithuania, Land of Heroes, by L. Valiukas. \$5.00

Fighters for Freedom. Lithuanian Partisans, by J. Daumantas. \$10.00

Lithuania Minor, by M. Brakas. \$15.00

The Baltic Nations, by B. J. Kaslas. \$12.00

Sudiev: Good-bye, by Eve Bates. \$10.00

Samogitia, by Chas L. Thourot Pichel. \$8.00

Cultural Wellsprings of Folktales, by V. Bagdanavičius. \$6.00

A Priest in Stutthof, by Stasys Yla. \$8.00

Crosses, by V. Ramonas. \$4.00

The 40 Years of Darkness, by J. Vaišnora. \$2.00

The Brothers Domeika, by L. Dovydenas. \$6.00

Vytautas the Great, Duke of Lithuania, by J. Končius. \$2.00

History of Lithuania, by J. Končius. \$3.00

House Upon the Sand, by J. Gliauda. \$4.00

With Liberty and Justice, by P. Leonas. \$5.00

The War Against God in Lithuania, by J. Savasis. \$2.00

The Living Testament of Faith and Courage in Siberia. \$4.50

The Lithuanian Woman, by B. Novickienė. \$3.00

Lithuania the European Adam, by Ehret. \$3.00

The Forest of Anykščiai, by A. Baranauskas. \$4.00

The Seasons, by K. Donelaitis. \$3.00

The Secret Life of the Political Refugee, by E. Narouche. \$5.00

200,000,000 and Lithuania, by A. Gustaitis. \$1.50

We Will Conquer the World, by L. Dovydenas. \$5.00

V. K. Jonynas — Illustrations, by A. Rannit. \$4.00

The Sonata of Icarus, by J. Gliauda. \$5.00

Selected Post-War Lithuanian Poetry, selected and translated by I. Zdanys. \$12.00.

Rejuvenation of Siegfried Immerselbe, by I. Seinius. \$5.00

Puzinas, Color monography, album. \$25.00

A Color Odyssey — A. Galdikas. \$16.00

The Way of Nations, album by J. Juodis. \$7.00

Vilnius, the Capital of Lithuania, by T. Vizgirda. \$4.00

The Catholic Church Dissent and Nationality in Soviet Lithuania, by V.S. Vardys \$15.00

Lithuania — popular pamphlet, \$0.50

Lithuanian Quartet, by A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis, I. Seinius, \$5.00

Soviet Occupation of Lithuania, By A. Budreckis. \$1.00

Chronicle of the Catholic Church in Lithuania, Each 1.00
Lithuanian for Beginners, by A. Rinkūnas, \$4.00, Teacher's manual \$3.00, Workbook A \$2.50, B \$3.00 and C — \$3.00

These and other Lithuanian-English Books, Records, Auto stickers, Lithuanian and United States Flags, T Shirts with Lithuanian emblems and other souvenirs are available at:

DARBININKAS ADMINISTRATIVE OFFICE
341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

SUVENYRAI

Automobiliams lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuota Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vytim, lipinama išorėje. Kaina po 1 dol. Lipinukai išorėje LABAS, SVEIKAS ir kitokie po 1.50 dol. ir L.T. LIETUVA 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — kaina 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle — kaina 2 dol.

Baltiniai (T-Shirts) su Lietuvos trispalve ir Vytim su užrašu LITHUANIAN POWER. Vairai: M-6-8, L-10-12, XL-14-16. Suaugusiems: S-34-36, M-38-40, L-42-44, XL-46-48. Su persiuntimu 5 dol.

Rankšluosčiai su įvairiais įrašais po 20 dol. Odos dirbiniai:

albumai, knygutės, piniginės bei medžio dirbiniai (inkrustuoti), gintaro žiedai bei karoliai.

KNYGOS LIETUVIŲ
IR ANGLŲ KALBOM
IŠMOKTI

Introduction to Modern Lithuanian — 10 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštelė su tekstu — 6 dol.

Angliškai lietuviškas žodynas — 8 dol.

Lietuviškai angliškas žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas pavieksluotas — 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Graži dovaną jaunimui ir suaugusiems visokiomis progomis. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Visos šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKUI
PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

27 dol. — S. Leimonas, Arlington, VA.

20 dol. — J. Vaičiūrgis, Boston, Mass.

12 dol. — J. Licata, Center-each, N.Y.

Po 7 dol. — A. Šeibienė, Brooklyn, N.Y., K. Krušinskas, Kearny, N.J., E. Ramonis, Brooklyn, N.Y., A. Gyls, Olympia, Wash., J. Belickas, Woodhaven, N.Y., P. Stančius, East Alton, Ill., B. Strikaitis, Rochester, N.Y., A. Naujokas, Norridge, Ill.

Po 5 dol. — K. Algenis, Woodhaven, N.Y., F. Mocejūnas, Rochester, N.Y., M. Sulaitis, Glen Cove, N.Y., J. Urbanavičiūtė, Spring Valley, N.Y.

3 dol. — F. Zaleskis, Lake-wood, N.J.

Po 2 dol. — O. Adams, Brooklyn, N.Y., K. Gečas, Toronto, Ont., E. Kezienė, Woodhaven, N.Y., E. Davalis, Brooklyn, N.Y., A. Cergeles, Brooklyn, N.Y., Z.

Diėpinigaitis, Woodhaven, N.Y., D. Sulienė, Chicago, Ill., Z. Martinonytė, So. Boston, Mass., V. Bigenis, Philadelphia, Pa., A. Raugalis, Waterbury, Conn., S. Vaškelis, Framingham, Mass.

1. dol. — H. Matulionis, Mass-peth, N.Y.

Visiem aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

A. a. Bessie Žemeikienė tarp savo sūnų kunigų po sūnaus Alfredo Žemeikio (dešinėje) primicijos. Kairėje — sūnus kun. Petras Žemeikis, Elizabetho lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas.

Elizabethė, N.J., Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje vyskupas augziliaras Jerome Pechillo atlieka pamaldas prie a.a. B. Žemeikienės karsto.

1968 metais baigę Šv. Antano gimnaziją Kennebunkporte, susitikę vėl pas klasės draugą Vytautą Vasiliauską spalio 1 Hemlock, N.Y., netoli Rochesterio. Iš k. Petras Striupaitis iš Chicago, Vytautas Mickevičius iš Toronto, Juozas Gudinskas iš Toronto, Vytautas Vasiliauskas iš Hemlock, N.Y., Donatas Aleksandravičius iš New York, N.Y., Antanas Dargis iš Kearny, N.J., Algis Saulėnas iš Providence, R.I., Petras Brazionis iš Chicago.

Jeronimas Kačinskas — diriguoja Berklee muzikos kolegijos orkestrui. Šį šeštadienį, spalio 27, jis bus pagerbtas Kultūros Židinyje Brooklyne. Čia koncertuoti atvyksta Berklee muzikos kolegijos choras ir instrumentalistai. Jie atliks Jeronimo Kačinsko kūrinius.

Pianistas Vytautas J. Bakšys spalio 27 Kultūros Židinyje dalyvaus kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko kūrinių koncerte ir solo paskambins eilę jo kūrinių.

Pianistas Vytautas J. Bakšys

Berklee muzikos kolegija iš Bostono atvyksta į New Yorką ir šį šeštadienį, spalio 27, koncertuos Kultūros Židinyje, atlikdama kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko kūrinius. Jis profesoriauja toje kolegijoje. Choras, kuriame nėra nė vieno lietuvių, dainuoja lietuviškai. Dar gros instrumentalistai.

Koncerte taip pat dalyvaus ir jaunas pianistas Vytautas J. Bakšys, kuris jau pasižymėjo kaip kylanti meninė pajėga. Jis dar neturi nė 20 metų, o jau yra dalyvavęs įvairiuose muzikos festivaluose, laimėjęs eilę konkursų...

Būdamas aštuonerių metų, jis dalyvavo Naujosios Anglijos konservatorijos rečitalyje. Dvylikos metų būdamas, jis gavo stipendiją ir buvo priimtas į Kinghaveno muzikos mokyklą Vermonto valstijoje. Dabar jis mo-

kosi Naujosios Anglijos konservatorijoje, fortepijono ir kompozicijos klasėse. Kaip pianistas solistas jis yra dalyvavęs įvairiuose koncertuose, kuriems dirigavo tokie garsūs dirigantai: Seiji Ozawa, Arthur Fiedler, Claudio Abbado, Andrew Davies, Benjamin Zander, Robert Helmacy ir kiti.

Rugpjūčio mėnesį jis buvo pagrindiniu solistu aštuoniolik-tame Eastern muzikos festivalyje North Carolinoje. Ten jis atliko vengrų kompozitoriaus Ernest von Dohnanyi (1877-1960) variacijas fortepijonui.

Baldwin firma, kuri gamina fortepijonus, jį pakvietė dalyvauti ir kitais metais tame festivalyje ir pažadėjo sumokėti visas išlaidas. Ši firma turi specialų komitetą jauniems muzikams remti. Tas komitetas ir įvertino Vytauto Bakšio gabumus bei talentą. Taip pat jis yra parašęs ir eilę savo kompozicijų.

Bus visiem įdomu išgirsti jo skambinimą šį šeštadienį, spalio 27, Kultūros Židinyje.

T.P. BALTAKIO IŠLEISTUVĖS

(atkelta iš 9 psl.)

vilienė — Balso 100-jo skyriaus vardu, Kęstutis Miklas — šaulių kuopos vardu, Perkūno vyrų choro vardu sveikino Lionginas Drangauskas, Maironio li-tuanistinės mokyklos vardu — Algis Jankauskas, moksleivių ateitininkų vardu sveikino du moksleiviai — Monika Vygantaitė ir Darius Kudžma. Dar jie įteikė ir dovanėlę.

Ateitininkų sendraugių vardu sveikino Juozas Rygelis, Liet. Atletų klubo vardu — A. Mičiulis. Rytų sporto apygardos atstovai Irena Jankauskienė ir Pranas Gvildys pasveikino ir įteikė dovanų — lietuvišką kryžių. Liet. Moterų Klubu Federacijos pirmininkė Margarita Samaitienė.

PADĖKA

Nuoširdus aciū visiem draugam ir pažįstamiem, už-jautusiem mane ir šeimą dėl mano mylimos motinos

A.A. MONIKOS IGNATAVIČIENĖS
tragiškos mirties ir šeimos nelaimės Clevelande.

Vytautas Ignas ir šeima

Mūsų mieliems draugams

DAIL. VYTAUTUI IR BIRUTEI IGNAMS,
tragiškai žuvus jo motinai, tetai ir brolio dukrai, reiškiami
gilia užuojautą ir kartu liūdimė.

Irena Garunkštienė, dukros Gina ir
Kristina su šeimomis, sūnus Tomas

BOSTONO ŽINIOS

Įdomi paroda

Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyrius spalio 13-14 surengė Juozo Jasiūno ir Viktoro Veselkos kūrinių parodą. Parodą atidarė Ina Nenortienė. Parodos lankytojai žavėjosi Jasiūno audiniais ir Veselkos medžio drožiniais. Daug kas įgijo jų darbų. Parodos eksponatų išdėstymas ir parodos sutvarkymas buvo labai puikus.

Juozas Jasiūnas yra mokytojas, o Viktoras Veselka — inžinierius. Jie abu gyvena Detroitė. Šalia savo kasdieninio darbo, kaip savo pomėgiui, užsiima šiais meno darbais, kuriuos jie pradėję dar pačioj vaikystėj.

Daina ir šokis

Bostono lietuvių tautinių šokių sambūriui vadovauja nepalinstanti šokių mokytoja ir vadovė Ona Ivaškienė ir jos sūnus Gediminas bei marta Lilian. Spalio 13 jie surengė vakarą su daina ir šokiu. Dainavo iš Ontario, Kanados, atvykęs "Vasaros Garsų Trio", kurį sudaro studentės — Vida ir Aida Dovydaitytės ir Aldona Biskytė. Biskytė yra kartu ir akordeonistė, kuri dainuoja kartu su kitomis ir dainą palydi akordeonu. Jos dainavo keliolika dainų. Jos dainuoja labai nuoširdžiai. Vakaro programai buvo jų dainos ir šokių sambūrio du nauji, Bostone dar nematyti šokiai: Džukų polka, kurią paruošė Lilian Ivaškienė, ir Varkietis, kurį atvežė iš Lietuvos ir čia paruošė Gediminas Ivaška.

Kas krito į akis šiame dainų ir šokių vakare? Pagrindinis dalykas, kad lietuviai renkasi ir atlieka lietuvišką programą, o taip pat, kad jų pasiklausyti ir pasižiūrėti atėjo jaunesnės kartos atstovai. Salė buvo pilna. To mes gi ir norime, kad su senąja karta neišnyktų lietuviybė. Ir atrodo, kol bus tokios programos ir jas lankys jaunesni, lietuviybė neišnyks.

Ivaškos į tautinių šokių sambūrį yra subūrę apie 40 porų šokėjų, įskaitant ir mažuosius. Šis sambūris atlieka programas ne tik lietuviams, bet reprezen-

Liet. Jaunimo Sąjungos New Yorko skyriaus pirmininkas Raimondas Balsys įteikė dovanėlę dėžutę. Kai Tėv. P. Baltakis dėžutę atidarė, rado marškinius "T Shirts" su pritaikytu įrašu.

Toliau sveikino birutiečių vardu Malvina Klivečkienė, Laisvės Žiburio radijo direktorius Romas Kezys. Medžiotų ir žuvalų klubas Aras savo garbės nariui įteikė dovaną spingo ratuką. New Yorko LB apygardos pirmininkas A. Vakselis pasveikinęs įteikė meškerę.

LB Great Necko apylinkės vardu — Jonas Vilgalys, Kultūros Fondo tarybos pirmininkas dr. Vytautas Vygantas. Kunigų Vienybės vardu kun. V. Dabušis. Jis prisiminė, kad Tėv. Paulius pastatė du Židinius. Apie vieną kalbą, o apie antrą tyli. Tas antras Židinis yra iš garažo padarytos patalpos įstaigai. Ten yra įsikūrusi Liet. Religinė Šalpa ir Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba.

Antanas Masionis savo sveikinime prisiminė faktą, kad ir Tėv. Baltakis ir Tėv. Andriekus yra buvę jo mokiniai Kretingoje. Palinkėjo abiem kuo geriausios sėkmės darbuose.

Sveikina raštu

Raštu gautūs sveikinimus paskaitė Vida Jankauskienė. Raštu sveikino: Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis su žmona, Liet. Tautinės Sąjungos I-mas skyrius — Apolinaras Vebeliūnas, V. ir J. Rūteniai, Kat. Moterų Kultūros draugija, tautinių

Merkelis Giedraitis, tai nauja knyga apie žymųjį lietuvių ir jo nuostabių laikus. Gaunama Darbininke, pas platintojus ir tiesiai iš leidyklos: Amberland Publishing Co., 1813 Larwood Ave., Troy, Mich. 48084. Kaina: 7 dol., kietais viršeliais — 10 dol.

tuoja lietuvių ir amerikiečių renginiuose. Vasaros Garsų Trio iš Kanados — jaunos ir dailios studentės lietuviškas — dainuoja lietuviškai ir patraukia lietuvių jausmą susirinkti, pasiklausyti ir pabendrauti.

Mūsų linkėjimai: dainuokit ir šokit, o tuo palaikysite lietuviybę.

Vilniaus universiteto minėjimas Boston College

Gotiškoj Boston College Gasson salėj spalio 14 įvyko Vilniaus universiteto 400 metų sukakties akademija. JAV LB Bostono apygarda suruošė šį minėjimą garsiajame jėzuitų universitete Bostone. Akademija buvo reprezentacinio pobūdžio renginys. Visą programą buvo prarasta anglų kalba. Nors buvo dėtos pastangos atkreipti vietos laikraščių ir radijo-televizijos stočių dėmesį, nebuvo susilaukta atgarsio. Taipogi buvo pakviesti ne-lietuviai akademikai bei tautybių atstovai. Jų atsilankė vos penketas.

Akademija labai sklandžiai praėjo. Ją atidarė JAV LB apygardos vicepir. Algirdas Budreckis. Programai vadovauti pakviestas Algirdas Mitkus. Jis yra baigęs Boston College su magistro laipsniu anglistikoj ir dirbęs to universiteto administracijoje. Jo dėka Boston College mielai sutiko globoti minėjimą. Apibūdinęs Vilniaus universiteto reikšmę, A. Mitkus pristatė Boston College prezidentą kun. J. Donald Monan, SJ. Rektorių Monan pasveikino dalyvių ir svečių Boston College vardu ir pabrėžė, kad jam yra dviguba garbė dalyvauti akademijoje. Būtent: kaip universiteto rektorių, jis gali įvertinti Vilniaus akademijos ir universiteto įnašą į Europos švietimą bei mokslą. O kaip jėzuitui, yra malonu, kad jo konfratrai įsteigė ir tvarkė Vilniaus universitetą du šimtmečius.

Kun. Antanas Jurgelaitis, OP, skaitė paskaitą apie aplinkybes, kurios privedė prie universiteto steigimo. Vilniaus akademija atsirado kaip kontrareformacijos kovų su protestantizmu išdava. Šioj religinėj ir ideologinėj dramoj tikras herojus buvo Vilniaus vyskupas Valerijonas Protasevičius, be kurio pastangų vargu ar

būtų karalius Steponas Batoras išdavęs karališkąjį steigimo raštą, ar popiežius suteikęs tai akademijai pilnas universiteto teises. Vaizdingais pavyzdžiais kun. Jurgelaitis parodė, kad Vilniaus universitetas buvęs ir lietuvių tautinės kultūros kėlėjas-žadintojas. Kun. Jurgelaitis savo temą išdėstė gyvai ir vaizdingai. Jis yra Providence College (R.I.) ispanų literatūros profesorius.

Dr. Stasys Goštautas apibūdino Vilniaus universitetą moderniaisiais laikais, t.y., po jėzuitų ordino uždarymo 1773. Jis išskėlė įdomų momentą, kad dažnai rusų ir kiti mokslininkai klaidingai datuoja Vilniaus universitetą nuo 1803, kada caras Aleksandras I dekretu pavadino Lietuvos vyriausią mokyklą "Imperatoriškoju Vilniaus universitetu". VU dabartinis rektorius net turėjo įtikinti rusus, kad šiais metais iš tikro švenčiama Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis, o ne 176 m. sukaktis. Dr. Goštautas, kuris viešėjęs Vilniaus universitete, tiesmukai nušvietė dabartinio Vilniaus universiteto suvaržymus, bet taipgi ir parodė kokiose srityse lietuviai mokslininkai pirmauja Sovietuose (kaip antai, tikimybės teorijos tyrimuose). Prelegentas yra Pietų Amerikos literatūros profesorius Boston University ispanų kalbos ir literatūros fakultete.

Po trumpos pertraukos inž. Romas Bričkus rodė "Vilniaus panoramą" spalvotomis skaidrėmis. Jis pritaikė komentarus kiekvienam vaizdui. Po to, inž. Bričkus rodė Lietuvos vaizdų montažą su liaudies bei estradinės muzikos ištraukomis fone. Rengėjai pagerbė Vilniaus universiteto dėstytojus, tyrinėtojus ir absolventus, kurie dalyvavo akademijoje. Jų tarpe buvo prof. Simas Sužiedėlis, Antanas Mažiulis, dr. Jurgis Gimbutas, muzikė Elena Vasyliūnienė ir Petras Viščinis. Iškilmės pasi-

baigė publikai sugiedojus "Gaudeamus".

Priėmimas įvyko Gasson salės rotundoj, kur dalyvių ir svečių vaišino užkanda Giedrė Budreckienė, Laima Dumčienė ir Kristina Mitkutė. Akademijoje ir priėmime dalyvavo 140 asmenų.

T.R.

Bostono parengimų kalendorius

LB Kultūros klubo susirinkimas Tautinės Sąjungos namuose spalio 27, šeštadienį, 7:30 val. vak.

Balso Bostono skyriaus 35 metų sukakties minėjimas įvyks spalio 28 So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėj.

Dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas įvyks lapkričio 11.

Martyno Jankaus šaulių kuopos ruošiamas banketas įvyks lapkričio 17, šeštadienį, 6 val. vak. Sandaros salėj, Brocktone.

Lietuvos kariuomenės sukakties minėjimas įvyks lapkričio 18.

Naujosios Anglijos šaulių rinktinės suvažiavimas įvyks lapkričio 24 Maironio Parke, Shrewsbury, Mass.

Kalėdinė vakaronė su programa vyks gruodžio 16, 4 val. popiet Tautinės S-gos namuose. Rengia M.K. Federacijos Bostono klubas.

Vasyliūnų sonatų vakaras vyks kovo 9, 3 val. popiet First & Second Church.

LAISVĖS VARPAS Sekmadeniais 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209 BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Paruodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

"Amber Holidays"

PASKUTINĖS ŠIŲ METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠVYKSTA:

Gruodžio 19 d. (dvielem savaitėm) \$1045.00

Gruodžio 26 d. (vienai savaitėi) \$821.00 — su Naujaisiais Metals Vilniuje

1980 metų ekskursijos į Lietuvą vyks: kovo 20, balandžio 3, 16, gegužės 7, 14, 21, birželio 5, 19, liepos 3, 16, 30, rugpjūčio 7, 13, 28, rugsėjo 17, 24, spalio 8, gruodžio 26.

REGISTRACIJAS

JAU PRIIMAM

DABAR.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 W. Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Telefonas (617) 268-8764

Įstaigai vadovauja: Aldona Adomonis ir Albina Rudžiūnas
Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemoka-

mai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į ban-

ką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet

kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj į-

traukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrin-

mas, kad jūsų pinigai bus saugūs ir pelningi.

procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo bū-

do per paštą skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

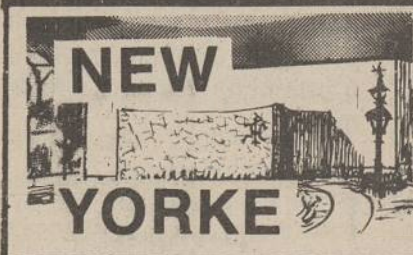
MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 5:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gathen Blvd.
6:30 AM to 5:30 PM
Mon. Tues. Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston
Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Adminstr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: spalio 27, šeštadienį, 7:30 v.v. Jeronimo Kačinsko kūrinių koncertas, atlieka Berklee muzikos kolegija iš Bostono.

Dail. Česlovo Janušo kūrinių paroda buvo surengta spalio 20 Philadelphiaje. Paroda praėjo su dideliu pasisekimu. Buvo išstatyta 88 paveikslai, parduota 20. Plačiau apie parodą kitam Darbininko numeryje.

Pranas Dulevičius yra išvykęs atostogų į Prancūziją. Iš ten Darbininkui atsiuntė sveikinimus ir taip pat dienraščio France-Soir iškarpa, kurioje rašo, kaip sovietų agentai iš Vokietijos pagrobė lietuvių pabėgėlį, sportininką Vladą Česiūną.

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa spalio 28, sekmadienį, rengia savo metinę šventę pietus. Jie bus tuoj po sumos, 12 val. Apreiškimo parapijos salėje. Kviečiamos visos narės ir jų artimieji atsilankyti ir geroje nuotaikoje pabendrauti. Įėjimo auka 3 dol.

Lietuvos Kariuomenės šventė minima lapkričio 18. Tą dieną Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. bus koncertuotos mišios. Po jų 12:30 parapijos salėje — pats minėjimas — akademija. Kalbą pasakys kapitonas Antanas Rugys.

Retas koncertas įvyks šį šeštadienį, spalio 27, Kultūros Židinyje. Jo programą atliks Berklee muzikos kolegija iš Bostono, pagerbdama kompozitorių Jeronimą Kačinską, kuris toje kolegijoje profesorijauja. Bus atlikti įvairūs J. Kačinsko kūriniai. Dalyvauja kolegijos choras, instrumentalistai. Choras dainuos lietuviškai. Taip pat dar skambins jaunas pianistas Vytautas J. Bakšys ir dainuos dainininkė Angelė Kiaušaitė. Koncertą rengia specialus komitetas. Pradžią 7:30 v.v. [koncertą yra pakviesta gana daug amerikiečių.

Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis dalyvaus Berklee muzikos kolegijos koncerte, kuris bus šį šeštadienį Kultūros Židinyje, ir tą koncertą atidarys, pasakydamas sveikinimo kalbą.

Elena Mickeliūnienė rengia vaišes Berklee muzikos kolegijos chorui ir instrumentalistam, kurie atvyksta koncertuoti šį šeštadienį, spalio 27. Tarp kitko kadaise ji kartu su Jeronimu Kačinsku studijavo muziką Klaipėdos konservatorijoje.

Kat. Moterų Sąjungos 24 kuopos susirinkimas bus spalio 28, šį sekmadienį, 12 val. Angelų Karalienės parapijos salėje. Visos narės prašomos dalyvauti.

Bridges rugpjūčio numeris išspausdintas pranciškonų spaustuvėje. Redaguoja Rimantas A. Stirbys.

Jaunučių, jaunių ir vyr. moksleivių ateitininkų susirinkimai bus spalio 27, šį šeštadienį, tuoj po lituanistinės mokyklos. Susirinkimai bus Kultūros Židinyje.

Už Aleksandrą Liepinaitį mišios bus aukojamos lapkričio 9, penktadienį, 8 val. ryto lietuvių pranciškonų koplyčioj Brooklyne.

Ieškomas vyresnio amžiaus asmuo dirbti kelionių agentūroje pasiuntiniu. Susidomėję prašomi kreiptis (212) 344-1300 darbo valandomis nuo 9 iki 5 v. popiet.

Išnuomojamas kambarys moteriai. Galima naudotis virtuve. Skambinti: 846-6574.

Balfas nenuilsdamas rinko aukas ir vis teberenka, kad sušelpų vargstantį artimą. Dėl rinkėjų stokos New Yorko Balfio 100-sis skyrius vąj praveda laisvais. Daugelis lietuvių išsikėlė kitur gyventi, ir jų adresai nežinomi. Todėl N.Y. Balfio valdybos išdininkas maloniai prašo tuos, kurių laiškai nepasiekė, pasiųsti savo auką tiesiai jo adresu: Vl. Jasinskas, 85-75 87th St., Woodhaven, N.Y. 11421. Tenelieka nė vieno lietuvių, kuris neatiduotų savo aukos Balfui. Didelės ar mažos aukos yra mielai laukiamos. Balfio valdyba iš anksto visiem dėkoja. Aukas galite nurašyti nuo pajamų mokesčių.

Liudvika Koppienė savo vyrui A.A. Vladui Koppui atminti pranciškonų vienuolynui Brooklyne paaukojo 1,000 dol. Pranciškonai jai nuoširdžiausiai dėkoja.

Šviesos taupymo sumetimais sukinėjant laikrodį, spalio 27, šį šeštadienį, einant gulti reikia atsukti laikrodžius vieną valandą atgal, kad būtų prisitaikyta prie bendros tvarkos.

Vytautas ir Elena Damijonaičiai a.a. Ernest Bernier atminimui skiria auką Kultūros Židiniui ir giliai užjaučia žmoną dr. V. Vaitiekaitę-Bernier ir dukrą Ainą.

A. a. Ernest Bernier mirus, Silieikių šeima reiškia gilią užuojautą jo žmonai dr. Viktorijai Vaitiekaitytei-Bernier ir jų dukrai Ainai ir skiria auką Darbininkui.

Poetas Stasys Santvaras, kuris čia skaitė paskaitą apie spaudos draudimą ir jos laisvės atgavimą, spalio 16, palydėtas p. Arūno, apsilankė Darbininko redakcijoje.

Tradicinis kaukių balius prieš užgavėnes įvyks vasario 16 Kultūros Židinio didžiojo salėj.

Vytas Gerulaitis buvo išvykęs teniso žaisti į Australiją. Spalio 21 jis laimėjo Australijos pirmenybes, įveikęs argentinietį G. Vilas. Už tas rungtynes jis gavo 34,290 dol., o Vilas — 17,140 dol.

Raymond Kivita, lietuvių kilmės nekilnojamo turto prekybininkas, dirba su Century 21 Friendly Realty, 63 West Merrick Rd., Valley Stream, N.Y. 11580, telef. 516 825-6511. Jis siūlo pasigėrėti kaimiška gamta Long Island, tik kelios minutės važiavimo nuo miesto. Geros mokyklos, arti visokių krautvių bei susisiekimo. Turėkit gražų namą gražioje vietoje. Aptarnaujama Valley Stream, Lyndbrook, Malverne ir Franklin Square.

Jaunimo Sąjungos N.Y. skyrius spalio 26, penktadienį, Kultūros Židinyje rengia etnografinių filmų rodymą. Bus rodomi Roberto Verbos pagaminti filmai. Pradžią 8:30 v.v.

Dovana — siuntinių įstaiga — praneša, kad nuo lapkričio 1 į Lietuvą bus galima siųsti siuntinius tik iki 22 svarų (anksčiau buvo siunčiami siuntiniai iki 44 svarų). Dovana, Irena Velonskienė, 69-40 Fleet St., Forest Hills, N.Y. 11375. Tel. 268-1594.

Darbininko administracijoje galima gauti lietuviškų knygų, plokštelių, drožinių ir gintaro. Skambinti 827-1351.

Masines demonstracijas prieš Sovietų Sąjungą ruošia organizacija, pavadinta American Friends of Anti-Bolshevik Block of Nations, Inc. Demonstracijos įvyks lapkričio 7, trečiadienį, 6 val. vak. 67th St. ir Lexington Avenue, Manhattane, Sovietų ambasados prie Jungtinių Tautų artumoj. Demonstracijos rengiamos ryšium su sovietijos įkūrimo — komunistų revoliucijos minėjimo metine švente. Laisvam pasauliui dar kartą bus primenama, kad komunistų pavergtos tautos reikalauja panaikinti kolonizaciją Sovietų Sąjungoj.

New Yorko valstijos legislatoroj ruošiamas naujo įstatymo projektas, pagal kurį nuosavybės mokesčiai būtų labai pakeliami. Ypač nukentėtų Queens, Brooklyn ir Staten Island gyventojai. Suinteresuoti namų savininkai turėtų kreiptis į savo assemblymanus, kad šis įstatymas nepraeitų. Daugiau informacijų galima gauti kreipiantis adresu: Civic Action Council, P.O. Box 61, Valley Stream, N.Y. 11582. Telef. 825-2938 arba 561-7281.

MAIRONIO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Tėv. Antanas Prakapas, OFM, pradėjo dėstyti tikybą Maironio lituanistinėje mokykloje. Jis dėstys 7, 8, ir 9 skyriuje.

Tėvų susirinkimas buvo spalio 13 mokyklos patalpose. Susipažinta su šių metų mokyklos biudžetu ir kiti reikalai aptarti.

Prailginamas mokslas. Tėvų susirinkime mokyklos vedėja Elena Ruzgienė pranešė, kad prailginamas mokslas mokykloje, iš aštuonerių metų sistemos pereinama į dešimties metų sistemą. Ši reforma padaryta, nes beveik visur mokyklose veikia 10 skyrių, kitur net 12 skyrių. Be to, ir mokinių mokslo lygis yra susilpnėjęs. Dešimties metų sistema praplės jų lituanistinį išsilavinimą ir labiau įjungs į lietuviškąją veiklą.

Mokyklos 30 metų sukaktis minima lapkričio 17, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Ta proga rengiamas mokyklos vakaras. Iš anksto kviečiami visi Maironio mokyklą baigę mokiniai.

Kalėdų eglutė bus prieš Kalėdų šventes. Ta proga mokykla rengiasi suvaidinti vaidinimą "Žiemos pasaka".

ARO KLUBO PIETŪS

Žuvautojų ir medžiotojų klubas Aras tradicinius savo rudens pietus surengė spalio 21, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje. Pietuose dalyvavo apie 90 svečių. Tai klubo nariai su savo šeimomis. Buvo ir kviestų svečių.

Maldą sukalbėjo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Klubo pirmininkas Vytautas Alksninis vi-

sus pasveikino ir pranešė, kokios žuvies bus pateiktos pietum. Palinkėjo visiems linksmam praleisti popietę.

Pietų pradžioje buvo krabai. Paskui žuvų tiršta ir labai gardi sriuba. Tada buvo pirmoji žuvis su ryžiais, paskui antroji žuvis. Žuvis buvo pagamintos labai gardžiai, išradingai. Valgius paruošė Vytautas Alksninis, kuris yra tikrai puikus virėjas. Prie žuvų buvo duodamas vynas, kas norėjo, galėjo gauti alaus ir kitokių gėrimų. Pietūs baigti kava.

Pagrindinė žuvis buvo "tile fish", kuri gyvena jūroje, 600 pėdų gylyje. Sunkiai pagaunama.

Kavos metu pravesta loterija. Iš anksto buvo platinami bilietai, ir dabar buvo jų traukimas. Iš surinktų pinigų tam tikra dalis buvo paskirta premijom. Buvo trys laimėjimai.

Po loterijos prasidėjo vakaronė. Romas Kezys atsinešė akordeoną ir pravedė dainas, pagrojo net ir šokių. Taip visi nuotaikingai praleido vakarą.

LAISVĖS ŽIBURIO RADIOJON rudens

KONCERTAS — BALIUS

Šeštadienį, lapkričio 3 d., Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y.

Pradžią 7 val. punktualiai

Pirmą kartą New Jerseji pasirodys dvi sesutės — dvynukės su melodijomis iš Lietuvos — KRISTINA IR REGINA BUTKUNAITĖS. Atvyksta iš Detroito. Taip pat pasirodys vienintelis lietuvis Amerikoje pantomimikas PAULIUS RAJECKAS iš New Jersejo. Jis jau daug kartų buvo matytas televizijoje ir pasirodęs įvairiuose kitataučių suėjimuose.

Po programos šokiai, bufetas, vaišės, loterija visose Kultūros Židinio salėse. Gros AMOUR orkestras. Baliui stalus galima iš anksto užsisakyti pas Birutę Labutienę (212) VI 7-5550.

Įėjimo kaina — 6 dol. Visos vietos numeruotos. Bilietus prašome iš anksto įsigyti atsiunčiant atitinkamai sumai čekį Lithuanian Radio Club vardu ir sau adresuotą su pašto ženklu voką. Užsakymus siųsti 217-23 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.

BILIETŲ PLATINTOJAI:

NEW JERSEY:
Bronė ir Petras Macijauskai 998-6797
Klemensas Praleika 256-5224
Vincas Mamaitis 351-9057

NEW YORKE:
Marytė Šalinskienė 296-2244
Nijolė ir Petras Baltrušioniai AX 7-0991
Antanas Diržys TA 7-8789
Eugenija Kezlenė 296-0798
Birutė ir Vitas Labučiai VI 7-5550
Živilė Jurienė 441-7831
Gražina ir Petras Bartkai 835-0179
Genė Kudirkienė 846-8662
Vladas Vasikauskas VI 7-1288
Romas Kezys 769-3300; 229-9134

VISUS ATSLANKYTI KVEIČIA
LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS

KOMPOZITORIAUS,

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS RADIJOFONŲ,

VILNIAUS VALSTYBINĖS FILHARMONIJOS IR OPEROS DIRIGENTO, BERKLEE MUZIKOS KOLEGIJOS BOSTONE PROFESORIAUS,

JERONIMO KAČINSKO

KŪRINIŲ

KONCERTAS

ĮVYKS 1979 SPALIO 27, ŠEŠTADIENĮ, 7:30 V.V.
KULTŪROS ŽIDINYJE, 361 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, N.Y.

PROGRAMĄ ATLIKS:

1. BARKLEE MUZIKOS KOLEGIJOS 60 ASMENŲ CHORAS, KURIS DAINUOS LIETUVIŠKAI;
2. MUZIKOS KOLEGIJOS INSTRUMENTALISTAI;
3. DAINININKĖ ANGELE KIAUŠAITĖ;
4. BUS PRISTATYTAS JAUNAS PIANISTAS VYTAUTAS BAKŠYS, LAIMĖJĘS EILĘ KONKURSŲ

PO PROGRAMOS — ATGAIVA IR PABENDRAVIMAS.

ĮĖJIMAS — 5 DOL.

KVEIČIAMSI VISI GAUSIAI ATSLANKYTI.

RENGIA SPECIALUS KOMITETAS

J.A.V. Lietuvių Jaunimo Sąjungos

N.Y. skyrius visus kviečia į

ROBERTO VERBOS

ETNOGRAFINIŲ FILMŲ RODYMĄ

kuris bus spalio 26, šį penktadienį, 8:30 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje.